TÜRK İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI
ARALIK 1995 ISSN 1300 - 6843 SAYI: 308

İŞÇİ GÜVEN TAZELEDİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

Aylık Yayın Organı

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU
Bayram MERAL
Genel Başkan

Şemsi DENİZER
Genel Sekreter

Enver TOÇOĞLU
Genel Mali Sekreter

Salih KILIÇ
Genel Eğitim Sekreteri

Sabri ÖZDEŞ
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

SAHİBİ
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
TÜRK-İŞ ADINA
BAYRAM MERAL

•

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
ENİS BAĞDADİOĞLU

•

YAYINI HAZIRLAYANLAR
HASAN TAHSİN BENLİ
ÖZCAN KARABULUT

•

FOTOĞRAFLAR
NİHAT ÜSTÜN

•

YÖNETİM YERİ
TÜRK-İŞ Genel Merkezi
Bayındır Sk. No: 10
Yenişehir / ANKARA
Tel : 433 38 24 - 433 31 25 (Santral)
Fax : 433 68 09 - 433 85 80
Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların düşüncesini yansıtır

•

ABONE
Yurtiçi 6 aylık 40.000.-TL., Yıllık 80.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 60.000.-TL., Yıllık 120.000.-TL.

•

DERGİMİZ BASIN AHLAK YASALARINA UYAR

•

DİZGİ & BASKI
GEN MATBAACILIK-REKLAMCILIK LTD. ŞTİ.
229 31 08 • 231 01 80 • 230 03 37

BAYRAM MERAL
TÜRK-İŞ
GENEL BAŞKANI

BAŞKANDAN

TÜRK-İŞ BÜYÜYEN SORUNLARA ÇÖZÜM İSTEMEKTEDİR

1995 yılı büyük sıkıntılarla ve zorluklarla dolu olarak geçti. TÜRK-İŞ, ülkemizin ve halkımızın sıkıntılarının aza indirilmesi, işçi sınıfımızın haklı taleplerinin yerine getirilmesi için Türkiye tarihinin en büyük grevlerini, en görkemli yürüyüş ve mitinglerini, en geniş katılımlı eylemlerini gerçekleştirdi, siyasi partilerimizi tekrar tekrar uyardı. Bu meşru ve demokratik mücadelemize katılan ve destek veren Sendika Genel Merkez ve Şube Yöneticilerine ve Üyelerine TÜRK-İŞ adına şükranlarımı iletiyorum.

TÜRK-İŞ'in 17. Olağan Genel Kurulu 5-10 Aralık 1995 günleri toplandı.

Delegeler, genel kurulun özgür iradesini dışarıdan yönlendirmeye ve TÜRK-İŞ'in içişlerine dışardan karışmaya yönelik çeşitli girişimlere karşı çıktılar; 13 Aralık 1992 tarihinden sonraki üç yıllık dönemdeki TÜRK-İŞ faaliyetlerini ve mücadeleci çizgisini oybirliğiyle onayladılar; TÜRK-İŞ'in bağımsızlığını özenle koruduklarını bir kez daha gösterdiler.

TÜRK-İŞ, Genel Kurul'da yaşanan bazı üzücü olayları aşmıştır, birlik bütünlüğünü güçlü bir biçimde sürdürmektedir ve oybirliğiyle alınan kararlar doğrultusunda yeni çalışma dönemine başlamış bulunmaktadır. Bu anlayışın Teşkilatımızın bütününe de hakim olduğuna inanıyorum.

Ülkemizde derinleşen ekonomik ve sosyal bunalıma çözüm arayışı içinde erken seçimlere gidilmiştir. Ancak 24 Aralık Genel Seçimlerinde halkımız tek bir partiye Meclis'te çoğunluk vermemiştir.

Türkiye'nin sorunları giderek artmaktadır.

Dış borçlar 73 milyar dolar düzeyine ulaşmıştır. 1995 yılında dış borç geri ödemesi 9 milyar 881 milyon dolar düzeyine çıkmıştır.

İç borçlar 1,3 katrilyon liraya tırmanmıştır. Hazine, Ocak ayının ilk günlerinde yüzde 40 dönem faizli 100 gün vadeli 50 trilyon liralık bono satmıştır. Türkiye giderek üretenin ve çalışanın dışlandığı, paranın para kazandığı bir rantiyeler ülkesi haline getirilmektedir.

1995 yılında 12 aylık enflasyon yüzde 78,9 oranında gerçekleşmiştir. Seçimler sonrasında patlayan zamlar, 1996 yılında üç haneli enflasyon rakamlarıyla karşılaşacağımızın habercisidir.

İşsizlik çığ gibi büyümektedir. 1 Ocak 1996 tarihinde Avrupa Birliği ile gümrük birliğine girilmesi, çok sayıda küçük ve orta büyüklükteki işletmenin kapanmasına yol açacak, birçok büyük işletmenin işçi sayısını azaltmasına neden olacaktır.

SSK'nın sorunları acil çözüm beklemektedir. SSK sağlık kuruluşlarında sağlanan bakım ve tedavi hizmetleri her geçen gün daha da kötüleşmekte, işçiler, bakmakla yükümlü oldukları yakınları, emekliler, dul ve yetimler, güvenilir bir sağlık hizmetinden mahrum bırakılmaktadır.

Bütün bu rakamlar, ülkemizin tarihinin en büyük sorunlarıyla karşı karşıya bulunduğunu göstermektedir.

TÜRK-İŞ sorun yaratan bir kuruluş değildir. Ama önümüzdeki dönemde TÜRK-İş'i bekleyen büyük sorunlar vardır. Genel Kurul hesapları yaparak TÜRK-İŞ'in bütünlüğünü bozmak veya mücadele gücünü zayıfmış gibi göstermek hiç kimseye yarar sağlamayacaktır. Umuyorum ki, kısa sürede dargınlık ve kırgınlıklar kalkacaktır. TÜRK-İŞ, kendisini bekleyen sorunları aşabilmek için birlik ve bütünlük içerisinde sorunları çözme yönünde mücadelesine devam edecektir. TÜRK-İŞ çatısı altında olan ve TÜRK-İŞ'e gönül vermiş bütün arkadaşlarımdan beklediğim budur.

TÜRK-İŞ ülkemizin ve halkımızın sorunlarının, çalışanların ve emeklilerin haklarına saygı, sendikal hak ve özgürlükler ve demokrasi temelinde çözümü için her türlü diyaloğa açıktır.

1996 yılının dev sorunlarını aşabilmenin yolu, Hükümetin bir an önce kurulması ve TÜRK-İŞ'le sağlıklı bir diyaloğun kurulmasından geçmektedir.

TÜRK-İŞ'in 5-10 Aralık 1995 tarihinde yapılan Genel Kurul çalışmaları sonucunda Genel Başkanlığa Yoi-İş Genel Başkanı Bayram Meral, Genel Sekreterliğe Genel Maden-İş Genel Başkanı Şemsi Denizer, Genel Mali Sekreterliğe Demiryol-İş Genel Başkanı Enver Toçoğlu, Genel Eğitim Sekreterliğine Salih Kılıç, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Tarım-İş Genel Başkanı Sabri Özdeş yeniden seçildiler.

İŞÇİ GÜVEN TAZELEDİ

- **5-10 Aralık 1995 tarihlerinde toplanan TÜRK-İŞ 17. Genel Kuruluna 34 Sendikadan 467 delege katıldı.**
- **TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nun Divan Başkanlığını Mustafa ÖZBEK yaptı.**
- **50'ye yakın Uluslararası işçi kuruluşu temsilcisi Genel Kurul'a katıldı.**

TÜRK-İŞ 17. Olağan Genel Kurulu 5-10 Aralık 1995 tarihlerinde Ankara'da DSİ Genel Müdürlüğü toplantı salonunda yapıldı.

TÜRK-İŞ'e üye 33 sendika ve Kıbrıs İşçi Sendikaları Konfederasyonu Türk-Sen'i temsilen toplam 467 delegenin katılımı ile başlayan Genel Kurul Divan Başkanlığına Türk-Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek, Başkan Yardımcılıklarına

Şeker-İş Sendikası Genel Başkanı Ömer Çelik, Selüloz-İş Sendikası Genel Başkanı Mithat Sarı, Divan Yazmanlıklarına da Tekgıda-İş Sendikasından Faik Yüksel, Türkiye Maden-İş Sendikasından Mevlüt Dönmez, Türk Koop-İş Sendikasından Yakup Kocabıyık, Orman-İş Sendikasından M. Asım Öğüt seçildiler.

Divan Başkanı Mustafa Özbek, TÜRK-İŞ'in ve Türk işçisinin tarihinin en büyük grevleriyle mücadele verdiğini, bu mücadeleden başarıyla çıkıldığını belirtti.

Genel Kurul Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral'in konuşması ile açıldı, Meral, TÜRK-İŞ'in demokrasinin dayanağı ve güvencesi olduğunu bildirerek, yarım asırlık onurlu bir maziye sahip olan TÜRK-İŞ'in ülkenin birliği ve bütünlüğü, çalışanların hak ve özgürlükleri için mücadele ettiğini vurgulayarak "TÜRK-İŞ yalnızca işçinin değil, tüm çalışanların umudu olmuştur" dedi.

TÜRK-İŞ 17. Genel Kurulunu Yöneten Divan Üyeleri

TÜRK-İŞ'in 17. Genel Kurulu'na çok sayıda yerli ve yabancı konuk izledi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mustafa Kul, ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, CHP Genel Başkan Yardımcısı Ali Topuz, RP Başkanvekili Abdullah Gül, İP Genel Başkanı Doğu Perinçek, BSP Genel Başkanı Sadun Aren katılarak birer konuşma yaptılar. Genel Kurulda uluslararası işçi kuruluşları temsilcileri de söz aldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral

Bayram MERAL: "TÜRK-İŞ'İN DOĞRU ÇİZGİSİ GÜÇLENEREK SÜRECEKTİR

TÜRK-İŞ Genel Başkanı 17. Genel Kurulu açarken yaptığı konuşmada şu görüşleri ifade etti:

"Sayın Bakanlarım, Sayın Milletvekillerim, Siyasi Partilerimziin Değerli Temsilcileri, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Değerli Yöneticileri, TÜRK-İŞ'in ve Bağlı Sendikaların Değerli Yöneticileri, Değerli Meslekdaşlarım, Demokratik Kitle örgütlerinin Değerli Temsilcileri, İşveren Sendikalarının Değerli Temsilcileri, Uluslararası Sendikacılık Hareketinin ve Çeşitli Ülkelerin Sendikalarının Değerli Temsilcileri, Basınımızın ve Televizyon Kanallarının Değerli Çalışanları,

Değerli Konuklar,

TÜRK-İŞ'in 17. Olağan Genel Kurulu'nun Değerli Delegeleri,

Haklı ve meşru bir dava uğrunda tarihimize şanlı sayfalar armağan eden yüzbinlerce işçimizin yiğit temsilcileri, Sevgili Arkadaşlarım.

Hepinizi TÜRK-İŞ Kurulları adına en derin saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Genel Kurulumuz, TÜRK-İŞ'in tarih yazdığı ve tarih yazdırdığı bir dönemin ardından toplanmaktadır.

Bu sürece katkıda bulunanları kutluyorum, onlara TÜRK-İŞ adına en içten şükranlarımı sunuyorum.

Genel Kurulumuz, yıllar sonra yeniden "Ankara'da TÜRK-İŞ vardır, Türkiye'de TÜRK-İŞ vardır" dedirttiğimiz mücadele günlerinin ardından toplanmaktadır.

TÜRK-İŞ 17. GENEL KURULU

NECMETTİN CEVHERİ'NİN KONUŞMASI

Başbakan Tansu Çiller adına Genel Kurul'a katılan Devlet Bakanı CEVHERİ özetle şu konuşmayı yaptı: "Değerli delegeler, bu Kongrenin her şeyden önce Türk Milleti için, Türk sendika hayatı için, Türk iş hayatı için hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, her zaman olduğu gibi, her kongrede olduğu gibi, gene burada memleket ve dünya meselelerinin enine boyuna hukukla ve ehliyetle konuşulduğu bir zemin olacağına inanıyorum. Bu arada yurt dışında bulunduğu için bu toplantıya katılamayan ve kendisine vekâlet ettiğim Sayın Başbakan adına Kongreyi selamlıyor ve ülkemizin misafirleri olan yabancı sendikacılarımızı da sadece TÜRK-İŞ'in değil, Türkiye Cumhuriyetinin ve Türkiye'nin de misafir olduğunu kendilerine saygılarımla ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım her zaman her Kongrede samimi bir inancımız olarak ifade ettik ki, Türk-İş hayatının değerli temsilcileri olan sendikalarımızın kongreleri sadece bir mesleki meselelerin görüşüldüğü zemin olmayı çok aşmış, çok geride bırakmış, ülkenin hatta dünyanın meselelerinin liyakatla konuşulduğu ve değerlendirildiği son derece kıymetli birer zemin olmuştur. Bu aynı zamanda sendikaların, demokrasinin aynen siyasî partiler gibi vazgeçilmez unsurlar olduğunu da bir işareti ve bir gereği olarak uygulanmalı ve Türk demokrasisini savunan ve onun içerisinde yaşayan herkes tarafından aynen bu şekilde değerlendirilmelidir.

Burada sendikayı da, sendikacılığı da, herşeyimiz gibi demokrasimize borçlu olduğumuzu unutmamamız lazım.

Şunu söylemek hakkını hatta mecburiyetini kendimde hissediyorum ki, 12 Eylülün bile yapmadığı şeklindeki bir yaklaşımı ve deyimi ben sendikacılık adına doğru bulmuyorum."

MESUT YILMAZ'IN KONUŞMASI

ANAP Genel Başkanı Mesut YILMAZ Genel Kurulda özetle şu konuşmayı yaptı; "Ben size, dört sene önce altın üçgenler filan çizmedim. Ben, "sizinle devleti beraber yöneteceğiz" filan demedim. Ben size öyle "mutfaktaki yangını 500 günde söndüreceğim" de demedim. Ben size, yapamayacağım hiçbir vaatte bulunmadım. Ben size, yapısal değişimden bahsettim. Dedim ki, "Türkiye'nin sistemini yenilemezsek, Türkiye'de işçisiyle, memuruyla, sanayicisiyle bütün milletin emeğini sömüren şu hantal devlet yapısını değiştirmezsek, sizin ödediğiniz vergileri yutup tüketen o doymak bilmez devleti, adam gibi devlet haline getirmezsek, o zaman sizin derdinizi çözemeyiz" dedim. "Enflasyonu halledemeyiz, işsizliği halledemeyiz, sizin geçim sıkıntınıza çare bulamayız" dedim ve ben size, dört yıllık bir program koydum, dedim ki, "Dört yıl sonra ekonomide devlet olmayacak. Dört yıl içerisinde başta devlet bankaları olmak üzere, devleti ekonominin dışına çıkartacağız"

Başkaları size daha parlak vaatlerde bulundular ve siz, o zamanki TÜRK-İŞ yönetimi, o seçimlerde karar aldınız, bize oy vermediniz, Anavatan Partisine oy vermemek için karar aldınız, oylarınızı muhalefet partilerinize verdiniz. Onlar geldiler, iktidar oldular, dört seneden beri ülkeyi beraber yönetiyorlar.

Şimdi bakın, 1991 yılında Haziran ayının ortasında Başbakan oldum. Temmuz ayında henüz daha toplu sözleşmeleriniz yapılmamıştı. Müdahale ettim, 24 saatte toplusözleşmenizi imzaladım. Cumhuriyet tarihinde en yüksek toplusözleşmeyi size ben verdim. Ama siz, bana seçimlerde oy vermemek kararı verdiniz, sizin yüzünüzden Başbakanlıktan oldum.

TÜRK-İŞ'in itibarını, gücünü ve etkinliğini bu kadar artıranlara yürekten teşekkür ediyorum.

Genel Kurulumuz, Türkiye tarihinin en büyük işçi yürüyüşlerinin ve mitinglerinin, en büyük grevlerinin ardından toplanmaktadır.

Barikatlar aşarak Kızılay meydanını dolduran yüzbinlere, Türkiye'nin dört bir köşesinde grev pankartlarını dalgalandıran grevci kardeşlerime, grevci işçilerle dayanışma konusunda her türlü görevi yerine getirenlere, Sizler aracılığıyla teşekkürlerimi iletiyorum.

Genel Kurulumuz, TÜRK-İŞ'in halkımızın öncüsü ve umudu kabul edildiği günlerde toplanmaktadır.

Bizi haklı, meşru ve demokratik mücadelemizde yürekten destekleyen sendikasız işçilere, memurlara, emeklilere, işsizlere, küçük esnaf ve yoksul köylüye şükranlarımı sunuyorum.

Şuna kesinlikle inanıyorum ki, Sizler gibi evlatları olan bir ülke, önüne çıkarılan her türlü engeli aşacaktır.

Emeğe saygı duyulan, güçlü ve demokratik bir Türkiye yaratacak, ülkemizin bağımsızlığını ve bütünlüğünü koruyacak en önemli güç, sizlersiniz.

Türkiye, tarihinin en bunalımlı döneminden geçmektedir.

Bu bunalımlı günlerde Türkiye'miz hala ayakta duruyorsa, bunda TÜRK-İŞ'in büyük payı ve rolü vardır.

TÜRK-İŞ daima Türkiye Cumhuriyeti'nin Misak-ı Milli sınırları içindeki üniter yapısının bütünlüğünü, halkımızın refahı ve mutluluğunu savunmuştur.

TÜRK-Şİ'in 1995 yılındaki mücadelesi en çok memurlara ve emeklilere yarar sağlamıştır. Bundan büyük memnuniyet duymaktayız.

Geçtiğimiz üç yıl içinde TÜRK-İŞ, devletimizin çatısı altında, çalışanların hak ve özgürlüklerini korumak ve geliştirmek için mümkün ve gereken her türlü meşru ve demokratik mücadeleyi vermiştir.

Ancak üzülerek belirtiyorum ki, ülkemizin ve halkımızın çıkarları konusunda bizim gösterdiğimiz bu duyarlılığı hükümetler göstermemiştir.

1993-1995 döneminde, dünyanın ve ülkemizin öncelikle çözüm beklediğimiz sorunları çözülmemiştir.

Batı dünyası, Bosna-Hersek'te, Azerbaycan'da, Çeçenistan'da uzun süre Haçlı Ordusu mantığıyla hareket etmiştir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ve NATO, sorumluluklarını gerektiği gibi yerine getirmemiştir.

Bu arada, Filistin ile İsrail arasında varılan barış anlaşmasından büyük memnuniyet duyduğumuzu ve her iki tarafta bu barışı yeniden bozmak isteyenlerin terör eylemlerini lanetlediğimizi belirtmek isterim.

Günümüzde, uluslararası sermayenin denetiminde ve çıkarları doğrultusunda bir küreselleşme sürece yaşanmaktadır.

IMF ve Dünya Bankası, sermayenin dünya hükümetleri gibi davranmaktadır.

Orta Doğu'da sınırlar, büyük devletlerin çıkarları doğrultusunda yeniden çizilmek istenmek-

→

BÜLENT ECEVİT'İN KONUŞMASI

DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit Genel kurulda özetle şu konuşmayı yaptı: "Biz, ülkeyi toplum örgütleri ile birlikte yöneteceğiz. DSP iktidarında ilk yapacağımız işlerden birisi de, işçinin elinden alınan hak grevinin geri verilmesi olacaktır. TÜRK-İŞ'in bu yıl verdiği mücadele, artık Türkiye'de işçiler gözardı edilerek siyaset yapılamayacağını ve hükümet kurulamayacağını gösterdi. İşçi gözardı edilse bile kurulacak hükümet başarılı olamaz, ülkeye huzur getiremez.

Anayasanın, geçen yaz, bizim bütün çabamıza karşı değiştirilemeyen ve Türkiye için yüz karası olan hükümleri hâlâ yürürlükte; bir de işin o tarafı var. Bunlardan birisi, Anayasanın 82 inci maddesi. Buna göre, bir sendikanın başkanı, yöneticileri, denetçileri veya avukatları, eğer bir sendika bir kooperatifte üye ise o kooperatifin de, yöneticileri, deneticileri, avukatları aynı zamanda milletvekili olamıyorlar. Bu, Türkiye için bir yüz karasıdır. Bütün demokratik ülkelerde, sendika liderleri, sendika yöneticileri, aynı zamanda milletvekili olabilmektedir. Oysa, 1980 öncesinde birçok değerli sendika yöneticisi, o orada Türk-İş'in Genel Başkanı, birçok sendikaların başkanları, aynı zamanda milletvekili olabiliyorlardı ve böylelikle sorunlarını, sokaklarda, meydanlarda değil, doğrudan doğruya Büyük Millet Meclisi çatısı altında dile getirebiliyorlar, savunabiliyorlardı; yönetime katılabiliyorlardı; fakat, Türkiye, şimdi o yılların, 60'lı yılların da bu açıdan gerisine sürüklenmiş durumdadır.

MUSTAFA KUL'UN KONUŞMASI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mustafa Kul Genel Kurulda özetle şu konuşmayı yaptı. "Özellikle bu yıl, toplu sözleşme aşamasında 10 aylık bir gecikmeyle, büyük bir sıkıntı yaşandı. Bu sıkıntıyı neden yaşadığımızı da hep bareber biliyoruz. Bu sıkıntının çözülmesi konusunda tabîî ki, bizim tekrar hükümete girmemiz aşamasında bizim katkımız oldu; ama, bunda en büyük katkıya, en büyük paya sahip olan da TÜRK-İŞ'in kendisidir, işçilerimizin kendisidir. O görkemli gerçekten, bizim, hepimizin gözlerini yaşartan grevlerinizi ve o direnişlerinizi de gönülden kutluyorum değerli arkadaşlarım. Grev, tabîî ki, her zaman için istenilen, beklenilen bir çözüm yolu değildir; ama öyle bir noktaya geldikten sonra, artık grevden başka bu haklarımızı alamayacağımız ortaya çıktıktan sonra başka çaresi kalmadıktan sonra da, bizim yasal ve anayasal hakkımızdır, çalışanlarımızın, sendikalarımızın yasal ve anayasal haklarıdır. Bunları kullanmasından da daha doğal bir olay olamaz değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, biz bugün 52'nci Hükümet olarak göreve geldiğimiz gün de, o zaman Türkiye'de yaklaşık 330 bin kadar işçi grevdeydi, bir o kadar işçi de grev aşamasındaydı ve o zamanki anlayışı düşünün. Biraz önce, ben konuşmaları dinlerken arkadan bir arkadaşım özellikle Şeker-İş Sendikasıyla ilgili olan toplu sözleşmeyi sordu. O zaman, bizde doğal olarak yapılması gereken işveren ve işçinin karşı karşıya, sendikaların karşı karşıya gelip oturması, pazarlık etmesi, emeğe hakkının verilmesidir. Bu vesileyle, bugün sabahleyin bağıtlanan Selüloz-İş Sendikasıyla SEK arasında imzalanan sözleşmenin de tüm Selüloz-İş Sendikası mensubu işçilerimize de hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum."

tedir; Türkiye Cumhuriyeti'nin bütünlüğü tehlikeye sokulmak istenmektedir.

Bu koşullarda, TÜRK-İŞ, Türkiye Cumhuriyetinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü korumayı temel hedef kabul etmiştir ve etmektedir.

TÜRK-İŞ, işçi sınıfımızın ve tüm halkımızın çıkarlarının savunucusudur.

Gümrük Birliği bir kurtarıcı gibi gösterilmek istenmektedir.

Gümrük birliğinin özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler üzerindeki olumsuz etkilerini dengeleyecek politikalar geliştirilmeden atılacak adımlar, ciddi sorunlar doğuracaktır.

TÜRK-İŞ, Türkiye'nin Avrupa Birliği'nin tam üyesi olmasını istemektedir.

Gümrük birliği kısa vadede işsizliği daha da artıracak, özellikle dış ticaret politikası alanında ülkemizin bağımsızlığını zedeleyecektir.

TÜRK-İŞ, gümrük birliğinin, tam üyeliğe geçiş güvenceleriyle ve gerekli mali yardımlarla gerçekleştirilmesini istemektedir.

TÜRK-İŞ demokrasinin dayanağı ve güvencesidir. Terör ise demokrasinin en büyük düşmanlarından biridir.

Ülkemizde terör nedeniyle akan kanın durdurulması, çoğulcu ve özgürlükçü parlamenter demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla hayata geçirilmesi de ortak arzumuz ve talebimizdir.

Enflasyon ve işsizlik halkımızın ortak sorunlarıdır.

Enflasyon sorunu daha da büyüyerek sürmektedir.

Devlet bütçesinin giderek artan bir bölümü, iç ve dış borçların faizlerinin ödenmesine ayrılmaktadır.

Faiz ödemelerinin konsolide bütçe içindeki payı 1990 yılında yüzde 21 iken, 1996 yılında yüzde 34'e yükselmiştir.

Personel giderlerinin bütçe içindeki payı ise 1990 yılında yüzde 39,4 iken, 1996 yılında yüzde 26'7'ye düşmüştür.

İşçilerin ve memurların milli gelirden aldıkları pay 1992 yılında yüzde 34,4 iken, 1994 yılında yüzde 25,1 düzeyine gerilemiştir.

Buna karşılık, işverenlerin, tüccarların, rantiyelerin milli gelirdeki payı 1992 yılında 48,2 iken, 1994 yılında yüzde 57,6 düzeyine çıkmıştır.

İşçilerin gerçek ücretlerinde, memurların gerçek maaşlarında, emeklilerin gerçek emekli aylıklarında ve gerçek asgari ücrette, özellikle 5 Nisan İstikrar Programı sonrasında ciddi düşüşler yaşanmıştır.

Bugün işçinin, memurun, emeklinin, işsizin, küçük esnafın ve yoksul köylünün mutfağında yangın vardır.

24 Aralık seçimlerinden sonra bu yangın daha da büyüyecek, ev i saracaktır.

İşsizlik her geçen gün daha da büyümektedir.

Türkiye, çalışanın ve üretenin değil, paranın para kazandığı bir ülke haline getirilmiştir.

Ülkede yatırımlar yıllardır durmuştur.

Kamu mallarının yağması biçiminde sürdürülen özelleştirmeyle sağlanan kaynaklar da yatırıma yöneltilmemiş, kamu açıklarının finansmanında kullanılmıştır.

ALPASLAN TÜRKEŞ'İN KONUŞMASI

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş Genel Kurulda özetle şu konuşmayı yaptı: "Divanın arkasına yazıldığı gibi "Ekmek, Barış, Özgürlük" bu insanların mutluluğu için esas olan meseledir. Barış, yurdumuzda iç barış, yurt dışında cihanda barış, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusunun, büyük Atatürk'ün, daha kuruluşta milletimize değişmez hedef olarak göstermiş olduğu yoldur.

Yurdun barışını düşünürken, bunun için de en önemli barış iç barışıdır. Burada temel işçilerimizin haklarının korunmasıdır. Bu bakımdan memleketimizin huzuru ve iç barışını düşünürken, işçilerimizin haklarının korunması, verilmesi hususunda yöneticilerimizin çok hassas olmaları gereklidir. Grevleri hiçbir zaman meydan vermeyecek şekilde iç barışı gözetmek lazım ve işçiyle, sendikacılarımızla yöneticilerimiz arasında mutlaka hakkaniyete, hukuka dayalı, adalete dayalı uzlaşma sağlanması yoluna gidilmelidir. Bu bakımdan yönetimlerin çok dikkatli olması lazımdır, baştan çok yüksek gibi görünen istekler, iş greve dökülünce çok büyük zararlara yol açmaktadır. İyisi mi, daha işin başında sendikalarımızın haklı görülen istekleri, kendileriyle oturarak, memleketimizin menfaatlarını göz önünde bulundurarak tatlıya bağlamak, memletemizin iç barışının korunması için şarttır.

Değerli delegeler, memleketimizin kalkınmasında dikkatle göz önünde bulundurulması icap eden önemli meseleler vardır. Tabiî ki, vatandaşlarımızın huzuru ve mutluluğu için sosyal adaleti sağlayacak tedbirler süratle geliştirilmeli, alınmalıdır. Sosyal güvenlik ve sosyal adalet kuruluşları tek çatı altında ve bütün vatandaşlarımızı kapsayacak şekilde düzenlenmelidir.

ABDULLAH GÜL'ÜN KONUŞMASI

RP Genel Başkan Yardımcısı Abdullah Gül Genel Kurulda özetle şu konuşmayı yaptı: "Ülkemizde bir sömürü sistemi var. Biz sömürü sistemine karşıyız. Niçin Türkiye'de son dört senedir milli gelirin dağılımı ile ilgili hesaplar yapılıp yayımlanmadı? Ücretlilerin geliri, faizcilerin geliri, kâr edenlerin geliri ve kira gelirleri hakkında niçin MPM, DPT ve devletin diğer kurumları çalışma yapmadılar? Çünkü size, gelirlerin nasıl dağıldığını göstereememek için. Siz biliyorsunuz tabii. En helal kazanç olan ücretlilerin, maaşlıların alın teri, bunun milli gelirdeki payı yüzde kaçlardan kaça düştü acaba?

Sistem bu sistem? Türk-İş'in, hazırladığı raporlarda bunların hepsi var. Bu bütçe tamamen faiz bütçesi. Bütçe tamamen faiz ödemesi. Size gelince, devlet grev kırıcılığı yaptı. Karşınıza engeller çıkarıldı. Hükümet görüşmeleri oyaladı.

Topsözleşmelerden doğan haklarınız verilmedi. Sokaklara, reel ücretleriniz artsın, üretimden daha çok pay alın, diye çıktınız. Haklarınızı almak için yürüdünüz. Belediyelerde iktidardayız ama hükümet elinden geleni yaptı. Belediyelerin sıkıntıları da ortada. Yine de İstanbul'da en iyi sözleşmeyi yaptık."

Uygulanan yanlış politikalar yüzünden tarım çökmüştür, hayvancılık çökmüştür.

Kentlere göç artmıştır. İşsizlik had safhadadır.

Terörü besleyen ana kaynaklardan birinin de işsizlik olduğu unutulmamalıdır.

Son üç yıl içinde hükümetlerin uyguladığı politikayı milli çıkarlarımızla bağdaştırmak da mümkün değildir.

Hükümetin tüm amacı, aldığı iç ve dış borçları aksamadan geri ödemek olmuştur.

Sosyal devlet anlayışı terdekilmiş, eğitim ve sağlık hizmetlerinde büyük gerilemeler yaşanmıştır.

İşçi alacaklarının ödenmesinde büyük gecikmeler yaşanmıştır.

Özellikle belediye işçilerinin alacakları trilyonlarca liraya ulaşmıştır.

Hükümet, Türkiye tarihinde ilk defa, imzalanmış toplu iş sözleşmelerinin emrettiği ücret zamlarını ödemeyi engellemeye çalışmıştır.

1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu tasarısı ile işçiler memurlaştırılmak, ikramiyelerin bir bölümü kaldırılmak, mevsimlik işçilerin çalışma süresi yılda üç ayla sınırlandırılmak istenmiştir.

Mezarda emeklilik ve sosyal güvenlik haklarında ciddi kısıntılar gündeme getirilmiştir.

1995 yılında, fiyatların yılda yüzde 125 oranında arttığı bir dönemde, kamu kesimi toplu sözleşmelerinde yüzde sıfır zam önerileri verilmiştir.

Hükümet, emeğe karşı tavır almıştır.

IMF emeğe savaş açmıştır.

TÜRK-İŞ'in yürüyüş ve mitinglerinde meydanları dolduran yüzbinlerce işçinin "kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye" sloganı, bu konudaki kararlı tavrımızın ifadesidir.

Bu konuda da halkımıza önderlik edenleri kutluyorum, onlara teşekkür ediyorum.

Hükümetin ve diğer siyasi partilerin demokratikleşme konusundaki vaadleri ve tümüyle boş çıkmıştır.

12 Eylül Anayasının anti-demokratik özüne dokunulmamıştır.

Bu ülkede hala 12 Eylül hukukuna dayanılarak grevler ertelenmekte, grevler durdurulmakta, demokratik seyahat haklarını kullanarak Ankara'ya gelmek isteyen işçiler engellenmekte, işçiler coplanmakta, araçlarının camları kırılmaktadır.

Belediye-İş Sendikamızın Batman Şube Başkanı 11 aydır kayıptır.

Faili meçhul cinayetler sürmektedir.

İki Sendikamızın değerli genel başkanları yalnızca düşüncelerini açıkladıkları için ceza almışlar, hapis yatmışlar ve sendika yöneticiliği yapma haklarını kaybetmişlerdir.

En temel insan hakkı olan sendikalaşma hakkını kullanmak isteyen işçiler topluca işten çıkarılmakta, açlığa terkedilmektedir.

Ekonomik ve Sosyal Konsey işlememektedir.

Sendikaların radyo ve televizyon kurması yasaklanmıştır.

Çalışma mevzuatımız hala ILO'nun Sözleşmeleri ile uyumlu hale getirilmemiştir.

ALİ TOPUZ'UN KONUŞMASI

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ali Topuz Genel Kurulda özetle şu konuşmayı yaptı:" 12 Eylül askerî müdahalesi bugün içinde bulunduğumuz temel sorunların temel kaynağıdır. 12 Eylül askerî müdahelesinin sonrası, Türkiye'ye egemen kılınan siyaset anlayışı, bugünün çıkmazının temel nedenidir. Eğer, bir ülkenin geçmişiyle olumlu birikimiyle diğer alanlardaki birikimiyle bütün bağlarını koparark geçmişi suçlayarak, geçmişin tersine bir yeni dönem açma iddiasıyla yönetim sürdürülecek olursa, bütün siyasî partiler kapatılacak olursa, sendikaların çalışması engellenecek olursa, bir kısmı kapatılacak olursa, siyaset pekçok kimseye, geniş kitlelere yasaklanacak olursa, örgütlü hareket suçlanacak olursa, herkesin üzerine bir baskı, korku yoğunlaştırarak düşünceler dağıtılırsa, o ülkede siyasetin, toplum yaşamının bugünkü bunalımlara gelmesinden başka bir sonuç beklenemez.

Niçin kapatılmıştı 12 Eylül'de siyasi partiler; hangi siyasî partinin hangi suçu vardı; hangi mahkeme, hangi yargı organı siyasî partilerin kapatılmasını gerekli kılan bir kusur, bir yanlış bulmuştur; niçin deneyimli siyaset adamlarına, 10 yıl 5 yıl siyaset yasağı getirilmişti?

Şunun için getirilmişti: Toplumu, kendi geçmişinden, demokratik birikimnden koparmak isteyen bir anlayış fırsatı kullanmaya çalışıyordu. Elbette ki, 12 Eylül'e gelirken çok sıkıntılarımız vardı; ama, 12 Eylül'e gelişin sıkıntılarını 12 Eylül öncesinin siyasî partilerine ya da siyaset adamlarına yüklemek büyük bir haksızlık değil miydi; sendikacılarına yüklemek büyük bir haksızlık değilmiydi.... Toplumu örgütsüz kılmaya çalışıyorlardı. Toplum örgütsüz olsun, toplunun demokratik dayanışması kırılsın ki, o toplumu istedikleri gibi yönlendirebilsinler ve istedikleri yere taşıyabilsinler."

DOĞU PERİNÇEK'İN KONUŞMASI

İP Genel Başkanı Doğu Perinçek Genel Kurulda özetle şu konuşmayı yaptı. "Arkanızda büyük bir birikimle büyük mücadeleler içinde gelerek burada toplanmış bulunuyorsunuz. TÜRK-İŞ Genel Kurulunun en büyük güvencesi şu 1989 baharından beri yaptığınız mücadelelerdir. O mücadelelerde işç ısınıfının ve onun değerli önderlerinin aldığı kararlı tavırdır.

Bu mücadeleler, yalnız işçi sınıfımızın geleceği açısından değil, Türkiyemiz için de en büyük güvencedir, en büyük umut ışığı olmuştur. İşçi sınıfımız, IMF'yi emperyalizmi, holdingleri, onların hükümetlerini hedef tahtasına koyarak Türkiye'nin ufkunu aydınlatacak siyasi programı, Türkiye halkının önüne sermiştir, Türkiye'nin ufku aydınlanmıştır.

Türkiye'de 600 bin işçinin sokağa atılmasına IMF karar vermektedir. Yedinci Beş Yıllık Plan çıktı, maalesef emekçi halkımızın gözünden kaçırıldı, meclisten geçti; orada tarım ilacı, gübreye verilen destek akçalarının kaldırılması, tarımın belininkırılması da kararlaştırıldı. 8 yıldan sonra eğtiimin paralı hale getirilmesi kararlaştırıldı; bunların hepsi IMF talimatıyladır. Bizzat Başbakan demedi mi IMF böyle istiyor diye emeklilik yaşını artıran yasa gündeme geldiği zaman"

Memurlara grevli toplu pazarlık ve bireyler olarak siyasi faaliyette bulunma hakkı hala tanınmamıştır.

Sendikaların siyasi faaliyet yasağı Anayasadan çıkarılmıştır; ancak 2821 sayılı Yasada hala devam etmektedir.

Demokratikleşme vaadiyle gelenler, İl İdaresi Yasasında ve Terörle Mücadele Yasasında antidemokratik değişiklikler yapmak istemişlerdir.

Özgürlük vaad edenler, Özel dedektiflik Yasası ile işçinin hatayını cehenneme çevirmeye çalışmıştır.

En önemli sorunlarımızdan biri ise SSK'nın sunduğu hizmetlerin yetersizliğidir.

Hükümet SSK'yı çökertmek için elinden geleni yapmıştır ve yapmaktadır.

Geçtiğimiz üç yıl boyunca sürekli bir mücadele içindeydik. Saldırılara karşı haklarımızı koruduk. TÜRK-İŞ'in gücünü yalnızca Türkiye'ye değil, tüm dünyaya kanıtladık. 1987 yılında Parlamento'ya mektup vermek için TÜRK-İŞ'in on metre ötesine gidilemeyen günleri unutmuyoruz. 26 Kasım Büyük Yürüyüşünde ise, 100 bini aşkın işçiyle Meclis'e yürüdük. TÜRK-İŞ 1961 yılından beri İstanbul'da miting yapmamıştı. 1993, 1994 ve 1995 yıllarında İstanbul'da 1 Mayıs'ı onbinlerce işçiyle kutladık, TÜRK-İŞ'in gücünü İstanbul meydanlarında bir kez daha kanıtladık. TÜRK-İŞ 1969 yılından beri Ankara'da miting yapmamıştı. 24 Nisan 1994 günü İşsizlik ve Pahalılıkla Mücadele mitingini yaptık. 26 Kasım günü yüzbini aşkın işçi Anıtkabire ve Meclis'e yürüdü. 5 Ağustos'ta 240 bin kişi Kızılay'a yürüdü. 15 Ekim günü, yüzbinlerce işçi barikatları aşa aşa, her türlü tehlikeyi göze alarak Kızılay'a geldi. Ankara'ya gelişleri engellenenler, kendi illerinde gösteriler yaptı. "Kızılay'a gelirseniz büyük olaylar çıkar" diyenleri mahçip ettik. 20 Temmuz ve 8 Ağustos genel eylemlerini yaptık.

Güneydoğu'da akan kanın durdurulmasını sağlamak amacıyla Diyarbakır'da Başkanlar Kurulu topladık, bölgeye bir heyet göndererek, diğer kuruluşlardan çok önce bu yaraya parmak bastık, çözüm aradık.

1993 ve 1995 kamu kesimi toplu sözleşmelerini imladık. İlk defa taşeronlaşmaya karşı ve iş güvencesi için önemli maddeler kabul ettirdik.

Adana, Sivas, İzmir, Samsun, Lüleburgaz ve Zonguldak bölge işçi kurultaylarını yaptık.

5 Nisan istikrar programına ilk günden karşı çıktık.

İzmir mitingini yaptık. TÜRK-İŞ Rize'de ilk defa 21 Mayıs 1995 günü bir miting yaptı.

Orman-İş Sendikamızın TÜRK-İŞ'e katılmasıyla daha da güçlendik.

Tüketici dernekleri kurduk.

İşçi tüketim kooperatifleri üst birliğini oluşturduk.

Sorunlarımızı Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Başbakana, Siyasi Partilerimizin Değerli Yöneticilerine tekrar tekrar anlattık, kendilerine raporlar sunduk.

İl İdaresi Yasasında ve Terörle Mücadele Yasasında yapılmak istenilen değişiklikleri engelledik.

SADUN AREN'İN KONUŞMASI

BSP Genel Başkanı Sadun Aren Genel Kurulda yaptığı konuşmada özetle şu konuşmayı yaptı:

Ekonomik sorunlara gelince; bunları herkes günlük yaşamında yaşıyor, günlük hayatında yaşıyor. Enflasyon yıllık yüzde 80'in üzerinde; dış ödemeler dengesi görülmemiş açıklar veriyor ve bu açıkları dış borçlanmayla ve bir de sıcak para dediğimiz son derece pahalı bir borçlanma biçimiyle kapatıyoruz. Bunlar ülkenin - bilhassa bu dışborçlar- dışarıya doğru sömürülmesi, demek oluyor.

Bunların altından nasıl kalkılacak? Arkadaşlarım, bunların altından kalkmanın tek yolu, formül olarak söylenirse, demokratikleşmedir. Buna Genel Başkanınız da değinmişti ve TÜRK-İŞ'in, demokrasinin kalesi olduğunu söylemişti.

Ne anlıyoruz demokrasiden? Çünkü demokrasiden çok şey anlamak mümkün. İşte mesela en bilineni, çoğunluğun kararına razı olmak gibi şeyler vardır, bazı şekliler vardır seçimlerin şöyle yapılması, böyle yapılması gibi. Tabiî bunlar da demokrasinin öğeleridir; ama demokrasiyi işlevsel olarak şöyle tarif etmek gerekir: İnsanların hak arama özgürlükleri veya haksızlıklarla mücadele etme özgürlüğü. Demek ki, demokrasinin işlevi vardır. Bu işlev, ülkede haksızlıkları ortadan kaldırmak, hak arama özgürlüğü getirmek demektir.

TÜRK-İŞ'in 17. Genel Kurulu'na katılan delegeler görülüyor.

Özel Dedektiflik Yasası'nın veto edilmesini sağladık.

Türkiye tarihinde ilk defa, bir koalisyon hükümetinin çözülmesinde ve bir azınlık hükümetinin güvenoyu alamamasında TÜRK-İŞ belirleyici bir rol oynadı.

Sizlerden aldığımız güçle, onurlu ve tutarlı bir mücadele verdik.

1993-1995 dönemi Sendikacılık Hareketi ve TÜRK-İŞ açısından büyük sıkıntılarla dolu olarak geçti.

Özellikle 5 Nisan İstikrar Programı sonrasında, 12 Eylül sonrasını bile aratan sorunlarla karşı karşıya kaldık.

Bütün bu sıkıntılı günlerde, 26 Kasım Büyük Yürüyüşünde yağmur ve kar altında Anıtkabire ve oradan Meclis'e yürüyen yizbin işçiye, 15 Ekim 1995 günü Kızılay'a gelebilmek için cop yiyen, sayısız barikat aşan yüzbinlerce işçiye layık olmaya çalıştık.

Unutamayacağımız, tarihimize şanlı sayfalar olarak geçen işler yapıldı.

Bu işleri sizler gerçekleştirdiniz.

Hepinizi yürekten kutluyorum. Hepinize TÜRK-İŞ'in şükranlarını sunuyorum.

TÜRK-İŞ, Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını ve bütünlüğünü korumayı, demokrasiyi ve emeğe saygıyı hakim kılmayı temel hedef kabul etmiştir.

Amacımız, insan haklarına saygılı, laik ve demokratik sosyal hukuk devletini korumak ve hayata geçirmektir.

TÜRK-İŞ ne istemektedir?

Sendikalarımıza ve işçilere yönelik baskılar ve sendikasızlaştırma çabaları sona erdirilmelidir. Bu konuyla ilgili yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Yatırım ve üretim teşvik edilmeli, yeni istihdam alanları yaratılmalı, Türk malları dünya piyasalarında rekabet edebilmeli, aranır olmalıdır.

Enflasyon, tüm çalışanlar lehine denetim altına alınmalıdır.

İsraf ve haksız kazanç önlenmelidir.

Kayıt-dışı ekonomi denetim altına alınmalı ve vergilendirilmelidir.

Etkin bir vergilendirmeyle sağlanacak kaynaklar yatırıma yöneltilmeli, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yeni işletmeler kurulmalıdır.

Gelir dağılımı adaletli hale getirilmeli, tüm çalışanlara ve emeklilere insanca yaşama koşulları sağlanmalıdır.

İş güvencesi sağlanmalı ve işsizlik sigortası kurulmalıdır.

Tarım ve orman işçileri İş Yasası kapsamına alınmalı, vahidi fiyat uygulaması sona erdirilmelidir.

Hepimizin istediği iç huzur ve toplumsal barış ancak bu haklı taleplerin yerine getirilmesiyle sağlanacaktır.

Üzülerek belirtmem gerekiyor ki, gelişmeler arzuladığımız doğrultuda değildir.

Sosyal devlet yok edilmektedir.

Dünyada ve Türkiye'de sendikacılık hareketine yönelik ciddi bir saldırı söz konusudur.

TÜRK-İŞ 17. GENEL KURULU

SEÇİM SONUÇLARI

YÖNETİM KURULU

Bayram Meral	Genel Başkan
Şemsi Denizer	Genel Sekreter
Enver Toçoğlu	Genel Mali Sekreter
Salih Kılıç	Genel Eğitim Sekreteri
Sabri Özdeş	Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

DENETİM KURULU

Mehmet Kafes

Hasan Akmehmet

İsmail Kınış

DİSİPLİN KURULU

Kenan Kaya

Ahmet Hilmi Akçadoğan

İbrahim Kızıltan

Ali Buğdaycı

İsmail Kılınç

Özelleştirme, taşeronlaştırma, yerli ve yabancı kaçak işçilik, işten çıkarmalar, geçici işçilik gibi uygulamalarla, sendikalacık hareketi yokedilmek, işçiler köleleştirilmek istenmektedir.

Genel seçimlerden sonra hangi parti iktidara gelirse gelsin, IMF'nin ve Dünya Bankası'nın akıl hocalığını yaptığı bir düzenin süreceğinden kuşku duymaktayız.

Mezarda emeklilik tasarısı Meclis'te beklemektedir.

Kıdem tazminatının daha da sınırlandırılması ve hatta kaldırılması her an gündeme gelebilir.

Bunlara izin vermeyeceğiz. bunlara izin vermeyeceksiniz.

Gerekirse, kar-kış medene, yüzbinlerce işçiyi yine Kızılay'a toplacağız, yine Meclis'e yürüyeceğiz.

Emeğe saygı duyulan bir türkiye yaratma mücadelemizi namus mücadelemiz olarak sürdüreceğiz.

Önümüzdeki günler daha büyük sıkıntılarla doludur.

Ancak işçi sınıfımız bütün bu sıkıntıları aşacak bilince, kararlılığı ve deneyime sahiptir.

İşçinin yukarıda Allah'ı, aşağıda ise sendikası vardır.

24 Aralık seçimlerinden sonra hangi parti iktidara gelirse gelsin, IMF'nin bu politikası sürecek, çalışanlara karşı açılmış olana savaş devam edecektir.

TÜRK-İŞ'in önümüzdeki dönemde, birlik ve bütünlüğünü daha da geliştirmiş olarak, haklarımızı koruma mücadelesine önderlik etmeyi sürdürmekteyiz.

24 Aralık'ta bir baskın seçim söz konusudur.

Genel Kurulumuz, işçi sınıfımızın ve halkımızın sıkıntılarını ve taleplerini inceleyerek ve 24 Aralık genel seçimlerinde TÜRK-İŞ'in alması gereken tavrı değerlendirecektir.

Hepimizin üzerinde anlaştığı konu, TÜRK-İŞ'in siyasi alandaki bağımsız gücünün ve etkinliğinin daha da artırılmasıdır.

Bugün karşı karşıya bulunduğumuz sorunları çözümü Meclis'ten geçmektedir.

TÜRK-İŞ siyasi partilere karşı bağımsızlığını özenle korumaktadır.

Sorunlarımız büyüktür. daha da büyüyeceğe benzemektedir.

Dünya ve Türkiye hızla değişmektedir.

TÜRK-İŞ, halkımıza ve üyelerimize karşı duyduğu sorumlulukla, bu değişime ayak uydurmaktadır.

Bu çabamızda ve mücadelemizde eksiklikler veya hatalar olmuş olabilir.

Ancak TÜRK-İŞ'in, ana çizgisi doğrudur, çabaları samimidir, mücadelesi kararlıdır.

TÜRK-İŞ'in bu çizgisi güçlenerek sürecektir.

Türkiye'de milyonlarca insanın geleceğine ilişkin umutsuzluğa kapıldığı bir dönemde, TÜRK-İŞ sizlerin temsil ettiğiniz milyonlarca işçi sayesinde, halkımızın öncüsü ve umudu olmuşturv e olmaya devam edecektir.

Bu inançla, hepinizi en derin saygı ve sevgilerimle selamlıyor, Genel Kurulumuzun ülkemize, halkımıza, TÜRK-İŞ'e hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

ŞEMSİ DENİZER
TÜRK-İŞ
GENEL SEKRETERİ

1980'li yıllar öncesini değerlendirip, 1980'li yıllar öncesindeki dünyaya baktığımızda, dünyanın bir parçası olan Türkiye'deki yaşantıya, yönetime, ekonomik uygulamalara, ekonominin gereği siyasal uygulamalara baktığımızda farklı bir anlayış, farklı bir uygulama görüyoruz. 1980 12 Eylül'ü ile beraber, bir başka uygulamanın tüfek dipçiğiyle zorla kabul ettirilmesini ve sonrasında 1995'e kadar da bu uygulamanın çeşitli yöntemlerle geldiğini görüyoruz. Ne hazırlanıyordur, ne yapılmak isteniyordur, yapılmak istenen nedir, getirilmek istenen nedir? Önce bunları çözmemiz, görmemiz lazım. Buna göre tedbiri alabiliriz. Yapılmak isteneni bilmez isek, çizilen politikayı, programı bilmezsek, tedbirimizi alamayız. burada birbirimizi suçlayarak bir yere gidemeyiz.

24 Ocak kararları. Dünya Bankasında yetiştirilmiş uzmanların, Türkiye'ye gönderilip, onların yönetime getirilmesi sağlanması, o modelin programının hazırlanıp, uygulama alanı bulmamasıyla... Çünkü, örgütlü toplumun olduğu yerde, o alanın güçlü örgütlü toplumu, toplumu tam örgütlü olarak kucaklayabilen toplumun olduğu yerde, o modelin, o programın uygulanması mümkün değildir. 24 Ocak kararlarının temeli budur. Arkasından 12 Eylül geldiyse bu uygulamanın gerçekleşmesi için getirildi.

Sonrasında, yavaş yavaş hazırlanmaya başladı. Dikkat edelim, düşünelim, bir 8-10 sene öncesine gidelim, KİT'lerin içinde bulunduğu durumu hepimiz biliyoruz. Birçoğumuz, KİT'lerde sendikacılık yapan yöneticileriz.

Büyük faizlerle KİT'lerin hepsi borç batağının içine sürüklendi. Bu bir programın uygulanmasıydı. Bu bir sistemi getirebilmenin, oraya giden yoldaki engelleri aşabilmenin gereklerini, gerekçelerini hazırlamaktı ve KİT'ler 1988 yılı itibariyle zarar etmeye başladı. Hele 1990'dan sonra batağın içine gerçekten sürüklendi ve bütün KİT'lerin faiz yükü yüzde 30-35 arasındadır. KİT'lerin bugünkü borç batağının içindeki faiz yükü, yüzde 30-35 arasında değişir, bütün KİT'lerde vardır. Mesela size kısa bir örnek vereyim kendi kuruluşumla ilgili; sözleşme bitmeden önceki rakamları vereyim: Türkiye Taşkömürü Kurumunun 1995 yılında 20 trilyon zarar edeceğini varsaydılar, 14,7 trilyon 1994'te zarar ettiğini ilan ettiler.

Türkiye'nin, Türk toplumunun kurtuluşu oradadır; onu gerçekleştirebilirsek, ancak kurtulabiliriz. Yoksa, politika devam ediyorsa, bir şeyi gerçekleştirmek mümkün değil ve 2000'li yıllar masalıyla gideriz. 2000'li yıllara geldiğimizde her şey, iş işten geçmiş olacak gibi; ama tabiî ki, bu karamsarlık tablosu çizmek için söylemiyorum bunları, elbetteki Türkiye işçi sınıfı, Türkiye'deki emekçi halk, Türk halkı, bunun mücadelesini verecektir; ama çizilen senaryoyu söylemek istiyorum, buna karşı izlenecek politikaları belirlememiz gerekir. Elbette ki "Ankara'da TÜRK-İŞ vardır" dedirtmek hepimizin görevi. Bunu sağlayabilmenin, götürebilmenin tek yolu da, bu birlik ve bütünlüğü sağlamaktır.

ENVER TOÇOĞLU
TÜRK-İŞ GENEL MALİ
SEKRETERİ

Türk sendikacılığı, 1995 yılında işyerinde çalışan üyesinden, işyeri temsilcisine, yöneticisine, şube başkanına, Genel Merkez yöneticilerine ve giderek de Konfederasyon yöneticilerine kadar, hepsi bir sınavdan geçti.

Bu Genel Kurul, son derece önemli, son derece de ileriye dönük kararları almak mecburiyetindedir. Bu kararlar, bütün komisyonlarda hedefler gösterildiği şekilde, yazılmış, çizilmiş ve oylarınızla kabul edilmiştir. Bunları hayata geçirecek olan, ilkeli, TÜRK-İŞ'in 24 ilkesi var, bu ilkelerinden sapmadan, inançla, kararlılıkla yoluna devam etmek durumundadır.

Bu kongreden sonra da sınıf kardeşliğine, işçinin birliğine göre hareket etmeleri gerekmektedir. Hiç kimse, kimseyi karalama hakkına sahip değildir. Sözlerimin başında söyledim, insan hakkı en kutsal haktır. Burada öyle değerli arkadaşlarım var ki, o kadar mükemmel icraat yapacak, bu mikrofonlara çıktığı zaman bütün toplumları ayağa kaldıracak kadar içimizde değerli arkadaşlarımız var. Kader, buradaki yöneticileri, çeşitli vesilelerle, çeşitli kombinezonların sonucunda buraya getirmiştir. Bu görevleri yapacak çok değerli arkadaşlarımız var burada, çok değerli sendikacı arkadaşlarımız var. Ama, şunu söylüyorum: TÜRK-İŞ'in bütünlüğü için, birbirimizi sevmek, birbirimizi kucaklamak, bu yüce kuruluşu ve bu kuruluşun temsilcilerini ve buradan hizmet bekleyen insanları hepimiz kucaklamak mecburiyetindeyiz ve buna mecburuz, hatta mahkumuz değerli arkadaşlarım. Çünkü, biz Türk sendikacılığının daha ileri noktalara gitmesi için, daha ileridеki hedeflere ulaşması için, birbirimize ihtiyacımız var. Birbirimizin ayağından çekerek, birbirimizi çeşitli iftiralarla, çeşitli yalanlarla birbirimizi karalarsak, bütünlüğümüz, kardeşliğimiz bozulur. Ayırımsız olarak, açık ve net söylüyorum bütün arkadaşlarıma: Kimin siyasî düşüncesi, görüşü ne olursa olsun, kapılarımızı sonuna kadar açtık. Her arkadaşımızın bize intikal ettirdiği bütün sorunları, tabiî ki ülkeyi yöneten, hangi dönemde olursa olsun, bakanlarla çözmek için gayret sarf ettik; Sendikacı, açık, net ve dürüst olmak mecburiyetindedir. Türk sendikacılığının kişilikli, onurlu, namuslu, haysiyetli insanlara ihtiyacı vardır. Türk sendikacılığına kişilik kazandırmak, hepimizin görevidir.

SALİH KILIÇ
TÜRK-İŞ GENEL EĞİTİM SEKRETERİ

22 yıllık sendikacılık hayatımda TÜRK-İŞ gibi yüce bir kurulda görev alacağımı mutlaka ki burada da temsil etmiş olduğum kitleye layık olmak duygusu ve düşüncesiyle hizmet verebileceğime inanarak bu görevleri yürüttüğümü ifade etmek isterim.

Üç yıllık dönem içerisinde yapmış olduğumuz hizmetlerde görev alanıma girenle beraber Yönetim Kurulunun bana vermiş olduğu görevler içerisindeki sorumluluğum gereğini ve yürüttüğüm hizmetler gereği cevabını vereceğim, ayrıca da Samsun Eğitim Tesislerinde yapmış olduğumuz 14. Sendikacılık ve Liderlik Seminerine katılan 648 yönetici temsilci ve oraya katılan yöneticilere huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Türkiye genelinde bizzat çoğunluğuna benim katıldığım 45 ildeki işçi sağlığı iş güvenliği seminerlerine katılan 4943 yönetici ve temsilcinin her şeyden evvel buralara teşkilatımız adına gönderen teşkilat ve yöneticilerine teşekkürü bir borç bilirim.

Aynı şekilde 6 ilde 1190 kadın işçimize vermiş olduğumuz seminer ve etkinliklere katılan kadın üyelerimize minnetlerimi ve şükranlarımı arz ediyorum.

1993 yılından beri başlattığımız Uluslararası Çalışma Teşkilatıyla ortaklaşa yürüttüğümüz Çocuk İşçiler Bürosu marifetiyle dünyadaki son gelişen emeğin en acımasız şekilde sömürüldüğü çocuk işçiliği sorununa parmak basmak için Uluslararası Çalışma Teşkilatıyla ortaklaşa yürüttüğümüz bu çalışmalardaki seminer ve sempozyuma katılan 806 değerli işçi kardeşlerime teşekkürü bir borç bilirim. Bu çalışan çocukların istismarı, hem düynada hem ülkemizde de sosyal güvenlikten yoksun ve bu alana girdiğimiz çalışmalar sonucunda bizim için gerçekten büyük veri ve büyük öneri paketlerinin ortaya çıkmasına vesile olacak birtakım doneler elde etmiş olmamızın da TÜRK-İŞ için büyük kazanç olduğunu ifade ediyorum.

Bu alanda metal işkolunda, Ağaç işkolunda yapmış olduğumuz üç araştırmadan çok olumsuz ve gerçekten sosyal güvenlikten yoksun bu çocukların çalışmalarını gördük.

Dünyada mutlaka sendikal erozyonla beraber Türkiye'deki sendikalaşma yapısına baktığımız zaman sendikacılık bitiyor diye bir kavram ortaya atılıyor. Sendikacılığın niteliği ve etkinliği ayrıca da çalışma düzeninin değiştiği, sendikacılığın ortadan kalkması ve hatta bitmesi, demokratik düzenin ayakta kalamaması halinde ancak gerçekleşeceğine inanmaktayım.

Türkiye'nin çalışan 21 milyon işgücü içerisindeki örgütlülük yapısına baktığımız zaman 6 milyon 200 bin ücretli içerisinde 4 milyon 200 bin Sosyal Sigortalı çalışan aktif ve en az o kadar da sigorta istatistiklerine göre örgütlü olarak, sigortalı olarak çalışamayan bir çalışan grubu vardır. Bunun içerisinde istatistiklere göre 2 milyon örgütlü, 1,5 milyona yakın da çalışıp da sendika hakkı olmayan bir toplulukla beraber Türk sendikacılığını bir noktada görmekteyiz. Gelecek yıllarda mutlaka bu yapının değişeceğini ve gelişeceğini görmek isterim.

Değerli arkadaşlarım, 1995 ve 1996 yılının çok zorlu geçeceği nedeniyle daha çok çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve tabandaki örgütlülüğün geliştirilmesini hedef alan yeni bir perspektifle meseleye yaklaşırken mutlaka ve mutlaka birliğin ve bütünlüğün sağlanmasının şart olduğunu ifade ediyorum, bu yüce Genel Kurulun almış olduğu sonuçların tüm çalışanlara ve sizlere hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum, saygılar sunuyorum hepinize.

SABRİ ÖZDEŞ
TÜRK-İŞ GENEL TEŞKİLATLANDIRMA SEKRETERİ

1991 yılı genel seçimlerinden sonra, bildiğimiz gibi, nerede ise her yıl toplusözleşme dönemi geçİrdik. Kamu çalışanlarının toplusözleşme grevli sendikal haklarının verileceğini söylediler. Onlar sendikalarını kurdular, memurların ve emeklilerin, dul ve yetimlerin insanca yaşayacak koşulları yaratacağını söylediler. İlk önce, işçilerin taleplerine "İmkânlarımız yok. Bu yok olan imkânları, size nasıl verebiliriz" diye, vermiş oldukları vaatleri unutarak, karşımıza çıktılar.

Muhalefet partileri ne yaptı; sanki onlar çalışanların, emeklilerin, dulun, yetimin, fakirin fukaranın ekmeğini büyütmek için mi çalıştı? Ona da "Evet" demek mümkün değil. Özellikle 1995 yılına geldiğimizde, 1995 yılı toplu iş sözleşmeleriyle ilgili ortaya koymuş olduğumuz taleplere karşı, maalesef ve maalesef, 8 ay sonra Hükümet ve Kamu İşveren Sendikalarının kâtiplerini masaya oturtabildik. Daha masay oturmadan, Hükümet olumsuz niyetini ortaya koymuştu. Kamuda çalışan işçilerin memurdan, şefinden, müdüründen, köylüsünden, çiftçisinden, kat kat fazla aldığını söyleyerek, doğru beyanda bulunmayarak, sıfır zamla karşımıza çıktı. Başta, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Sayın Bayram Meral ve Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulu olmak üzere, Hükümetin bu olumsuz tavrına karşı, bu yanlış iddiasına karşı, kamuoyunu yanlış yönlendirmesine karşın, nelerin yapılıp yapılamayacağı, nasıl sonuç alınıp alınamayacağı yönünde birçok defa Başkanlar Kurulu toplantısı, gerek olağan, gerekse olağanüstü toplandı. Bu toplantıların sonucunda alınan kararlar, kamuoyuna ve üyelerimize açıklandı. Gerçekten Türk sendikacılık hareketinin içerisinde birçok mücadeleler verilmiştir. Bu mücadeleleri verenleri huzurunuzda minnetle anıyorum. Ancak, 1995 yılına geldiğimizde ve ortaya konan mücadele takvimine baktığımızda, Türk sendikacılık hareketinde görülmeyen mücadeleler ortaya konuldu ve gerçekleştirilmeye çalışıldı.

Artık işçiler, sadece kendi bulundukları illerde değil, Başkent Ankara'da Kızılay'ın göbeğinde eylemlerini gerçekleştirerek, mitinglerini yaparak, haklılıklarını Hükümete ve dünya kamuoyuna duyurmaya başlamıştı. Maalesef, 15 Ekim'de birçok arkadaşımız ta İstanbul'dan, İzmir'den, Adana'sından, Konya'sından, Samsun'undan Sakarya'sına varıncaya kadar engellerle karşılaştı. Engelleri aşa aşa, inancı uğruna haklılığının savunuculuğunun gerçekleştirilmesi inancıyla, kafası da kırıldı, kolu da kırıldı, birçok olumsuz hakaretlere uğradıktan sonra, barikatları aşanlar, Kızılay meydanında TÜRK-İş yazmaya geliyorlardı. Gerek bu arkadaşlarımı gerekse bu meydana bu arkadaşlarımın getirilmesine öncülük eden öncü sendikacılarımızı gerekse o tarihe kadar mücadele eden tüm işçi kardeşlerimi burada saygıyla, hürmetle huzurlarınızda onları selamlamayı görev addediyorum, onlara saygılar sunuyorum... Onlara başarılar diliyorum. Başarı işçi sınıfınındır diyorum değerli arkadaşlarım.

Genel Kurul'un sonuçlandırılmasının ardından bir konuşma yapan Genel Başkan Bayram MERAL şunları söyledi

"Çok kıymetli arkadaşlarım, seçimin olduğu her yerde mutlaka birisi sevinmiştir, birisi üzülmüştür. Ama burada sevinmeye de gerek yok, üzülmeye de gerek yok. Burada kazanan Kızılay Meydanını dolduran işçiler olmuştur. Burada kazanan, Kızılay Meydanında "TÜRK-İŞ nerede biz oradayız" diyen işçiler olmuştur.

TÜRK-İŞ, bir bütündür. TÜRK-İŞ'in birliğini, bütünlüğünü korumak, geliştirmek, yüceltmek bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da hepimizin görevi olmalıdır ve olacaktır.

Daha zor günler bizi beklemektedir. Çünkü TÜRK-İŞ, yalnız temsil ettiği kitlenin sorunlarını değil, ülkenin sorunları, memurun sorunlarını, emeklinin sorunlarını, dulun, yetimin sorunlarını, çiftçinin sorunlarını, küçük esnafın sorunları dile getiren, savunan, onun sözcülüğünü yapan bir kuruluştur.

TÜRK-İŞ, demokrasinin temitanı, güvencesidir. Bu ülkede orduya ne kadar ihtiyaç varsa, hükümetlere ne kadar ihtiyaç varsa, TÜRK-İŞ'e de o kadar ihtiyaç vardır. TÜRK-İŞ, hepimizin ve hepimizindir.

Saygıdeğer arkadaşlarım, sizden özellikle şunu rica ediyorum: Bir siyasî yapılaşma önümüzde bizi beklemektedir. bu, seçimlerden sonra Yüce Meclisin yeniden oluşumudur. Orada da kırgınlıklar, dargınlıklar olmuştur; orada da bir taraftan bir tarafa kaymalar olmuştur; orada da bir taraftan bir tarafa dargın olanlar olmuştur; ama bunlar, demokrasinin kurallarıdır. Biz, belirli bir yaşa gelmiş insanlarız. Buradan dostça, kardeşçe çıkmak hepimize yakışan bir harekettir; hepimizden onu bekliyorum.

Eğer biz, bunu sağlayamazsak, yarın özelleştirmeye karşı, taşeronlaşmaya karşı, yoksullaşmaya karşı, haksızlıklara karşı mücadele edemeyiz. Onun için biz, bir bütünüz. Ortak sorunları olan, ortak hareket etmek mecburiyetindedir. İşte bizim ortak sorunlarımız var, biz işçiyiz, işçi sınıfının temsilcileriyiz. Yalnız kendi sorunlarımızla değil, ülke sorunları başta olmak üzere halkımızın sorunlarını savunan, onlar için mücadele eden bir kuruluşuz.

TÜRK-İŞ'in bu yüceliğine bugüne kadar katkıda bulanan, onun sesini duyuran, "Sizi Kızılay'da bekliyoruz" dediğimizde barikatları aşa aşa gelen işçiye selam olsun.

Onları eibetteki çok yorduk; onları çok sıkıntıya soktuk; ama sonunda onlar belli ölçülerde kazandı. Ne kazandılar? Demokrasiyi kazandırdılar. Artık TÜRK-İŞ'in ve Kızılay Meydanına gelip tek sesle bağıran işçi sınıfının sesi, Yüce Meclisimizin değerli üyelerinin kulaklarına gitti, orada demokrasinin gereği işletildi.

Burada bir konuyu daha arz etmek istiyorum. İşçinin temsilcilerini Yüce Meclisten çıkarken linç etmeye kalkan o vahşi adamları da huzurunuzda kınıyorum;

Ayrıca, bu mücadelemiz sırasında TÜRK-İŞ'in çağrısına uyarak Kızılay'a kadar gelen, bir sürü baskıya, eziyete maruz kalan arkadaşlarıma geçmiş olsun derken, yine Kızılay'a kadar gelip birçok engele rağmen geri dönerken trafik kazası sonucu Hakkın rahmetine kavuşan Sağlık-İş'çi arkadaşlarımıza da Yüce Allah'tan gani gani rahmet, diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu Genel Kurula katılan; ama şöyle, ama böyle, yeri geldiği zaman birbirimizi eleştirdik, yeri geldiği zaman birbirimizi kızdırdık, yeri geldiği zaman birbirimize tepki gösterdik; bunların hepsi burada kaldı, söz mü? ("Söz!..." sesleri) söz mü?..("Söz".. sesleri) çok teşekkür ediyorum.

Sonuçun hayırlı olmasını temenni ediyorum ve bir kez daha sizden şunu rica ediyorum: Her şey burada kaldı, söz verdik ve bundan sonra bizi bekleyen sorunlar karşısında birlikte uğraşı vereceğiz, verdik ve veriyoruz. Her zaman el eleyiz, gönül gönüleyiz.

Sonucun TÜRK-İŞ'imize, ülkemize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum, hürmet ediyorum.

Teşekkür ederim değerli arkadaşlarım" dedi.

Genel Mali Sekreterliğe yeniden seçilen Enver TOÇOĞLU ise;

"Değerli arkadaşlarım, son derece yorucu, son derece mücadeleli bir Genel Kuruldan çıktık. Bu Genel Kurulda, şahsıma ve arkadaşlarıma oy veren arkadaşlarıma da, oy vermeyen arkadaşlarıma da teşekkür ediyorum.

TÜRK-İŞ'in birliği ve bütünlüğü için bütün gücümüzle çalışacağımıza huzurunuzda söz veriyor, hepinize engin saygı ve sevgiler sunuyorum" dedi.

Genel Mali Sekreterliğe Salih KILIÇ yaptığı teşekkür konuşmasında özetle;

"Değerli arkadaşlarım, Genel Kurula katılan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun değerli üyeleri ve temsilcileri olarak, bu Genel Kuruldaki özgürlüğe herkesin saygı göstermesi gerekir.

Bu nedenle, bu Genel Kurulun iradesi doğrultusunda alınan kararlar doğrultusunda Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun oluşmuş yönetiminin mutlaka hizmet vermesi, işçi hareketinin, Türk demokrasisinin en önemli görevlerinden biri olduğuna inanıyor ve barış içerisinde ve irade böyle istediği için böyle gerçekleşecektir.

Hepinize teşekkür ederim" dedi.

Sabri ÖZDEŞ ise Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine yeniden seçilmesinin ardından yaptığı konuşmasında;

"TÜRK-İŞ'in Olağan Genel Kurulunda güven tazeleyen çok değerli Sayın Genel Başkanım, sayın Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım, bu Kongrede aday olup seçilemeyen değerli arkadaşlarım, bu Kongremizi oluşturan çok muhterem ve değerli arkadaşlarım; Kongremizin, hepimize ve TÜRK-İŞ'e hayırlı olmasını dileyerek teşekkürlerimi ve başarı dileklerimi iletiyorum. Hepinize iyi akşamlar, hayırlı yolculuklar diliyorum.

Sağ olun, var olun" dedi.

Selahattin GÜNGÖR
Orman - İş Genel Başkanı

TÜRK-İŞ Genel Kurulu'na ilk defa katılıyoruz ama, 30 Nisan 1995 günü İzmir'deki Mezarda Emekliliğe Hayır Mitinginde Sizlerle omuz omuzaydık. 1 Mayıs'ları birlikte kutladık. 21 Mayıs günü Rize'deki mitingimizde Orman-İş üyeleri de sizlerle birlikte olmaktan gurur duyuyordu. 5 Ağustos günü Ankara'daki görkemli yürüyüş ve mitinge, Türkiye'nin dört bir tarafından gelmiş Orman-İşçi'ler de katıldı. 8 Ağustos eyleminde, 15 Ekim Kızılay mitinginde bizler de vardık.

Bu Genel Kurul öncesinde sizlerle yürüyüşlerde, miting meydanlarında, eylemlerde, özetle, hak ve özgürlüklerimiz için verdiğimiz meşru ve demokratik mücadelede bütünleştik. Aranızda olmaktan, sizlerle birlikte olmaktan onur duyduk, gurur duyduk. Bizim kardeşliğimiz, mücadelenin sıkıntı ve zorluklarında oluşmuş güçlü bir birlikteliktir. Türkiye Orman-İş Sendikası'nın bu kararlı tavrının süreceğinden emin olmanızı istiyoruz.

Diğer taraftan, Türkiye Orman-İş Sendikası'nın 14 Ekim günü her türlü tehdide karşı direnmesinin ve sizlere ihanet etmemesinin de TÜRK-İŞ'in mücadelesine önemli katkıda bulunduğunun bilincindeyiz.

Sendikamızın savunduğu iki diğer temel amaç, demokrasi ve emeğe saygıdır. Orman işçisinin ekmek ve hak mücadelesi, demokrasi ve emeğe saygı mücadelesi ile bir bütünlük oluşturmaktadır.

Cengiz TEKE
Haber - İş Genel Başkanı

TÜRK-İŞ Genel Kurulunun toplantı tarihi, Türkiye'nin kaderini etkileyecek genel seçimler öncesine rastlamaktadır. Bu durum, Genel Kurulda alacağımız kararlar açısından büyük önem taşımaktadır. Meydanlarda toplanan işçilerin büyük bölümü, ekmek parası ve toplu iş sözleşmesi uyuşmazlıklarının çözümü için toplanmıştı. Oysa, çözümlenmesi gereken bir çok konumuz vardı; Hep hükümeti suçlamakla olmuyor,

Hiç, bir günden bir güne, o meydanlarda topladığımız üyelerimize, işçi kardeşlerimize, bu konularla ilgili bir eylem yapalım, bu konularla ilgili bir eylemlik birlikteliğinin içerisine girelim dediniz mi; demediniz. Yaptığınız tek şey, ücret pazarlığı. Bugün meydanlarda 200 bin işçiyi topladık, biz, çok güçlüyüz diyebilirsiniz. Ancak, o topluluğu, belli bir partiye o vermemeye veya oy vermeye çağıramazsınız. Bu konuda başarılı olmak için işçinin size güvenmesi lazımdır. Maalesef, yıllardır süregelen tüm olumsuzlukların neticesinde, işçinin, sendika liderlerine güveni azalmıştır. Ücretler dışında hiçbir olumlu eylemimiz olmamıştır. Biz, sendikalar kendi kendimizi yargılamak zorundayız. Bu Genel Kurul, her şeyden evvel en önplanda bunu yapmak zorunda. TÜRK-İŞ araştırma ve eğitim konularına hiç önem vermemiştir. Türkiye'de işçi eğitimine, işçi ailesinin eğitimine, işçi çocuğunun eğitiminine çok daha büyük fırsatlar yaratabilirdik.

Ali Ekber GÜVENÇ
Basın - İş Genel Başkanı

Değerli delege arkadaşlarım, Türk-İş 17'inci Genel Kuruluna katıldığım 5'inci Genel Kurul. Ama belki de ilk kez, Türk-İş Genel Kurulları, böylesine seçime endekslenmiş, içi boşaltılmış Türk-İş'in ve işçi sınıfının büyük sorunlarının gözardı edildiği bir Genel Kurul ancak bu şekilde hazırlanabilirdi. Aslında hukuken dün başlayan Genel Kurul, dün başlamamıştı. Türk-İş'te Genel Kurul, tam bundan 6 ay önce başlatılmıştı. Yani, Türk-İş'te 34 tane sendika ve ona bağlı tüm işyerleri, 10 ayrı toplusözleşme mücadelesi, grev mücadelesi yaparken, aslında Türk-İş Genel Kurulunda, Genel Kurul, az önce de söylediğim gibi, 6 ay öncesinden başlatılmıştı. Kimi Başkanlar Kurulu toplantılarında, toplu iş sözleşmelerinin yürüdüğü, sıfır zamların önerildiği bir dönemde, grevlerin başladığı, bir bölümün başlayacağı süreçte, Türk-İş Genel Kurulunu başlatmanın, Türk-İş Yönetiminin kendi içinde birbirleriyle çelişkiye düşmesini benimsemeyen Başkanlar Kurulu, bunu başlatan kimi yöneticilerin ciddi biçimde dikkatlerini çekmiş, olmasına karşın, Türk-İş Genel Kurulu 6 ay öncesinden başlatıldı.

Şu anda biz burada Türk-İş Genel Kurulunu yapacağız, tek sonuç var burada; kim seçilecek, kimi seçeceğiz. Arkadaşlar, kimi seçerseniz seçin, kimi seçersek seçelim, hepimiz yarın buradan çıktıktan sonra yine bu yığınla sorunla karşı karşıyayız.

İzzet ÇETİN
Harb - İş Genel Başkanı

İşçi sınıfının sorunları çok ağır, bütün dünyada, sendikalar baskı altında. Bugün, bütün dünyada, özellikle gelişmiş ülkelerin geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerin üzerinde daha fazla sömürülerini artırabilmek için, sinsi bir şekilde uyguladıkları politikalar var. Bu politikalar, günümüzde, bazı kesimlerin genel kurul konuşmalarında veya toplantılarında, işte süslü laf etme gibi algılayıp, kullandığı küreselleşme, globalleşme tehlikesidir. Nedir, küreselleşme; dünyanın tek pazara doğru açıldığı bir uygulama. Arkasından, devletsizleştirmeye gidiyor. Gerçekten, son üç yıl içerisinde, sendikalı işçi sayımız bir evvelki döneme göre, en az 500 bin-600 bin geriledi. Ülkemizde informal sektör diye bildiğimiz kayda alınmamış sektörde, bugün çalışan işçi sayısı, neredeyse sendikalı işçi sayısından fazla. Ülkemizde, devlet bütçesine akan vergilerin ödenen kısmından fazlası, kayıtdışı sektörde kayda alınmıyor ve o kayıtdışı sektör, kayda alınmadığı için, vergi gelirleri düşüyor. Dolayısıyla, vergi gelirleri düşük olunca, devletin ekonomik krizde her zaman aklına gelen tek çözüm, çalışanların gırtlağına sarılmak, boğazına sarılmak; oysa, bunun başka çözümleri var: Sermaye kesiminin vergilendirilmesine yanaşılmıyor. Yabancı ülkelerden alınan borçlar, borç ödemeye gidiyor.

Hüseyin ASLAN
TGS İzmir Şube Başkanı

Genel Kurulumuzun yapıldığı süreçte, geçen 3 yılda tarihimizde yaşamadığımız ölçüdeki ağır bunalımlar, birbiri ardına gelmiş, ilkesizlik siyasi onur haline sokulmuştur. Siyasi yelpazede yer tutan partilerin, birbirlerinden farklı olmadıkları görülmüş, Türkiye yönetimi, siyasi liderlerin tercihlerine, listelere serpiştirilerek, iktidara taşıyacağı dayatma adaylara bırakılmıştır. Sonunda, toz duman içinde, belirsizlikle kuşatılmış bir kargaşa ortamında, seçimlere gitme kararı mertlik namertlik gündemin başına oturtulmuştur.

Ercan İPEKÇİ
TGS Ankara Şube Başkanı

Basın sektöründe emek sömürüsü had safhadadır. Basın emekçilerinin çoğu, ucuz iş gücü olarak kullanılmaktadır. Basın emekçilerini, uzun yıllar, sigortasız ve sözleşmesiz olarak çalıştırmaktadırlar. Türkiye Gazeteciler Sendikası, sendikal örgütlenmeyi yaygınlaştırmayı, önümüzdeki dönem için temel hedef olarak seçmiştir.

Selahattin ATAMAN
G. Maden-İş Gen. Bşk. Yard.

Kontrol edilememekte direnen enflasyon, yüzde 20'lere yaklaşan işsizlik, gelir dağılımındaki adaletsiz yapı, adaletsiz vergi düzeni, iç ve dış borç yükü, bölgelerarası gelişmişlik uçurumu, bu çoğunluğun belini bükmeye devam etmektedir. Geçtiğimiz üç yılda demokratikleşme alanında beklenenler de maalesef gerçekleştirilememiştir. Anayasada yapılan sınırlı değişiklikler bekleneni karşılamaktan çok uzaktır. 12 Eylül hukuku, tüm antidemokratik düzenleme ve kurumlarıyla hâlâ egemendir.

Demokratik rejimin vazgeçilmez unsurları olan siyasal partilerimizin geçirdiğimiz üç yıl içinde millet önünde başarılı bir sınav verememişlerdir. Siyasal partilerden umut kesilen bir ortamın, özellikle bizlerin tüm varlığı, demokrasinin işlerliğine bağlı olan unsurları çok yakından ilgilendirceği açıktır. TÜRK-İŞ topluluğu olarak, böyle merkez sağ, merkez sol iktidarından bu dönem çok yararlandığımızı söylemek mümkün değil. Zonguldak'ımızda bile bugün taşeron firmalara verilen antidemokratik işlevleri olan taşeron firmalarda 3500'e yakın işçi çalışmaktadır. Ülke tamamen taşeronlaştırılıyor; inşallah önümüzdeki günlerde, yönetime kim gelirse gelsin, kim seçilirse seçilsin, gizli kapılar ardında görüşmeler değil, sizlerin aldığı kararlar doğrultusunda, biz de biraz daha kararlı olup, "aldığımız kararlar ne oldu?" diye seçtiğimiz yönetime sormamız gerekir.

Metin TİRYAKİOĞLU
Basisen Genel Başkanı

TÜRK-İŞ içinde toplumsal ve politik bir kurul oluşturulmalıdır. Bu kurul, Türkiye'nin politikasıyla ilgilenecek bir kurul olmalıdır. Bu kurul, Türk ve Kürt meselesiyle ilgilenmesi lazım, bu kurulun Sünni-Alevi meselesiyle ilgilenmesi lazım, demokratikleşmeyle ilgilenmesi lazım, artık bunların kurum haline gelmesi lazım, büro haline gelmesi lazım, bilim adamlarından görüş alan birimler haline gelmesi lazım. Burada maddiyattan kaçınılmaz. İşçiden aldığımız, işçinin alınterini ödeyeceğimiz yer, iade edeceğimiz yer, işçinin kendisidir. İşçi bize o paraları, kendilerine hizmet olarak dönmesi için veriyor. Ben sendika olarak bir Dayanışma Vakfı kurdum. 11 bin üyem var, o Vakıf, yarınlarda benim sendikamda SSK'nın verdiği maaş 3 misli, 4 misli maaş verecek duruma gelecek. Bunları araştıralım, bulalım. Ben bunları kendi kafamdan bulmadım, konuştum, gittiğim yerlerde araştırdım.

Şimdi, çok büyük bir kooperatif meselesi peşindeyim. Niye; acaba Dünya İskan Fonundan ucuz kredi elde edebilir miyim, diye araştırıyorum. Bunları araştıralım, bir şeyler yapalım, bir yerlerden yardımlar alalım. Yalnız seçim hesabıyla koltuk hesabıyla yapıp da, ondan sonra bunları unutup geçmeyelim. Bir vergi politikası kurulu oluşturulmalıdır. Bu kurullar, asgari ücret işini almalıdır, vergi politikasını almalıdır ve kayıt dışı ekonomi mutlak surette bu kurullar tarafından incelenip TÜRK-İŞ'e rapor halinde sunulmalıdır.

Korkut GÜLER
Tekgıda-İş Gen. Mali Sek.

Çok uluslu şirketler, dünyanın gelişmiş ülkeleri, tüm dünyanın yarattığı kaynakları, doymak bilmez bir iştahla kendilerine çekerken, biz ve bizim gibi az gelişmiş ülkeleri açlık ve sefalete mahkum etme çabaları içindedirler. Yeni dünya düzeni, yeni dünya sömürüsü, işte bu şekilde işliyor değerli arkadaşlarım. Bir yandan etnik ve din kaynaklı bölünmeleri kışkırtarak, siyasal istikrarsızlığı körüklerken, demokratik düzen özlemlerini, ekonomik refah arayışlarını baskı altında tutmaya çalışmaktadırlar. İşte, Genel Kurulumuzun önemi bu noktada daha da büyüyor. Sergilenen bu oyunun içinde, doğruları isabetle teşhis edip, ona göre strateji belirlemek zorundayız. Bir yandan demokratik toplum özlemlerimizi hayata geçirmenin peşinde olurken, öte yandan bize dayatılan modelin, bizi hem demokrasi hemde ekonomik ve toplumsal refah ideallerinin ne ölçüde dışına kaydırdığını ortaya koymalıyız.

Yaşanan çağ bilgi çağı, teknoloji çağı ve iletişim çağı. Artık, coğrafi sınırların teknoloji ve iletişim yayılmacılığı karşısında, hiçbir önemi yok. Teknolojiyi elinde tutarak kitle iletişim araçlarını da egemenliği altında tutanlar, yalnızca tek yönlü ve maksatlı propaganlarla kitleleri afyon yutmuş gibi uyutma peşindeler. Daha fazla kar uğruna, sıkışan yerlerini genişletme uğruna, gelişmiş ülke emekçilerinin dahi sosyal kazanımları tehdit altında.

Turgut YILMAZ
BASS Genel Başkanı

"Yaşanılası bir dünya, sömürüsüz bir yaşam ve barış ile dostluğun egemen olabileceği bir geleceğin elde edilebilmesi için ezilen ve haksızlığa uğrayan kesimler olarak birlikte davranmadan ve etkin mücadele biçimlerini yaşama geçirmeden sorunlara çare tüketmek mümkün değildir. Bu söyleme en somut örnek işçi sınıfımızın içinde bulunduğumuz yılda ortaya koyduğu mücadelede açıkça yaşandı. Kamu kesiminde 700 bine yakın işçiyi ilgilendiren sözleşme görüşmelerini, sıfır ücret zammı dayatmaları sonucunda yaşanan büyük tıkanıklık, sınıf hareketi eylemlik sürecine taşınca ülkede yaşam kısmen felce uğradı. O ana kadar işçilerin temel hak ve özgürlük istemlerini elinin tersiyle iten siyasal iktidar, zaman içerisinde "Tükürdüğünü yalamak" zorunda kalırken iktidardan da alaşağı edildi.

"Bundan sonra işçi sınıf ekmek ve demokrasi kavgasını birlikte yükseltmelidir. Bunun için sadece mücadeleyi ekmek kavgasından taşırıp demokrasi mücadelesi ile birlikte yürütmek gerekmektedir. İşçi sınıfının örgütlenme ve mücadele alanında baskı altına alan, demokrasi ve barış isteyenleri toplum dışı kabul eden düşüncelerini açıklamak yüzünden hapsedilen ve daha nice yasaklarla da mücadele etmeyi öğrenmeniz gerekmektedir. İşçi sınıfı, sadece kendi üzerindeki baskı ve yasaklara karşı durmakla da demokrasinin yolunu açamaz."

Hasan BİBER
Liman - İş Genel Başkanı

Değerli arkadaşlar, son yıllarda karşılaşılan sorunlar, hem ülkemizde hem de dünyada derinleşip kökleşmektedir. Yoksul halklara yeni bir dünya düzeni diye sunulan emperyalist saldırının gerçek yüzü çok çabuk açığa çıktı. Sosyalist blokun yıkılmasıyla, sosyalizm düşüncesinin öldüğünü, en iyi düzenin kapitalizm olduğunu yayan emperyalist çevreler, yaşanan çağın somut gerçeklerine çarptılar ve kapitalist sistemin vahşi yüzünü gizleyemediler. Yeni dünya düzeni, Amerika'nın dünya emekçi halklarına dayattığı kendi hegemonyasını pekiştirme düzenidir. Kalıcı barışa ulaşıldığı söylendi; bugün dünyada savaşın ve boğazlaşmanın olmadığı kara parçası yok gibidir. Bölgesel çatışmalar, iç savaşlar, yüzbinlerce insanın ölmesine, sakat kalmasına neden olmaktadır. Bu savaşlarda kullanılan silahları üreten emperyalist ülkeler de, silah ticareti yoluyla büyük gelirler elde etmektedir.

Ülkemiz insanları, düzene, sisteme, devlete duyulan güven tükenmiştir. Siyasal partilerin sağı da solu da yüzde 25'in üzerinde oy alamamaktadır. Parlamento işlevsizleşmiş, karar çıkaran, kanun yapan, kısaca ülkenin sorunlarına vakıf ve çözüm üreten bir konumdan çıkmıştır. Parlamentonun bir işlevsiz durumu, erken seçimi gündeme getirmiştir. İnsanlarımız yaşamlarından memnun değildirler. Siyasi ve ekonomik olarak gelecek kaygısı, can korkusu, kendisini hissetmektedir.

Mahmut ÖZONUR
Tes - İş Genel Başkan Yrd.

İnsanın en büyük sorumluluğu topluma karşıdır. Ancak; vicdanı rahat olmayan, dürüstlük konusunda bırakınız başkalarını, en yakın kişileri bile ikna edemediğini bile bile açıklamalarla herkesi saf, herkesi çocuk yerine koyanların giderek arttığı bir ülkede yaşıyoruz.

Bu siyasette böyle, İş hayatında böyle, Meslek kuruluşlarında böyle, İki kere ikinin dört ettiği, bugün artık geçerliliğini kaybetmiştir.Türk ekonomisini açmazdan kurtaracak ne büyük değerler çevremizde var da, hükümetlerin, siyasi partilerin bundan haberleri yok. Maalesef namuslu olmanın, dürüst olmanın zaman zaman "ENAYİLİK" olarak tanımlandığı bir ulus haline geldik. Rüşvet almayan ve her türlü sıkıntıya rağmen onurunu koruyan memur enayi sayılıyor. Vergisini zamanında ödeyenler, ödemeyenlerin gecikme faizleri af'edildiğinde "enayi" durumuna düşüyorlar. SSK primleri ödemeyip ucuz kredi olarak kullananlar, af çıktığında, primlerini zamanında ödeyenlere bakıp kıs kıs gülüyorlar. Çeşitli skandallara, yolsuzluklara karşı yüce Meclis'in bile elının kolunun bağlanması karşısında, saçı bitmemiş yetimlerin hakkını yiyenlerin aramızda yüzsüzce dolaşabiliyorlar.

Dayanışma ve TÜRK-İŞ'i daha güçlü kılma ve kamuoyunda saygınlığını artırma yolunda bütün delege arkadaşlarımın farklı düşünmediklerine inanıyorum.

Nazım TUR
Dokgemi - İş Genel Başk.

İki gündür huzurlarınızda başlayan bu Genel Kurulda en önemli konunun özelleştirme, taşeronlaştırma, işçi hak ve menfaatlarının yok olduğu üzerinde yoğunlaştığını görüyoruz. Peki, bu kürsünün işlevi sadece bu olumsuzlukları dile getirmek midir, bunun çaresini ortaya koymak yok mudur?

Evet, bir tarafta özelleştirmeden şikayet edeceksiniz, taşeronlaşmadan şikayet edeceksiniz, ama sizin şikayetnamelerinize rağmen kanunlar meclislerden şakır şakır çıkacak, yürürlüğe konacak, binlerce insan işsiz kalacak ve ondan sonra çare, çözüm denildiğinde el havaya açılacak; böyle sendikacılık anlayışını reddediyorum.

5 Nisan kararları açıklandığı zaman İzmir'de kurulu Türkiye'nin tek tersanesi Alaybey Tersanesinin kapatılacağı ilan edildi, Haliç Tersanesinin kapatılacağı ilan edildi, Camialtı Tersanesinin kapatılacağı ilan edildi. Peki bunlar kapatılırsa ne olurdu? Gemi işkolunda, kamuda çalışan üyelerimizden sadece ve sadece Pendik Tersanesi ayakta kalırdı, 1500 tane üyemiz, işsiz, aşsız kalırdı. Peki sonra ne oldu; sonra bağırdık, çağırdık, üniversiteyi arkamıza aldık, Gemi Mühendisleri odasını yanımıza aldık, bir komisyon kurdurduk, sonuçta bu tersanelerin Türk denizciliği için önemini vurguladık, kapatılmaması lazımgeldiğini ileri sürdük.

Mehmet SELÇUK
Çimse - İş Genel Sek.

Türkiye'de 12 Eylül ile birlikte özelleştirme ve taşeronlaştırma hareketi, acımasız bir biçimde, ilk hedef olan Türkiye Çimse İş Sendikasının 5 fabrikası uluslararası sermayeye devredilmek suretiyle başlamıştı. Biz, o günden itibaren dizginleri sağlam tutmuş olsaydı, birlikteliğimizi sağlıklı bir biçimde sahip çıkmış olsaydı, daha doğrusu, bizi birbirimize vuruşturmadan sevmiş olsaydık, bugün Nazım Tur kardeşimizin başına gelen olaylar yaşanmazdı. Ve Çimse İş Sendikası olarak, sendikanın özelleştirme hareketiyle birlikte fabrikaları almasına şiddetle karşıyız. Biz sermaye değiliz. Biz, özelleştirmenin öncelikle önüne geçmek suretiyle, onu yaptırmamak için, onu gündemden çıkarmak için mücadele vermemiz gerekirken, ama sermayeden önce özelleştirmek için Hak-İş Konfederasyonun yaptığı gibi, biz gidip orada patron olmak için mücadele veriyoruz. Türk-İş Konfederasyonu, yeni gelecek yönetim, muhakkak surette bu anlayışı gözden geçirmesi lazım. Üç sene önce bu mikrofonda, gerek ülkemizin siyasal, ekonomik sorunları ve gerekse Türk İşçi sınıfının sorunları, halkımızın sorunları tartışılırken, birtakım siyasal partilerin de burada mesaj verdiğine burada hep beraber şahit olduk. Ve o gün, ANAP adına konuşan Işın Çelebi'ye yuh çekerek konuşturmadığımız da hepimizin hafızalarındadır. Bir yanlışlık içindeyiz. Ya dün yanlışlık yapıyorduk ya bugün.

Baki BAŞDEMİR
Tarım-İş Genel Sekreteri

7-12 Aralık 1992 tarihlerinde toplanan Türk-İş 16 ncı Genel kurulunu izlemiş, üç yıl içinde hemen her düzeyde omuz omuza verdiğimiz mücadelelerden sonra, büyük önem taşıdığına inandığım bu Genel Kurulda yeniden bir araya gelmiş bulunuyoruz. Bilindiği gibi, Türk-İş, 1993 yılından başlayarak birbiri ardına gerçekleştirdiği kadar gerçekleştirilmiş en büyük yürüyüş olan "Emeğe Saygı Yürüyüşü" ile ve nihayet Eylül 1995'te ülke genelinde başlattığı grevlere tarihinin en etkin dönemini yaşamış ,Türk-İş Konfederasyonumuz, bu mücadeleye tarih yazmıştır.Bu etkin eylem, yürüyüş ve grevlere, bu Genel Kurulda bulunan tüm delegeler, şahsen katılmış, son üç yılda verilen mücadeleyi bizzat yaşamıştır. Bu mücadeler, Türk-İş topluluğunda etkin bir mücadele geleneği yaratmıştır. Bu gelişmeyi, işçi hak ve çıkarlarını koruma yolunda verilmesi gereken sürekli mücadele açısından önemli bir kazanım olarak gördüğümü belirtmek isterim.

Ortaya koyduğu haklı ve demokratik tepkiler sonunda, hükümetlerin düşmesi, güvenoyu alamaması ya da yeniden oluşturulmamasında etkili bir konuma gelebiliyorsa, bunda gerçekten Türk-İş topluluğu kendine göre bazı sonuçlar çıkarmamak zorundadır. Genel Kurulumuzun çalışmaları sırasında bu gerçeği değerlendireceğine ve olumlu dersler çıkaracağına inanıyorum.

Atilay AYÇİN
Hava-İş Delegesi

Dün burası, yıllardır Türkiye'nin siyasi kaderinde söz sahibi olan insanların arenasına döndü. Buraya çıkan bütün yöneticiler, sanki bizim bilmediğimiz şeylermiş gibi, ülkenin sorunlarını ve o sorunların arkasındaki suçluları göstermeye çalıştılar. Ama hiçbirisi, "bu ülkeyi bugünkü konuma getiren insanlar biziz" diyebilme dürüstlüğünü gösterebildi mi? Gösteremediler. Çünkü onlar, gerçekten bu ülkeyi yıllarca yalanla ve yanlışla yönettiler. Çünkü o insanlar, yıllarca bu ülkeyi yanlış politikalar üzerine oturtulan partilerle yönettiler, çıkar ve menfaat ilişkileriyle yönettiler. Ha biz, ancak bu olumsuz tabloya rağmen, bir şeyi dün bir kez daha gördük. Bu ülkeyi yöneten insanlar, bu ülkeyi çözümsüzlüğüde götürmede baş aktörlerdir. Biz, işçi sınıfı olarak, biz, emekçi kitleler olarak ülkenin bugünkü konuma gelmesinde kesinlikle rol oynamadık; ama, acı olan bir başka şey var ki, ülkeyi yöneten insanların bizi bile bile bugünkü noktalara getirdiğini ve taşıdığını bilmemize rağmen, onların dümensuyunda sendikacılık yaptık. İşte acı olan budur.

Nurettin GİRGİNER
Demiryol - İş Genel Sek.

Bugünün dünyasını ve Türkiye'sini iyi anlamaya ve kavramaya mecburuz. Gelecek için çözüm üretmenin yolu bugünü iyi tahlil etmekten geçmektedir. 2000 yılına beş kala nasıl bir Türkiye, nasıl bir dünya, nasıl bir dış politikayla, nasıl bir endüstriyel ilişkiler olgusuyla karşı karşıya olduğumuzu iyi tahlil etmeliyiz. Yeryüzünde yeni bir tarih sayfası aralanıp dünyada siyaset anlayışından gündelik hayatın yapılanmasına, iktisadi anlayıştan teknolojik gelişmeye kadar çok önemli değişiklikler yaşanırken, dünya ülkeleri bahsedilen değişikliklere ayak uydurabilmek ve gelecek yüzyılda ayakta kalabilmek bakımından süratle yeniden yapılanırken, ülkemiz bu köklü değişimin neresinde durmaktadır? Bu soruya, ülkeyi yönetenler kadar bürokratlar, işverenler ve sendikacılar da muhataptır.

Biraz önce sorduğum bu soruya, ülkesini, devletini ve milletini çok seven bir sendikacı olarak olumlu cevap vermeyi çok isterdim; ancak bilmekteyiz ve görmekteyiz ki, bu gündemi, Türkiye'nin önünden kaçırmayı siyaset zannedenler, yapay gündemleriyle ülkemize kan ve zaman kaybettirmektedirler. Bunun çok çarpıcı örneklerle ortaya çıktığı bir seçim konjonktürünü hep birlikte yaşamaktayız. İtişip kakışmalar, gereksiz tartışmalar ve lüzumsuz sen-ben kavgalarıyla doluşan seçim gündeminden ve sonucundan Türkiye'yi 2000 yılına taşıyacak siyasi projelerin çıkabileceğini, eminim bu salondan kimse beklememektedir.

Önder KONULOĞLU
Türk-Sen Genel Başkanı

Kıbrıs Türk emekçileri, gittikçe daralan bir çember içerisine hapsedilmenin her türlü olumsuzluğuyla bunalmış durumda göç yollarına düşmüştür. Sermaye ve onların ülke yönetimindeki uzantıları, kârlarına kâr katma yolunda emekçiyi emekçiye kırdıyorlar.

Ada'ya kaçak işçi akını arttıkça örgütlü işçi oranı küçülmekte, kaçak işçilik, köle işçiliğe dönüşmektedir. Birikimlerini yurtdışı bankalarda değerlendiren bir kuru ekmeğe günübirlik işe koşacak bir işsizler ordusu yaratmayı becermişlerdir Kıbrıs'ta. Lefkoşe'de, Magosa'da, Girne'de her kasaba ve şehrimizdeki meydanlarda 18. Yüzyıl köle pazarlarını andıran görüntüler ne yazıktır ki, her geçen gün biraz daha kanısmanmaktadır.

Özelleştirmeciler, her türlü toplumsal, sosyal duyarlılığı bir yana itmiş, bir tek toplusözleşme modeli bırakmamak üzere KİT'lere yönelmişlerdir. Kamu malları, çalışanların emeği ve alınterleriyle yaratılmış ve ne varsa haraç mezat satılığa çıkarılmıştır.

Ülkeyi yönetenler, Kıbrıs Türk işçi sınıfının uluslararası hatta anavatan işçi sınıfıyla dayanışma kanallarını binbir entrikayla tıkamayı becermiş olmanın rahatlığıyla istediklerini yapıyorlar. Ülke sorunlarını tüm bedeli örgütlü örgütsüz işçilerin, bordro mahkumlarının sırtına yükleniyor. Şovenizmin, kısırdöngüsüne hapsedilmiş, Ada'da emekçilerin sivilleşme, demokratikleşme ve katılım arzu ve gayreti, beklenen yankıyı yaratmıyor.

Harun Reşit ARTAN
T. Koop-İş Gen. Baş. Yrd.

Türk çalışma hayatı, tarihinde görülmemiş bir girdabın içerisindedir. Bunu, henüz bir sürü umutlarla baktığımız istikbalde altı aylık bir Genel Başkan Yardımcısı olma sıfatıyla söylüyorum. Türk sendikacılığı, var olma ve yok olma mücadelesinin en sıkıntılı döneminden geçmektedir. Kamuya ait birçok işyeri özelleştirilirken, bu kuruluşlarda çalışanlar büyük bir tedirginlik yaşamakta, gelecek endişesiyle her geçen gün huzursuzluk ortamına itilmektedirler. Ülke kaynakları, iç ve dış borçlara ait faizlerin ödenmesine dahi yetmemekte. Yatırımlar için yeni kaynaklar ayrılmamaktadır. İşsizler ordusuna her yıl 1 milyona yakın yeni işsizler katılmakta, var olan işsizlik, sosyal barışı, milli birlik ve bütünlüğü tehdit etmektedir. Sosyal güvenlik sistemi tamamıyla bir felakettir. Temelsiz baraka gibi sallanmaktadır. Ülke emeklisi, sefalete terk edilmiştir. Asgari ücretle iş bulamayan işsizlik ortamı ordusu sokakları doldururken, birkaç şanslı insan iş bulduğu halde, onlar da işimden atılırım endişesiyle sendikalı olmak istememektedirler. Bu olumsuzlukların yaşandığı ülkemizde, sendikal gücümüz her geçen gün kan kaybetmekte, sendikal sayı düşmekte, manevi destek azalmaktadır. Temel işçi meselelerinde bu sıkıntılar yaşanırken, biz birbirimizi yaralayıcı hareketlerden kaçmak mecburiyetinde olduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Sendikal gelişmeleri engelleyici hareketler karşısında, tek ses, tek yumruk olmak durumundayız.

Tahir HOROZ
Teksif Kayseri Şube Bşk.

Biz, Türkiye işçi sınıf olarak, Türkiye'nin kaderiyiz arkadaşlar. Her ne kadar siyasiler bu ülkeyi kendilerinin yönettiklerini iddia ediyorlarsa da, o insanların bulundukları yerde kimlerin çıkarına hizmet ettiğini görmek zorundasınız. Belki "yaşımız geldi geçiyor, bundan sonra bana ne" diyebilirsiniz; ama, arkanızdan gelen çocuğunuzun eğer gerçekten sanık sandalyesine oturmak istemiyorsanız, Türkiye'yi yönetiyorum derken, emperlazmin çıkarlarına peşkeş çeken bugünkü düzenin partilerine karşı çıkmak zorundasınız.

Şimdi bakın arkadaşlar, biz eğer bu ülkede yaşanan olayları, nedenleriyle niçinleriyle ve siyasi tahlilleriyle adam gibi yerine oturtamazsak, bizim hiç kimseye, sınıf olarak bir tehdit unsuru oluşturma gücümüz ve şansımız olmaz. İşverenlerin, sendikaların siyasi partilerle olan ilişkilerini şöyle bir gözden geçirelim. Ne yapacak sendikalar? Siyasi partilerle ilişki kurmayacak, hükümet edenlere hep düşmanca tavır içerisinde olacak, diyalog denen nesne ortadan kaldırılacak, masa etrafında müzakere yok; hangi mantık, hangi anlayış, hangi akıl böyle bir uygulamayı reva görür.

Ey ulu çınar TÜRK-İŞ, çok ulu bir çınarsın, çok ulu bir çınar. Gölgende, dalında, kovuğunda neleri barındırmadın ki. Hep oksijen verdin bu ülkeye kirli havayı temizledin. Pislikleri yok etmek için gayret gösterdin. Türkiye'nin gururu oldun.

Cemail BAKINDI
Toleyis Genel Başkanı

Bu Genel Kurul, Sayın Metin Tiryaki'ye ayrıca bir teşekkür ediyorum. Sayın Tirkayı'nin dediği koşullarda oluşmalıydı. Esas itibariyle bu Genel Kurul, burada biraz evvel Sayın Tahir Horoz'un Belediye-İş'in, birçok sendikamızın sorunlarını giderecek, önümüzdeki dört yıla proje üretecek, projeksiyon üretecek, dünyanın her türlü koşulunu, Türkiye'nin her türlü meselesini nasıl kamuoyunun önüne koyacağız meselesini tartışmalıydık. Bu gerekçeyle Sayın Metin Tiryakioğlu'na bir daha teşekkür ediyorum. Bir hoca gibi biraz ders verdi, hepimizin de bundan bir hisse çıkarması lazım. Bir önceki Genel Kurulda ben çok az değinmiştim, Metin ağabey çoğunu tamamladı.

Niye bu üzüntülü manzaraya çıktık, niye burada birbirimizi kırıyoruz. Bunun sıkıntılarının hepsini biliyoruz. Netice itibariyle işte böyle bir manzarayla karşı karşıyayız. Tabiî bu manzara bize üzüntü vermiyor mu, veriyor; ama en çok üzüntü duyanlar, rahmete intikal etmiş Seyfi Demirsoy, rahmete intikal etmiş İbrahim Denizcier, rahmete intikal etmiş Hüseyin Pala, burada hiçbirimizin onların vicdanını sızlatmaya hakkımız yok. Bu dünya fani, niye Seyfi bey ölmedi, niye Fatih Sultan ölmedi, niye Atatürk ölmedi; insanın yaşayan ömrü yeterli değildir. Buradan giderken bize gitmeyin, hakkımız helal etmeyiz.

Bakın, televizyonları izliyoruz, televizyonlarda hep geriyiz, ondan sonra toplumun da gerisinde kalıyoruz. Bu bir ekip işidir, bu bilgi işidir.

Efendi GÜVERCİN
Belediye - İş Genel Bşk.

Bugün ülkemizde 24 Aralıkta yapılacak seçimlerin antidemokratik olduğunu açıkça ifade ediyorum. Bakın, dün televizyonda gördünüz, benim Erzurum'umda at sırtında sandığı köylere götürüyorlardı. Bu seçimle demokrasinin zedeleneceğini açıkça ifade ediyorum. 24 Aralık seçimlerinin devleti seçime sokan zihniyetler, devletin başını seçime sokan akılsızlar, o zihniyetle bu memleket idare edilmez. Devletin genelkurmay başkanlarını, bir kazayı vilayet edip orada yer boşaltanlar, bu iktidarın derhal gitmesi gerekir.

Şimdi geçen seçimlerde "Bu gider, dertler biter" denildi; ama ne yazık ki, Tansu Çiller ve diğer sosyaldemokrat aslanlarım, geldiler, dert değil, hepsini kanser ettiler bu milletin. Bunun için, bunlara da bir ders verin. O günü Mesut Yılmaz burada dersini almıştı, ne dedi, "Ben yanlışlık ettim, özür diliyorum" dedi, ama her TÜRK-İŞ seçiminde mutlak 2-3 gün Çalışma Bakanı otururdu. Çalışma Bakanı bile daha burada oturmak lütfunda bulunmadı.

Türkiye'deki seçim arifesinde bir de şuna bakın: Dün akşam 2 milletvekili istifa ediyor, hiç şansı olmayan siyasî partiye geçiyor. 30'ar milyar lira kasadan para çekiyor. Soruyorlar, "senin bundan ne kârın var?" "Benim kârım yok da belki bir şey olur" diyor. Bu zihniyetle bizi idare eden Parlamento, 6 milyon seçmen olan işçi hanımlarını falan saymıyorum, emekçileri sayıyorum, iktidarın yarısı kadar milletvekili çıkaracağız.

Ömer ÇELİK
Şeker - İş Genel Başkanı

Devletin işleyişindeki tıkanıklıklar ekonomiye de yansımış ve bu durum 1994 yılında patlak veren Cumhuriyet Tarihi'nin en büyük ekonomik krizi ve bariz bir şekilde ortaya çıkmıştır. Krize karşı zamanında önlem alınamadığı gibi gecikmeli olarak yapılan müdahaleler de etkili olamamıştır. Krizi gidermek amacıyla uygulamaya konan bir dizi kemer sıkma ve sıkı para politikası içeren 5 Nisan Kararları ise çalışan kesimlere biraz daha fazla yük getirmekten öteye geçememiştir. Sonuçta Türkiye bir kez daha acı IMF reçetelerine mahkum edilmiştir.

Bu kriz Türkiye'ye çok pahalıya mal olmuş, Cumhuriyet Tarihi'nin en yüksek enflasyon ve küçülme oranlarına ulaşılmış, üretim ve yatırımlar tamamen durmuştur. Bundan sonraki gelişmeler de krizin atlatılamadığını göstermekte, ekonomimizin yapısının hala sağlıksız olduğunu ortaya koymaktadır. Üstelik 24 Aralık seçimleri nedeni ile kısa süreli de olsa izlenen seçim ekonomisi ülke ekonomisine büyük darbe vuracaktır. Kriz sonrasında enflasyon oranlarının kriz öncesi döneme göre en az 20 puan yukarıda seyretmesi ve yükselme eğilimini koruması Türkiye'nin yeni bir krize gebe olduğunun en açık göstergelerinden biridir.

Seçim ekonomisi nedeniyle yapılamayan zamların seçimlerden sonra ard arda gelecek olması da enflasyonun daha da yükseleceğini ortaya koymaktadır.

Bayram YILDIRIM
Petrol - İş Genel Başkanı

Ülkemizde yaşanan sorunlar, dünyada yaşanan sorunlardan ayrı görülemez. Eğer gerçekten herkesin söylediği gibi, küreselleşen, globalleşen bir dünya yaşıyorsa, eğer uluslararası finans kuruluşlarının, IMF'nin ve Dünya Bankasının almış olduğu politikalar ve kararlar, ülkemizi direkt ilgilendiriyorsa, tartışmanın boyutu buralardan başlamamız gerekiyor. Çünkü, artık dünya dediği gibi küreselliyorsa, globalleşiyorsa, sömürü de globalleşiyor ve küreselleşiyor. Sorunumuza bu açıdan bakmalıyız ve bu gelişen politikaların ülkemizdeki yansımalarını ortaya koyan siyasî anlayışlalara kırşı, eğer TÜRK-İŞ olarak, eğer sendikalar olarak ciddî yaklaşımlar gsöteremezsek, yani biz burada üç gündür devam eden Kongrede, sanki TÜRK-İŞ sadece toplusözleşme yapan bir kurum olarak görürsek, ki bu yanlıştır, böyle devam ediyor, eğer üç yıldır TÜRK-İŞ kurumlaşarak, sendikalar kurumlaşarak yaşanan sorunlara karşı, bundan sonra yaşanacak sorunlara karşı ciddî politikalar üretilseydi, bilim adamlarıyla barışarak, üniversite çevreleriyle, odalarla, meslek örgütleriyle, emekten yana olan cephelerle tartışarak ortaya koyduğu sonuçları gerçekten tabanımıza, sendikalarımıza anlatabilseydik, işte bu kısır çekişmeler olmazdı. İşte bu grupsal çekişmeler olmazdı. Bu Kongre, pazartesi günü bitecek; ama değerli arkadaşlarım, sorunlarımızın böyle yaklaşımlarla bitmediğini de hep bareber bilmek istiyoruz, bugünden görüyorum.

Turan UZUN
Denizciler Sen. Gen. Bşk.

Ülkenin, mülkiyeti milletin olan değerlerin, insangücü kaynağıyla birlikte özelliştirme adı altında sorumsuzlukla hızla eritilmeye çalışıldı. İşsizlik ve istihdam alanındaki çaresizliklerin yaygınlaştığı, işsizliğin ekonomik ve sosyal maliyetinin çalışanların sırtına yüklendiği, eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik alanlarında bütçeden ayrılan payın gelirlediği ve bu alandaki çıkmazların daha da arttığı; rant, kâr, faiz politikalarıyla enflasyonun katlanılmaz ölçüde ve ücretliler için alınması gerekli ekonomik ve sosyal tedbirlerle desteklenmeden sürdürüldüğü; sanayileşme ve kalkınma yolundaki gayretlerin tükendiği; vergilerin, ücretliler üzerindeki yükünün azaltılması yerine seçim meydanlarında "asgarî ücret rızk ücretidir, vergi almak ayıptır" diyenlerin, asgari ücretlinin cebinden hâlâ elini çekmediği; emek gelir grubunda insanlarımız yaşam savaşı verirken, bir yandan faiz, kâr ve rant gruplarının semizlenmesi uğruna gelir dağılımı ve bölüşümünün hızla bozulduğu; toplumsal değer yargılarının sürekli örselenilerek değiştiği; köşe dönmenin öne çıktığı, paranın tek başına kudret, üstünlük olduğu; dürüst, namuslu, faziletli olmanın tabiî bir tutum değil, aranan meziyetler haline dönüştüğü; ahlakî tüm değerlerin çöküntüye uğradığı; insan haklarının ve onun ayrılmaz bir parçası olan işçi hak ve özgürlüklerinin pervasızca saldırıya uğradığı gibi saymakla tükenmeyecek olumsuzluklarla dolu bir üç yıl geçirmeye de devam ediyoruz.

Mustafa BAĞÇECİ
Kristal-İş Genel Başkanı

Son dönemlerde dünyada yaşanan kapitalist küreselleşme dalgasıyla birlikte çalışanlar ve sendikalar için yeni yeni tehlikeler gündeme gelmiştir. Birçok ülkede düzenin bunalımı işlere fatura edilerek işçilerin sahip oldukları haklar budanarak aşılmak istenilmektedir. Sosyal devlet, refah devleti uygulamaları geri götürülmeye çalışılmaktadır. Yeni sağcı, yeni liberal iktisat politikaları içşi sınıfının yüz yılı aşkın mücadelesiyle ulaştığı sosyal mevzuatı ve ekonomik hakları budamak için 1980'lerde atağa kalktı. Bu süreç 1990'lı yılların başından itibaren hızlandı. Küreselleşme sürece, artan rekabet ve ekonomik entegrasyonlar, çalışanlara ve sendikalara yeni sorunları da beraberinde getirmektedir. Pekçok ülkede işçilerin elde etmiş olduğu haklar, negatif bir rekabet gücü olarak değerlendirilmektedir. Gelişmiş birçok ülkede hükümetler, işçilere verilen sosyal hakları, devletleri batma noktasına getirdiğinden bahisle ücretlerde ve sosyal yardımlarda kısıntıya gidiyorlar.

Yeni liberallerin vahşi kapitalizm yanlısı stratejik hedefli sermayeyi önplanda tutmak ve herşeyi serbest piyasa ekonomisinin işleyen kurallarına tabi kılmaktır. Bu hedefin önünde bir engel teşkil ettiği düşüncesiyle sendikaları dengeden çıkarmak, yoğun bir ideolojik politik taarruz içerisindedir.

İbrahim KIZILTAN
Deri-İş Gen. Mali Sek.

Kamu işyerlerinde özelleştirme nedeniyle 500 bin kişi işinden oldu. Pahalılık 1995 yılında yüzde 149'lara vardır. Önümüzdeki yıl da yine istikrar paketleri önümüze serilecektir. Bütün bu ekonomik krizin acısını, işçi ve dar gelirli vatandaşımız çekti, bundan sonra da onlara çektirmek istiyorlar. Ücretlerin dondurulması politikasına 1995 yılında devam edildi. Ücretlerin dondurulması politikası, toplu sözleşmelere yapılan müdahalelerden başka bir şey değildir. Bu nedenle 1996 yılında satınalma gücümüz düşecektir.

Musa SERVİ
Deri-İş Sendikası

TÜRK-İŞ'in aldığı tüm eylem kararlarına, gerek kamu, gerek özel sektördeki arkadaşlarımızın sorunlarına ortak olduk. Alınan tüm eylem kararlarında, tam gün üretimden gelen gücümüzü kullanarak destek verdik. Memur sendikalarıyla ilgili saldırıları protesto etmek için, bu arkadaşlarımıza da sınıf dayanışması gereği, tüm desteğimizi verdik.

Güral ERÇAKIR
Ağaç-İş Genel Başkanı

İşçiler ve iktisaden güçsüz durumdaki halk çoğunluğu, bir kez daha aldatıldıklarını görmüşlerdir. Bun yapanlar, bugün de bizleri 20 gün sonrası için aldatmaya hazırlanmaktadırlar. Türkiye'nin 20 gün sonra yeni yeni istikrarsızlıklarla karşılaşacağı bugünden bellidir. Sendikacılık hareketi olarak yaşamakta olduğumuz bu çarpıklıkların tahlilini çok dikkatli bir biçimde yapmak zorundayız. Bunca söz, acaba neden tutulmadı? AB eşiğindeki Türkiye, acaba neden bu halde? Onaylanan, ama hayata geçrilemeyen ILO sözleşmeleri istisna edilirse, Koalisyon Hükümetleri, programlarında yer alan sözlerin hiçbirini tutmamıştır; çünkü, siyasal geleceğini bağladığı iş ve sermaye çevreleriyle çatışmak istemiştir.

Değerli arkadaşlarım, dayandığı güçlerin güçlü isteklerine karşı duramamışlardır. Türkiye'de sermaye, Türkiye'nin Batı ülkeleri anlamında demokrat olmasını istememektedir. Türkiye, ancak bu çevrelerin istediği kadar demokrat, bu çevrelerin istediği kadar eşitlikçi, bu çevrelerin istediği kadar sosyal adaletçi olacaktır. Benimsenen şablon budur. Gene aynı sebepledir ki, sendikacılık hareketinin önceliklerinden hiçbiri, bu çevrelerden destek alan siyasî partilerin öncelikleri arasına yer almamaktadır.

Tevfik ÖZÇELİK
Yol-İş Genel Sekreteri

Bu Genel Kurul, işçi sınıfımız, tüm çalışanlar ve ülkemiz açısından bir dönüm noktasıdır. TÜRK-İŞ Yönetimi, geçtiğimiz dönemde, başta kendi üyeleri olmak üzere, sandikasız işçilerle, memurlarla, sözleşmeli personelle, emeklilerle, işsizlerle ilgilenmiştir; küçük esnafın ve yoksul köylünün dertlerine sahip çıkmıştır. TÜRK-İŞ Yönetimi, sorunların çözümünün siyasi alana kaydığını görerek, işçi sınıfının siyasi alandaki bağımsız gücünü hissetirmeye çalışmıştır. TÜRK-İŞ Yönetimi, bu anlayışı paylaşan Sendikalarımızın büyük katkılarıyla bu çizgisini başarıyla sürdürmüştür.

Türkiye Yol-İş Sendikası, TÜRK-İŞ'in yetkili orgnalarının aldığı kararlara her zaman tam olarak uymuştur, mücadeleden korkmamıştır.

Bazı kişiler işten çıkarılan üyelerinin sorunuyla ilgilenmezken, Türkiye YOL-İŞ Sendikası, Genel Başkanı'nın önderliğinde, 47 bin geçici işçinin bir ay daha fazla çalışabilmesi için barikatları yara yara Başbakanlığa yürümüştür.

Eylem kararlarına uydukları için, binlerce YOL-İŞ Yöneticisi ve üyesi yargılanmıştır, onbinlerce üyemizin yevmiyeleri kesilmiştir. Sendikamız, bu kararlara uymanın karşılığında ödediği bu yüksek bedeli de onur olarak kabul etmiş, bunu da bir üvünç kaynağı olarak görmemiştir.

TÜrkiye Yol-İş Sendikası, TÜRK-İŞ'in üç yıllık icraatını başarılı kabul etmektedir.

Mustafa BAŞOĞLU
Sağlık - İş Genel Başkanı

Sevgili arkadaşlarım, biz yıllarca meydanlarda yürüdük; yıllarca omuz omuza tartışmalar yaptık, grevler yaptık, ziyaretler yaptık. Niçin; Şûrada yazılanlar için: Baş tarafta "ekmek" diyor, ekmeğimizi büyütebilmek için, haklarımızı koruyabilmek için mücadele yaptık ve sonunda Kongreye geldik. Eylemler yaptık arkadaşlarım, hepimiz yürüdük. Yazın sıcağında, kışın yürüdük, baharda yürüdük, sonbaharda yürüdük. Peki, biz bu eylemleri yaparken neyi düşünüyorduk? Toplusözleşmeleri olumlu sonuçlandıralım. En yaygın grevlerin yapıldığı doğrudur; en yoğun eylemlerin yapıldığı doğrudur. Geçmiş dönemden başlayan, bu döneme sarkan eylemler yapıldı. Peki, ne aldık karşılığında? İşte biraz önce söyledim, kazanılmış hakları koruyamadık; yani toplusözleşme ücret zammı hesaplamada kazanılmış hakları koruyamadık, çalışmayan işçilere zam alır gibi göründük ve temsil ettiğiniz, vekâletini taşıdığımız işçilerin ekmeğini küçülttük. Toplusözleşmeler yaptık, mücadeleler sonucunda toplusözleşmeler yaptık. Sayın Başkanının ve o zamanki Başbakan Yardımcısının da içinde bulunduğu protokolun imzalandığı sözleşmeler yaptık, 1993 sözleşmesini yaptık daha doğrusu. 1993 toplu iş sözleşmesinin ücret zamlarının dördüncü yahut üçüncü diliminin sözleşmelere göre değişiyor - uygulamalarında geri adım attık. Yaptığımız işle toplusözleşme düzenini kendi ellerimizle ðeldik.

Mustafa ÖZBEK
Türk Metal Genel Bşk.

Türkiye'de bir ekonomik karar alınacaksa, bir sosyal karar alınacaksa, bunda bizim etkinliğimiz yoksa, yani Parlamentoda etkinliğimiz yoksa, bunu beceremiyorsak, öyle bağırıp çağırmayla kimseye bir şey vermiyorlar. Ya Parlamentoya gireceğiz veyahut da siyasî partimizi kuracağız ve o zaman Mecliste mücadelemizi vereceğiz. Yapamazsak, boyuna ağlama duvarı gibi, siyasetçilere yalvarır dururuz.

Türk-Metal Sendikası, bu konuda işçisini eğitmiştir. Yapsınlar araştırma, Türk-Metal'in üyesinin yüzde 95'i-205 bin üyesinin-işçi kendi siyasî partisini kursun der ve ona rey verir. Biz işçimizi hazırladık, var mı başka hazırlayan sendika? Bunu yaparken, Türkiye Cumhuriyeti devletini korumak, devletin bizim korumamıza ihtiyacı yok, devlet, üzerimizdeki çatıdır, bu çatı ne kadar güçlü olursa, işte biz burada o kadar çok demokratik depişik yaparız. Ama, bu çatı olmazsa, demokrasi de yok, hür sendikacılık da yok, iş hakkı da yok, hiçbir şey yok. Onun için, önce çatı. Bizi koruyacak çatı da devletin kendisidir; bayraktır, vatandır. Ha, buna da sahip olacağız. Hangi siyasî parti olursa olsun, benim size tavsiyem: Bizim dostumuz işçidir. İşçinin de yukarıda Allah'ı, aşağıda sendikası var. Başka hiç kimseye güvenmeyin. Günümüzde yiğit sendikacılık, kafası çalışan sendikacı, müzakereci sendikacı, okuyan, dünyanın sosyal, siyasal, kültürel hadiselerini takip eden sendikacıdır.

Mustafa BONCUKLU
Tezkoop. - İş Genel Bşk.

Dünya genelinde emeğiyle geçinen kesimler üzerinde yoğunlaşan sermaye baskıları, uluslararası sermaye sözcülerinin global bir dünya yaratma söylemleriyle sürmektedir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin sıkışan ekonomik yapıları için, IMF ve Dünya Bankası tarafından önerilen istikrar tedbirleri, o ülkelerde yoksulu daha yoksul, zengini daha zengin yapmaktadır.

Devletin küçültülmesi ve daha dinamik bir yapıya dönüştürülmesi gerektiğini savunan sermaye odakları, devletin yoksul halk yığınlarını kucaklayan yapısal ve işlevsel öğelerini de yok etmeyi hedeflemektedir.

Bugün devleti küçültme bahanesiyle işçinin, emeklinin, memurun, küçük esnafı, çiftçinin umudu olan sosyal güvenlik şemsiyelerinin daraltılması gündeme gelmiştir. İşverenlerin, ucuz işgücü potansiyelleri yaratma sevdası yüzünden, dünyanın birçok ülkesinde ve bizim ülkemizde, sosyal devlet ilkesi ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Türkiye işçi sınıfının yarınları için bizlere umut veren gelişmeler de yaşanmıştır. Örgütlü işçi mücadelesinin gücünün neler yapabileceğini, Konfederasyon çapında sağlanan ilkesel bütünlüğün eylem birlikteiğine yansımasıyla, nasıl bir güce sahip olduğumuzu hep birlikte gördük. İşçileri memurlaştırmayı öngören bütçe tasarısına karşı, Ankara sokaklarına taşan öfke selimizin, bu tasarıyı nasıl geri çektirdiğine şahit olduk.

H. Hüseyin KAYABAŞI
T. Maden - İş Genel Bşk.

Bizler, aynı sınıfın ortak çıkarları temelinde bir araya gelmiş üyeler örgütleriyiz. Bir avuç azınlığın çıkarlarına hizmet eden yapay siyasal ayrımları büyük ölçüde aştık. Sermaye sınıfı, yakın bir döneme kadar, siyaseti yapay, siyasal ayrımları bizi bölmek için kullanıyordu. Bugün geldiğimiz noktada, siyaset, bizi ve örgütsüz emekçi kesimleri birleştirici bir unsur olacaktır. Artık işçiler büyük ölçüde bunun bilincindedirler ve birbirlerine benzeyen, sonuçta aynı sınıfın çıkarlarını savunan siyasî oluşumların ötesinde seçenekler beklemekte, daha önemlisi, kendileri artık siyasetin öznesi olmak istemektedirler. Sorunlarımızın kalıcı çözümü buradan geçmektedir. Bölüşüm ilişkilerini toplumsal düzeyde hakça bir sisteme kavuşturmanın yolu buradan geçmektedir. Hükümetleri yıkmak önemlidir; ama, yıkılanların yerine alternatifi gösterilmeli ya da oluşacak yeni hükümetlerde söz sahibi olabilmek, bence daha önemlidir.

Sendikaların temel işlevi açısından klasik bir tanım vardır. Sendikalar, hep talep müessesesidir. Evet, sendikaların, dolayısıyla TÜRK-İŞ'in bu işlevi değişmemiştir; nacka, talep biçimi değişmelidir. Aritık sendikalar, TÜRK-İŞ birşeyi eleştirirken, alternatifini önermeli, talep ederken gerekçesini sağlam verilerle ortaya koymalıdır. Talep edilenin, yerine nasıl getirileceğini göstermelidir.

Sabri TOPÇU
Tümtis Genel Başkanı

Burada sorunlar çok dile getirildi. İşte yeni dünya düzeninden ele alındı. Benden önce konuşan 32 sendika genel başkanı, ülkenin sorunlarına kadar değişik yönleriyle katıldığımızı, katılmadığımızı sorunları dile getirdiler. Türkiye'de demokrasi sorunu vardır. Biz, her TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunda "demokratik hak ve özgürlükleri kazanmak sınıfa güvenmemiz lazım, sınıf sendikacılığını hayata geçirmemiz lazım, ancak sınıf bunun üzerinden gelecek, bu güveni sağlayalım" dedik. Hatta bir Başkanlar Kurulu toplantısında şunu söyledik. Şu gün bunu burada delegasyona da soruyorum: Üç gün önce TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalardan gelen delegeler, sayın şube başkanları, sayın sendika genel başkanları, kaç tane üye örgütlediniz, üye sayınız arttı mı? Ben, bunu TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısında sordum; ama giderek bütün sendikalar kan kaybediyorlar. Sermaye saldırıyor, sermayenin siyasal iktidarı saldırıyor, örgütlenme özgürlüğünün önünde engeller alabildiğine yoğun; bunların kaldırılması lazım.

Dünyaya baktığımız zaman da demokratik hak ve özgürlükler, burjuvazi ve onun siyasal iktidarları tarafından verilmemiş. İşçi sınıfı, emekçi halka kavga ederek, mücadele ederek almış. Elbette ki, bunun da bedelini ödememişler; ama ne yazık ki, Türkiye'de sendikal anlayış, sınıfın önüne geçip, sınıfın taleplerini dile getirip siyasal iktidara sermayeye karşı bir mücadele verecek kararlılıkta değil.

Mithat SARI
Selüloz - İş Genel Bşk.

Çokuluslu şirketlerin 1918 ve 1919 yıllarındaki ferdi iş ilişkisine dünyayı getirmek için mücadele verdiği bir süreci yaşıyoruz, yaşıyacağız da. Örgütlü gücün ancak arkadaşım Sabri Topçu'nun dediği gibi bir vakıf niteliğinde demokrasi göstermesi şeklinde olması dışında bir etkinliği olmayan, her işçinin bireysel iş ilişkisiyle işgücünü ve becerisini pazarlayacağı bir sistemi getiriyorlar. Onun için dünyadaki gelişmelere duyarsız kalamayız diye konuşan arkadaşlarımız, bu gelişmenin önünde nasıl birakat kuracağımızın da, örgütlülüğe saldırıyı nasıl geriletceğimizin de bilinci ve araştırması içinde olması gerekir. 1996 yılı çok, gerçekten sizin ve bizim yapımızı çok iyi tahlil etmiş bu hükümetin Başbakanı, bir genelgeyle 1995 yılında farkları vererek 1995 yılını işçileri zam almış gibi geçirmeyi başaran Sayın Başbakan, sizin bu kavganızdan, bizim bu beceriksizliğimizden güç alarak 1995 yılı zamlarımızı 1996 yılında ek zama isteyemesinler diye yüzde 150'lere varacak enflasyon karşısında 1996 yılının aylarına yaymasının genelgesini sundu. Birlik ve dayanışmaya ihtiyacımız var; örgütlenme modalimizi değiştirmeye ihtiyacımız var. Örgütümüz güçlenmedikçe Türkiye'nin ekonomi, sağlık, sosyal ve kültürel konularına ağırlık koyabilmemiz söz konusu değildir. Örgütlenmek zorundayız; devlet sendikacılığını âdeta adet edinmiş yüzbinlerce kamuda üyesi olup onlardan gelen aidatlarla holdingleşmiş bir zihniyeti bir kenara koyalım.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI

Türk-İş Genel Kurul'ndan sonraki ilk Başkanlar Kurulu toplantısı 20 Aralık 1995 tarihinde Türk-İş Genel Merkezi'nde yapıldı.

Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral, Başkanlar Kurulu'nu açarken yaptığı basın toplantısında 1995 yılını değerlendirdi. Meral 1995 yılının zor bir yıl olduğunu ve büyük mücadelelerle geçtiğini belirterek, bu mücadeleye destek veren tüm işçilerimize şükranlarını sundu.

Meral, 17. Olağan Genel Kurul'da tüm yaşanan olumsuzluklara rağmen Türk-İş'in yoluna devam edeceğini belirterek "Türk-İş birlik ve bütünlük içinde önümüzdeki dönemde gündeme gelecek önemli sıkıntılarla mücadele edecektir. Bundan kimse en küçük bir kuşku duymamalıdır" dedi.

Meral konuşmasının son bölümünde Başbakan Tansu Çiller'in kamuoyuna yansıyan "İşçiler çok istedi. Onlara vermedik, emeklilere verdik." şeklindeki sözlerini de eleştirerek, "Keşke Sayın Başbakan vurguncudan, hırsızlardan alarak emekliliğe verseydi" dedi.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU KARARI (20 ARALIK 1995)

TÜRK-İŞ Başkanlar kurulu 20 Aralık 1995 günlü toplantısında, 17. Genel Kurul sırasında yaşanan bazı olumsuzlukların tümüyle aşıldığını ve TÜRK-İŞ'in tam bir birlik ve bütünlük içinde halkımızın umudu ve öncüsü olmaya devam edeceğini vurgulamış, Başbakan Sayın Tansu Çiller'in seçim propagandaları sırasında işçiler ve sendikalar aleyhindeki açıklamaları konusunda üzüntülerini ifade etmiş ve ülkemizdeki siyasal ve sendikal durumu değerlendirerek 24 Aralık 1995 günü yapılacak genel seçimlere ilişkin şu kararları almıştır:

(1) Halkımıza verdiği sözleri 4 yıllık Koalisyon Hükümetleri döneminde yerine getirmeyen ve özellikle 5 Nisan İstikrar Programı ile işçi sınıfımız ve tüm çalışanlar için yeni ve ciddi sıkıntılar yaratan DYP ve CHP'ye oy verilmemelidir.

(2) Laik ve demokratik sosyal hukuk devleti anlayışına ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Misak-ı Milli sınırları içindeki üniter devlet yapısının bütünlüğüne ve bağımsızlığına sahip çıkmayan siyasi partilere oy verilmemelidir.

(3) Başkanlar Kurulumuz, işçilerin, memurların, işsizlerin, emeklilerin ve diğer tüm çalışanların oylarını kullanırken, TÜRK-İŞ'in önderliğinde 1995 yılında verilen yoğun işçi mücadelelerini de gözönüne alacaklarına ve kendilerinden yana olan siyasi partileri tercih edeceklerine inanmaktadır.

TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERİ ŞEMSİ DENİZER

"1996 DAHA ZORLU ve MÜCADELELİ BİR YIL OLACAK"

Yeni yılın ilk günlerinde Zonguldak'ta işyerlerini ziyaret eden TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve Genel Maden-İş Genel Başkanı Şemsi Denizer, 1996 yılının daha zorlu ve mücadeleli geçeğini belirterek işçi sınıfının bu mücadeleye hazır olması gerektiğini söyledi.

"1995 yılı tüm çalışanlar, adına iyi bir yıl olmadı. Uğraşılı, mücadeleli bir yıl olarak 95'i tamamladık. 24 Aralık seçimleri, öncesinden daha karmaşık bir sonuç ortaya çıkardı. Koalisyon oluşturabilme, hükümet olabilme, iktidar olabilme şartları biraz daha zorlandı. Hükümetin oluşturulamaması birinci derecede biz çalışanları etkiler. Kamu kuruluşlarının önündeki sıkıntılar artar.

Bu sistemde, ekonomide kamu kuruluşlarını ortadan kaldırmayı amaçlayan bir model var. Gümrük Birliği, Avrupa'yla bütünleşme, Avrupa Birliği yönünden atılan adımlar, bizim kuruluşumuz ve benzer

Şemsi DENİZER
Türk-İş Genel Sekreteri

kuruluşlar önündeki sıkıntıları artırır. Tabiiki biz Gümrük Birliğine karşı olamayız. Bu durum Avrupa'yla bütünleşmeye karşı çıkmamızı gerektirmez. Biz Avrupa'nın insanca yönetimini de benimsiyoruz. Bütün kesimlerin, toplumun ortaklaşa biraraya gelerek toplumu yönettikleri sistemi, katılımcı demokrasiyi benimsediğimiz için Avrupa'yla bütünleşmek istiyoruz.

Bizim sanayimiz, bizim kuruluşlarımız onlarla rekabet edebilecek durumda olmadığı için sıkıntımızın artacağından söz ediyoruz. Önümüzdeki süreçte TTK ve benzer kuruluşlarda sıkıntılar yaşanabilir. Bilimsel ve teknik olarak gerekli çalışmalar ve yatırımlar yapılarak üretim artışı ve verimliliğin sağlanması için hızla adımlar atmak durumundayız. Sendika olarak gerekli uyarıları yapmaya devam ediyoruz. Önümüzdeki süreçte TTK ve benzer kuruluşlarda sıkıntılar yaşanabilir. Bilimsel ve teknik olarak gerekli çalışmalar ve yatırımlar yapılarak üretim artışı ve verimliliğin sağlanması için hızlı adımlar atmak durumundayız. Sendika olarak gerekli uyarıları yapmaya devam ediyoruz.

Yeni yıla girmeden 26 Aralık'ta ödenmesi gereken ikramiyemizi alamadık. Bazı kuruluşlar ikramiyelerini ödedi, bazıları ödeyemedi. Bizim TTK'da bunlardan birisi. Yine bize bağlı MTA işyerlerinde ödendi. İmkanları ölçüsünde parası olan kuruluşlar ödedi. TTK'da alamamamızın nedeni Hazineden para transferinin yapılmaması. Yılbaşı öncesinde bütün girişimlerimize rağmen Hükümet krizinin doğması, Hükümet boşluğunun olması pekçok kuruluşta ödemelerin yapılmasını engelledi. Türk-İş olarak girişimlerimiz devam ediyor. Temenni ediyoruzki hükümet biran önce kurulsun ve sağlıklı olarak çalışmaya başlasın.

1996 yılının 95 yılından daha zorlu, daha mücadeleli geçeceğinin bilincinde olarak, karamsarlık tablosu çizmeden sıkıntıları görüp buna göre çalışmalarımızı devam ettirecek, tedbirleri alacak ve engelleri aşmanın mücadelesi içinde olacağız"

TÜRK-İŞ GENEL MALİ SEKRETERİ ENVER TOÇOĞLU

"1996'YA BAKIŞ"

Sıkıntıları ve coşkulu mücadele günleri ve seçimleri ile 1995 yılını geride bıraktık. 1995 bizim için çok önemliydi. Ülke çapında yasal grevlerimizi bu yıl yaptık. İşçiler olarak disiplinli ve fedakarca mücadelemiz, geneldeki bazı hata ve eksiklikler nedeniyle hedeflenen amaca ulaşamadı. Bununla birlikte, 1995 yılında işçi hareketi küçümsenmeyecek bir tecrübe kazandı.

Ekonomik ve demokratik mücadeleyi siyasi mücadele ile tamamlamanın zorunlu olduğu ve sendikaları yok etmeye yönelik artan saldırıya karşı gücümüzü daha da pekiştirmemiz gerektiği tekrar görüldü.

24 Aralık genel seçimleri, Meclis'te öncekinden farklı bir tablo yarattı. Dileğimiz, halkın oylarıyla oluşan yeni Meclis'in, sosyal hukuk devleti anlayışına ters düşmeyen, ülkemizin ve çalışanların sorunlarını çözecek, demokrasi ve insan haklarına saygılı bir hükümeti bir an önce oluşturmasıdır. 1996 yılında işçi hareketini büyük güçlükler bekliyor. 1995 sözleşmelerinde enflasyon kadar zam alamamış olmamız nedeniyle ve enflasyon oranında yükselme beklendiğinden, ücretlerimizin alımgücü 1996 yılında daha da düşecek. Ülkemizin Avrupa Topluluğu ülkeleri ile Gümrük Birliği'ne girmesi, bir yandan döviz kurlarında hızlı bir yükselişi, diğer yanda hayatın hızla pahalılanmasını getirecek. Avrupa malları ile rekabet edemeyen işletmelerin iflasa sürüklenmesi ve işsizlik oranında artış bekleniyor. 1994 yılının nisan ayından beri izlenen istikrar programı, ekonomik bunalımın bedelini ücretlilerin sırtına yıktı. Yaklaşık 2 yıldır Türkiye borç ödüyor ve borçlu olduğumuz uluslararası sermaye kurumlarının ülkemize dayattığı istekleri yerine getiriyor. Emeklilik yaşının yükseltilmesi, kamuda ücretlerin dondurulması, kamu işletmelerinin hızla satılması ya da kapatılması, sosyal güvenlik haklarının kısılması gibi istekler sürekli olarak gündemdeki yerini koruyor.

Enver TOÇOĞLU
Türk-İş Genel Mali Sekreteri

Sermaye sahipleri, yeni-liberalizm ve serbest piyasa ekonomisi adı altında sermaye için daha fazla özgürlük isterken, çalışanların haklarının daha da kısıtlanmasını talep ediyor.

Sermaye saldırısının karşısında işçi hareketinin tek umudu, kendi örgütleri olan sendikalardır. Örgütsüz işçi, bütün haklarını kaybetmeye mahkumdur.

Bu nedenle, daha şimdiden karanlık bir tablo görünümündeki 1996 yılında önceliğimiz, örgütlü gücümüzü pekiştirmek ve sendikalaşmayı yaygınlaştırmaktır. İşçi hareketi olarak ne kadar örgütlüysek, o kadar güçlüyüz.

Hükümetlerin kamu kesimini ortadan kaldırma yönündeki politikalarının bir sonucu olarak 1983 yılından beri giderek düşen üye sayılarımızı, özellikle yeni işyerleri ile yeniden artırma ve küçülen sendikalarımızı, büyüyen sendikalara dönüştürme yolundaki çalışmalarımız 1996 yılında hız kazanacaktır. Geçici işçi onaylarının çıkartılmış olması da son derece önemlidir.

1996 yılının sıkıntılı ve zor geçeceğini hepimiz biliyoruz. Teslim olmak elbette söz konusu olmadığından, hepimize düşen görev el birliği ile bu zorlukların üstesinden gelmektir. TÜRK-İŞ 43 yıllık tarihinde bütün zorlukları nasıl aştıysa. 1996 yılını da öyle aşacaktır. Yeni yılda bütün işçilerimize aileleri ile birlikte sağlık, başarı, mutluluk, güç ve esenlikler diliyorum.

TÜRK-İŞ 17. GENEL KURUL KARARLARI ve KADIN İŞÇİLER

Seyhan ERDOĞDU
TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu Müdürü

5-10 Aralık 1995 tarihlerinde Ankara'da yapılan TÜRK-İŞ 17. Genel Kurulu, kadın işçilerle ilgili konularda, TÜRK-İŞ'in ilkelerini, taleplerini ve faaliyetiyle eylem programını belirleyen çok önemli kararlar benimsemiştir.

Bu kararları iki grup halinde toplayabiliriz:

Birinci grup, Kararlar Komisyonu tarafından belirlenen ve Genel Kurulca TÜRK-İŞ 17. Olağan Kurul Görüş ve Talepleri başlığı altında kabul edilen 147 maddelik kararlar dizisi içerisinde yer almaktadır.

Bu kararların Sosyal Politikalar alt başlıklı bölümünde kadın işçilerle doğrudan doğruya ilgili 10 tane karar mevcuttur. Aşağıda aktardığmız bu kararlar kadın çalışanlara ilgili temel sorun alanlarında TÜRK-İŞ'in tavrını ve taleplerini ortaya koymaktadır.

Kadın İşçilerle İlgili TÜRK-İŞ 17. Genel Kurul Görüş ve Talepleri

"60. Kadınların işgücüne katılımlarını ve ücret veya maaş karşılığı çalışma olanaklarını artırmak, çalışmakta olanların karşılaştıkları sorunları çözmek için genel ekonomik ve sosyal politikalar geliştirilmelidir. kadının toplumsal statüsünü iyileştirmeye yönelik, gerektiğinde olumlu ayırımcılık da içeren politikalar belirlenip, kalkınma planlarında yer almalı ve uygulamada somutlaştırılmalıdır. Kadın istihdamını engelleyen unsurların ortadan kaldırılması ve teşvik edici yasal düzenlemelerin yapılması ve uygulanması sağlanmalıdır.

61. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 103, 140, 156, 157 ve 168 sayılı Sözleşmeleri onaylanmalı ve iç mevzuata aktarılmalıdır.

62. Medeni Kanunda, Türk Ceza Kanununda, İş Kanununda ve diğer mevzuatta yer alan ve kadına karşı ayırımcılığa doğrudan ya da dolaylı olarak yol açan maddeler değiştirilmelidir.

63. Ücretli doğum izni artırılmalıdır. Analık haliyle bağlantı olarak haksız işten çıkarmalara son verecek ve iş güvencesi sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

64. Üst sınır bir yıl olmak üzere, çalışan kadınlara ücretli süt izni kullanma hakkı verilmelidir.

65. Türkiye koşullarına uygun bir süre için, ücretli ebeveyn izni ve ailevi nedenlerle izin bütün içşiler için benimsenmelidir. Bu izinleri kullanan işçilerin aynı koşullarla, aynı ya da benzer işlerine dönmeleri garanti edilmelidir.

66. 0-6 yaş grubu çocukların bakımı sosyal devlet anlayışıyla ele alınmalı ve yerel ve merkezi yönetimler bu amaca yönelik tesislerin kurulmasını, işletilmesini ve aile sahibi içşilerin hizmetine sunulmasını sağlamalıdır.

67. Şiddete uğrayan kadınlar için başvuru yerleri sağlanmalı, danışma hizmeti yapan kuruluşlar açılmalı, kadınların bu konuda bilinçlendirilmesi için eğitim verilmelidir.

68. Kadın işçiler için mesleki eğitim ve kız çocuklarının örgün eğitimden kesintisiz yararlanmasının olanakları yaratılmalıdır.

69. Kadın ve erkek işi ayırımına son verilmeli, yasalarda yer alan eşit değerdeki işe eşit ücret ilkesinin hayata geçirilmesi için gereken düzenlemeler yapılmalı, önlemler alınmalıdır."

İkinci grup kararlar ise yukarıda sıralanan görüş ve taleplerle ilgili olarak uygulanacak faaliyet programıdır. Bu faaliyet programının temellerini ise Eğitim ve Teşkilatlanma Komisyonu raporunda belirlenen ve Genel Kurulca kabul edilen aşağıda aktardığımız kararlarda buluyoruz.

"Kadın işçiler konusunda yapılan eğitimler tüm işkollarına yaygınlaştırılarak sürdürülmeli, TÜRK-İŞ Liderlik ve Sendikacılık Eğitimi seminerlerinde kadınlara kontenjan ayrılmalıdır. Kadınlar Bürosunun yayınladığı bültenin yayımı ve büronun diğer yayın faaliyetleri sürdürülmeli, sendikalar bünyesinde kurulan kadın komitelerinin çalışmaları desteklenmeli, sendikaların uygun göreceği birer kadın üyenin katılımyal TÜRK-İŞ Kadın Komitesi oluşturulmalı, bu komitede kadının toplumdaki, işyerlerindeki ve sendikadaki işlev ve sorumlulukları tartışalarak öneriler sendika ve TÜRK-İŞ yönetimlerine sunulmalıdır. Dönem içinde Kadın Sendikacılar Kurultayı tekrarlanmalıdır. Kadınların, özellikle kadın üyelerin ağırlıklı olduğu işkollarında, yönetimlerde daha fazla yer alabilmeleri desteklenmeli, ICFTU, ICFTU-APRO, ETUC, ILO genel kurul ve konferanslarında kadın delegelere daha çok yerverilmesi teşvik edilmelidir."

Genel Kurul ayrıca TÜRK-İŞ"in kadın işçilerle ilgili "güncel konuların tartışılması, işlenmesi ve kamuoyunun oluşturulmasına yönelik olarak çeşitli kurum ve kuruluşlar, demokratik kitle örgütleri, üniversiteler, mesleki kuruluş ve örgütler ve basın temsilcilerinin de katılımıyla" faaliyet sürdürmesini; kadın işçilerle ilgili olarak "TÜRK-İŞ/ILO ortak eğitim

projeleri için çalışmalar sürdürmesini",; "kadın işçiler için ulusal kurultay düzenlemesini" de karar altına almıştır.

Yukarıda aktarılan görüşler, talepler ve faaliyet programı, 4-5 Eylül 1995 tarihinde İstanbul 'da yapılan TÜRK-İŞ Kadın Sendikacılar Kurultayında, kadın sendikacıların çalışma grupları raporları ve Kurultay sonuç bildirgesi gözönüne alınarak, TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu tarafından hazırlanmış ve Genel kurul komisyonları aracılığıyla, Genel kurula sunulmuştur.

Benimsenen bu görüşler, talepler ve faaliyet programı TÜRK-İŞ Kadın Sendikacılar Kurultayına katılan kadın sendikacıların ürünüdür.

TÜRK-İŞ Genel Kuruluna, Genel Maden-İş'ten 1, Tekgıda-İş'ten 1, Basisen'den 1, Türk Metal'den 5, TGS'den 1 olmak üzere toplam 9 kadın delege katılmıştır. Ne yazık ki kadın işçilerin nisbeten daha yoğun olduğu pekçok işkolundan ve sendikamızdan hiçbir kadın delege Genel Kurula gelememiştir. Kadın işçilerin sayıca ağırlıklı olmadığı Türk metal Sendikasından 5 kadın delegenin varlığı ise bu sendikamızda kadın işçilere yönelik olarak sürdürülen olumlu destek programlarının sonucudur. Genel Kurul faaliyetleri sırasında, Başbakanlık Divanında, Komisyonlarda kadın delegeler yeralmıştır. Yukarıda aktarılan ilkeler, talepler hayata geçirildikçe ve TÜRK-İŞ faaliyet programı uygulandıkça kadın işçilerin sendikal faaliyete katılımının artacağını umarız.

TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalardaki kadın sendikacılar, kadın komiteleri, kadın işçi temsilcileri ve kadın işçiler, yukarıda aktardığımız görüşlerin, taleplerin ve faaliyet programının takipçisi olmalıdır.

MERAL TİSK GENEL KURULU'NA KATILDI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun 16-17 Aralık 1995 tarihlerinde Ankara'da yapılan 19. Olağan Genel Kurulu'na katıldı.

Genel Kurul'da bir konuşma yapan Meral, ülke sorunlarının hepimizin sorunu olduğunu ve ortak hareket etmek gerektiğini belirterek, birlik, bütünlük ve iş barışı amacı dahilinde işçi ve işveren kesimlerinin biraraya gelerek vergi yükü, kayıtdışı sektör, SSK gibi konuları ele aldığını, ancak hükümetin bu konularda tek başına hareket ettiğini söyledi.

TÜRK-İŞ olarak, Gümrük Birliği'ne karşı çıkmadıklarını, hatta Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesini arzu ettiklerini ifade eden Meral, bu maçla üyesi oldukları Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC)'na ve ve Avrupa Parlamentosu'na yazı yazarak destek istediklerini; ancak AB'ye tam üye olmadan Gümrük Birliği'ne girilmesinden dolayı endişe duyduklarını; rekabet edemeyecek küçük ve orta boy işletmeler nedeniyle mevcut olan işsizliğin daha da artmasından korktuklarını; bu konuda işverenlerin ve devletin lüzumlu tedbirleri almaları gerektiğini kaydetti.

NACİ KURT

YILDIRIM KOÇ
Genel Başkan Danışmanı

Naci Kurt TÜRK-İŞ'in Ömer Akçakanat ve İsmail İnan'dan sonra üçüncü genel başkanıdır. Kendisiyle 21 Mart 1989 günü İstanbul Feneryolu'daki evinde bir görüşme yapıp, videoya kaydettim. Aşağıda aktarılanların tümü, 6.8.1992 tarihinde kaybettiğimiz rahmetli Naci Kurt'un anlattıklarının özetidir. Naci Kurt'un anlattıkları ve verdiği isimlerin belgelerden yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Naci Kurt 1920 yılında Midyat'ta doğdu. Babası inşaat müteahhidiydi. İlkokulu 1934 yılında bitirdi. Daha sonra, Ankara'da 5 yıllık Sanat Okulu'nun ağaç bölümünden 1938 yılında mezun oldu ve memleketine döndü. Nafıa'da teknik ressam olarak, 150-175 kuruş yevmiye ile işe başladı.

Bu dönemde işsizlik vardı ancak göze batacak düzeyde değildi. İnşaat ve tarım işçileri mevsimlikti. Nafıa'da çalışanların yüzde 80'i teknik elemandı. Yüzde 20'lik bölümü ise, civarın köylülleri arasından alınan yardımcı işçilerdi. Bu dönemde sendikal haklar yoktu.

1939-1941 döneminde Nafıa'da çalıştıktan sonra İstanbul'a taşındılar. 1941 yılında askeri gitti. Sivas Zara'da 36 ay piyade olarak askerliğini yaptı. 1944 yılında terhis olduktan sonra evlendi. Eşi Leman Hanım Diyarbakır'lıydı.

1944 yılında Sümerbank Bakırköy Bez Fabrikası ağaç işleri bölümüne girdi. Sümerbank'ta yevmiye azdı, ancak yemek, elbise ve ayakkabı gibi avantajları vardı ve çalışma koşulları diğer işyerlerine göre daha iyiydi. Burada bir yıl çalıştıktan sonra ayrıldı.

1945 yılında Tekel'in Cibali Tütün işletmesinde ağaç işleri bölümüne 126 kuruş saat ücretiyle usta olarak işbaşı yaptı. Daha sonra ustabaşılığa terfi etti. Bu dönemde Cibali Tütün'de 3000'in üstünde işçi çalışıyodu. Bu işçilerin yarısı kadındı. Cibali Tütün'deki işçilerin köyle bağları kesilmişti. Fabrikada işçi sağlığına önem veriliyordu. Bir sağlık merkezi vardır. İşçi sağlığı koşulları, özel sektördekinden çok daha iyiydi. 3008 sayılı İş Kanunu'nun hükümleri uygulanıyordu. İşçilere öğle yemeği, belirli aralıklarla da elbise ve ayakkabı veriliyordu. İşe gidiş ve gelişte servis aracı yoktu. İşyerinde iş tasnifi uygulanıyordu. İşin yönetimi, disiplinin sağlanması ve üretimin artırılması sorumluluğu ustalardaydı.

Naci Kurt 1946 yılında 3008 sayılı İş Kanunu hükümleri uyarınca mümessil işçi seçildi. Fabrikada her kesimden işçi mümessil olarak seçilmişti. Fabrika içinde bir mümessil işçi odası kuruldu. İşletme yönetimi, mümessil işçilerin çalışmalarına oldukça hoşgörülü yaklaşıyordu.

1947 yılında Makine ve Teknik İşçileri Sendikası kuruldu. Kurucular arasında, Yusuf Öner ve Nuri Pekesen ustabaşı, Naci Kurt ve diğerleri ustaydı. Sendika başkanlığına Yusuf Öner seçildi. Naci Kurt'da yönetim kurulu üyesi oldu. Bu dönemde çeşitli sendikalarda muhacirler önderlik etmişti, ancak bu sendikada kurucular arasında muhacir yoktu. Daha sonraki yıllarda ağaç, nakliye ve torna-tesfiye bölümlerindeki işçiler ayrı meslek sendikaları kurdular.

Naci Kurt bu dönemi şöyle anlatıyordu: "1947'de sendikacıya 'komünist' denirdi. Sendikacı, sırtını bir yere dayamak zorundaydı. Ya CHP'ye, ya da DP'ye dayanmak gerekliydi. Şimdi işçiye dayamalı."

Naci Kurt DP'liydi. 1946 seçimlerinde DP'ye oy verdi. 1946 yılında DP'ye üye oldu. 1950 yılında Küçükpazar Hoca Gıyasettin Ocağı başkanı oldu. Daha sonra bucak başkanlığına getirildi. TÜRK-İŞ Başkanıyken de

DP'ye üyeliğini sürdürdü. Bu dönemde İstanbul'da işçilerin yüzde 95'İ DP'ye oy verirdi.

Naci Kurt'un eşi Leman Hanım ev hanımıydı. Naci Kurt'un aldığı ücret, günün koşullarında ihtiyaçlarını karşılıyordu, rahatça geçinebiliyorlardı.

1946 yılı Aralık ayında bazı sendikalar Hükümet tarafından kapatıldı. Bu sendikalara üye olan işçiler, Tekel'in taşradaki fabrikalarına sürüldü. Bu baskı Naci Kurt'u ve arkadaşlarını da rahatsız etti; sürülme korkusu onları da etkiledi.

Bu dönemde Sendika içinde siyasal saflaşma ileri düzeydeydi. İşçilerin ve delegelerin bir bölümü DP'li, bir bölümü CHP'liydi.

Tekel'de ilk sendikanın bölünmesi sonrasında, Ağaç İşleri Sendikası'nın başkanlığına Naci Kurt seçlidi. Nakliye İşçileri Sendikası'nın başkanlığına İbrahim Denizcier, Kutu İşçileri Sendikası başkanlığına da Süreyya Birol getirildi.

Bu yıllarda işletme yönetimi sendikalar üzerinde baskı uygulamadı. Çalışma saatleri içinde sendika toplantıları yapılabiliyordu. Mümessil işçilerin odasının kırtasiye ve diğer ihtiyaçları işletme tarafından karşılanıyordu. Bu dönem işletmede çok sayıda sivil polis vardı. Ancak bu polislerle bir sorun çıkmadı.

Daha sonraki dönemde Türkiye Tütün Müskirat Sendikaları Federasyonu oluşturuldu. 22 bin üyeyi temsil eden bu Federasyon çatısı altında Cibali Sigara, Cilabi Kutu, Cibali Ağaç İşleri, Cibali Nakliyat, Üsküdar Yaprak Tütün, Paşabahçe Rakı, Büyükdere Kibrit, Tekirdağ Şarap, Samsun Sigıra, Malatya Sigara, Gaziantep Şarap, Diyarbakır Rakı, İzmir Şarap ve İzmir Sigara Fabrikaları işçilerinin Sendikaları yer alıyordu.

Bu yıllarda sendikaların para sıkıntısı çıktı. Örneğin, Sendika binasının badanasını Naci Kurt kendisi yapmıştı.

Federasyon'un İstanbul'da Unkapanı'nda bir işçi kolakil vardı. Amatör sendikacılık uygulanıyordu. Sendikacılar aynı zamanda işyerlerinde çalışıyorlardı. Federasyon bu yıllarda dergi veya gazete yayınlamıyordu.

Naci Kurt, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği'nin kurucusu ve yönetim kurulu üyesi oldu. Bu arada, Müskirat Federasyonu genel başkanlığına seçildi. Bu dönemde sendikacılar arasında particilik yaygındı. Çok partili düzen olmasaydı sendikaların güçlenmesi mümkün değildi. Sendikaların ana işlevi, kanunlarla verilmiş bazı hakları işletme yönetimlerine uygulatmaktı.

Naci Kurt, TÜRK-İŞ'in 1953 yılında toplanan ikinci genel kurulunca TÜRK-İŞ Genel başkanlığına seçildi. Bu dönemde TÜRK-İŞ Genel Başkanlığına seçilen seçilen maddi sıkıntıya düşerdi. Başkanlık maaşı 600 liraydı, ancak düzenli maaş ödenmezdi. İngiltere'ye gidilmesi gerektiğinde, Naci Kurt dışarıdan 200 lira borç aldı.

Bu dönemde TÜRK-İŞ bir bülten yayınlıyordu. Ancak bazı iç çekişmeler ön plana çıkınca, bu bültenin yayını durduruldu.

1950-1960 arasında işçiler lehine çeşitli yasalar çıktı. Ancak bu yasaların çıkarılmasında TÜRK-İŞ'in önemli bir etkisi olmadı. TÜRK-İŞ'in gücü buna yetmiyordu. Hükümet, ceza paralarından TÜRK-İŞ'e önemli yardımda bulunuyordu.

Naci Kurt 1954 seçimlerinde İstanbul'dan Demokrat Parti'nin listesinden 39. sırada aday oldu. Milletvekili seçildi. TÜRK-İŞ'ten istifa ederek ayrıldı. Meclis'te 1954-1957 yıllarında Çalışma Komisyonu raportürlüğü görevini üslendi.

Naci Kurt 1957 ve sonrasında sendikacılık hareketinden koptu. Baba mesleği olan müteahhitliğe başladı. 1976 yılında Türkiye İnşaat Müteahhitleri Sendikası'nın (TÜRK-İNŞA) kurulmasına öncelik etti. TÜRK-İNŞA'nın 8 yıl genel başkanlığını yaptı.

Naci Kurt 6 Ağustos 1992 tarihinde vefat etti.

TÜRKİYE'DE İŞSİZLİK VERİLERİ VE İŞSİZLİĞİN PROFİLİ

Şeyma İPEKCANBULUT

1- İŞSİZLİK VERİLERİ

İşsizlik, ekonomik ve sosyal yönden gelişme seviyeleri ne olursa olsun, tüm toplumların, geçmeşte olduğu gibi, günümüzde de en önemli ortak sorunlarından biridir.

Bilindiği üzere, yüksek işsizlik oranları üretimi, toplam geliri olumsuz yönde etkilediği gibi, gelir dağılımındaki adaletsizliği daha da bozmakta, belki hepsinden önemlisi, işsiz insanları çaresizlik içinde bırakarak, toplumsal sorunların kaynağını oluşturmaktadır.

Türkiye'de işsizlik, uzun yılların birikimiyle çeşitli faktörlerin (hızlı nüfus artışı, iç ve dış göçler, yetersiz gelir, teknoloji, yatırım politikaları, eğitim politikaları, bölgelerarası gelişme farklılıkları vb.) etkisiyle gelişme göstermiş, ekonomik ve sosyal yapıdaki dengesizliklerle birlikte, uygulanmakta olan makro-ekonomik politikaların da etkisiyle hergeçen gün ağırlaşarak yapısal bir nitelik kazanmıştır. Bugün, işsizlik ülkemizin acil çözüm bekleyen ve gerektiren sorunların başında yer almaktadır.

İşsizlik ile ilgili veriler ise, uzun yıllar süren kavram kargaşasına koşut olarak yıldan yıla önemli farklılıklar göstermiştir. Verilerin ana kaynağını uzunca bir süre Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE)'nin gerçekleştirdiği Genel Nüfus sayımları oluşturmuştur. Asıl ve tek amacı işgücü hakkında bilgi derlemek olmayan Genel Nüfus Sayımları sonucunda elde edinilen işsizlik rakamları, gerçek durumu yansıtmakta yetersiz kalırken uygulama dönemleri arasında beş yıl gibi bir zaman bulunması güncel yapının izlenebilmesini mümkün kılamamıştır.

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), bu durumu düzeltmek için, doğrudan işgücü piyasasına yönelik başka veri kaynağı olmadığı için genel nüfus sayımları sonuçlarını kullanarak bir tahmin yöntemi oluşturmuş ve yeni bir seri yayınlamaya başlamıştır. VI. Beş Yıllık Program dışındaki Beş Yıllık Programlardaki istihdam ve işsizlik tahminlerinide de, genel nüfus sayımları sonuçlarına dayanarak yapmıştır.

Ancak, gerek tahmin yöntemindeki değişiklikler, gerekse genel nüfus sayımları ile ilgili bahsedilen zorluklar, güvenilir ve yıllar itibariyle karşılaştırılabilir düzenli bir serinin oluşturulabilmesini mümkün kılamamıştır. Hatta, bu durum uluslararası karşılaştırmalarda sürekli zorluklara neden olmuştur.

Diğer taraftan, DİE'nce doğrudan işgücü piyasasına yönelik veri derlemek amacıyla 1966 yılında deneme niteliğinde başlatılan, Hane Halkı İşgücü Anketleri (HHİA), kademeli olarak geliştirilmiş ve 1985 yılına kadar devam ettirilmiştir. Ne varki; düzenli olmayan ve uzun süreli aralıklarla az sayıda uygulanan bu anketlerde kapsamın genişletilememesi ve yöntem farklılıkları, zaman içinde tutarlı bulgulara ulaşılmasını engellemiştir.

Bu arada, farklı tanımlardan kaynaklanan çeşitli işsizlik verilerinin yayınlanması, öteden beri yaşanan kavram kargaşasını daha da artırmıştır. Oysa, işgücü piyasası verilerinde en önemli kaynak ve işgücü piyasası izleme aracı olan HHİA'nın uluslararası standartlara uygun bir şekilde yapılması ve sonuçlarının en kısa sürede alınması gerekmekteydi.

Bu amaçla, 1987 yılında T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) arasında imzalanarak yürürlüğe giren, "İşgücü Piyasası Haber Alma Sistemlerinin Geliştirilmesi" adı altındaki proje çerçevesinde, Ekim 1988'den başlayarak yeni bir HHİA uygulamasına geçilmiştir.

Zaman içerisinde kendisi ile karşılaştırılabilir, hem de uluslararası standartlarla mukayese edebilir nitelikte olması dikkate alınarak düzenlenen yeni anketlerin ilk aşamada altı ayda bir yapılması öngörülmüş, ancak gelecekte daha sık aralıklarla yapılması düşünülmüştür. Halen anketlerin, Nisan ve Ekim aylarının üçüncü haftası referans dönemi alınarak yılda iki kez yapılan uygulaması devam etmektedir. Bu arada Devlet Planlama Teşkilatı, Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı İstihdam ve işsizlik tahminlerinde de, DİE'nin 1988 Ekim HHİA geçici sonuçlarından hareketle, geçmişe doğru on yıllık dönem için yeni bir seri oluşturmuştur.

HHİA, dönemler itibariyle uluslararası standartlara olanak tanıması ve eskiye göre daha güvenilir ve genel bir seri oluşturması nedeniyle olumlu ve ümit verici bir gelişme olarak görülmekte ise de, henüz yeterli hassasiyet düzeyine ulaşamamıştır.

Herşeyden önce, HHİA uygulamısında kabul edilen işsizlik tanımının kapsamı, Türkiye'deki işsizliği sağlıklı bir şekilde yakalamayı güçleştirmektedir. Bu tanıma göre işsizler "Anketten önceki son bir hafta içinde ayni veya nakdi bir gelir elde etmek amacıyla hiçbir işte çalışmayan veya işle ilgisi devam etmeyen, yani hiçbir işi olmayıp iş arayan nüfus" olarak kabul edilmektedir. İş aramayıp işbaşı yapmaya hazır olanlar, bir başka ifadeyle ümidi kurılmış işsizler ile tarımdaki gizli işsizler işsiz olarak kabul edilmeyip, "işgücüne dahil olmayanlar" grubuna sokulmaktadır. Bu şekilde elde edinilen işsizlik oranının ise, çok önemli bir kesimi (ümidi kırılmış işsizler ile tarımdaki gizli işsizler) dışlaması nedeniyle Türkiye'deki gerçek işsizliği yansıttığını söylemek mümkün değildir.

DİE'nin yanında, işsizlik konusunda diğer iki veri kaynağı DPT ve İş ve İşçi Bulma Kurumu (İ.İ.B.K.) istatistikleridir. İ.İ.B.K., sadece Kurum'a kayıtlı iş arayanları işsiz kabul ederken DPT; çalışma çağı nüfusunudan (15+yaş) sivil işgücü talebi ve faal olmayanlar (öğrenciler, ev kadınları, emekliler, mahkumlar, irad sahipleri) toplanının düşürülmesiyle kalan kısmı işsiz olarak nitelendirmektedir. Bir başka deyişle DPT, işsizleri, iş arayanlar, ümidi kırılmış işsizler ve tarımdaki gizli işsizler toplamı olarak kabul etmektedir. Bu belirlemede, DİE'nin işsiz kapsamına almadığı tarımdaki gizli işsizler ile ümidi kırılmış işsizlerin, DPT'nin hesaplamasında işsiz olarak yer aldığı görülmektedir.

İ.İ.B.K.'nun, yalnızca Kurum'a başvurup da işe yerleştirilmeyenleri esas alan işsizlik

rakamı, çok dar bir kapsamı içermesi nedeniyle ülkemizdeki işsizliği yansıtmaktan çok uzak olarak nitelendirilmektedir.

Bu genel tespitlerden şu sonuca ulaşabiliriz: Her ekonomi için hayati bir önem taşıyan işsizlik sorunun, sağlıklı bir yaklaşım içinde ele alınabilmesinin ön koşulu, yeterli, düzenli ve güvenilir güncel verilerle donanmış bir işgücü piyasası veri sistemidir. İşsizlik, eksik istihdam verileri de, veri tabanının, ya da kaynağının belkemiğidir. Ülkemizde veri sistemi konusunda yaşanan karmaşa ve güçlükler, sorunun çözümüne yönelik doğru ve etkili politikaların oluşturulmasında ciddi bir darboğaz meydana getirmektedir. Gerçi, işsizlik verileri konusunda geçmişte yaşanan ve uzun yıllar süren kavram kargaşasına DİE'nin HHİA önemli bir katkı sağlamışsa da, anketlerin kapsam olarak geliştirilmesi, daha sık aralıklarla yapılması ve sonuçlarının kullanıcılara daha kısa sürelerde ulaştırılması gerekmektedir.

II- İŞSİZLİĞİN PROFİLİ

Ülkemizde çok boyutlu olan ve çeşitli görünümlerde ortaya çıkan işsizliğin profilini belirlerken bir kavram üzerinde özellikle durmak gerekmektedir. Sözkonusu kavram, öteden beri bilinen, ancak hergeçen gün ivme kazanarak işsizliği önemli boyutlara ulaştıran "Eksik İstihdam"dır. Gerçekten, istihdamdaki yetersizliğin göstergesi olan eksik istihdam, bugün, marjinal istihdam ile birlikte açık işsizlik sorununun önüne geçmiştir.

Ülkemizdeki istihdam sorununun temel belirleyicisi durumunda olan eksik istihdam, genel olarak, bir ekonomide emek arzının tam olarak kullanılamayışını ifade etmekte olup, görülebilir ve görülmez eksik istihdam olarak ikiye ayrılmaktadır. Görülmez eksik istihdam, işgücü ile diğer üretim faktörleri arasında ciddi bir dengesizlik yaratan analitik bir kavram olup, düşük gelir, verimliliğin düşük olması ve becerilerin eksik kapasitede kullanılması gibi başlıca üç şekilde kendini göstermektedir.

İşsizliğin yüksek düzeylerde seyrettiği Türkiye'de, işsizlik sigortası bulunmadığı için, iş arayan bir insan için ücret ya da verimlilikten ziyade ön plana çıkan "bir iş sahibi olma" olgusudur. İşsizlik sigortasının uygulandığı ülkelerde ise, işini kaybeden insan, iş buluncaya kadar sosyal güvence kaygısı taşımadığı gibi, isteğine ya da beklentilerine uygun bir iş buluncaya kadar da bekleme şansına sahiptir. Türkiye'de işini kaybeden insanların böyle bir bekleyişe katlanmaları ise mümkün değildir. Bu insanlar, öncelikle yaşamlarını sürdürebilmek için, ücret, sosyal güvenlik iş tatmini ya da verimlilik gibi faktörleri dikkate almadan, bir iş sahibi olmak istemekte ve iş aramaktadırlar. Bu insanlar kelimenin tam anlamıyla işsiz oldukları halde işsiz olarak kabul edilmemektedirler. Bu duruma, marjinal işlerin fazlalığını, mevsimlik ve süresiz işçilerin fazlalığını ve gizli işsizliği de eklediğimizde eksik istihdam sorunun önemi daha da iyi anlaşılmaktadır.

DİE'nin HHİA'rinde ölçülen eksik istihdam kavramı, ekonomik nedenlerle 40 saatden az çalışan, gelir azlığı nedeniyle iş arayan veya esas mesleğinde çalışmadığı için iş arayan kişilerden oluşmaktadır. 1994 Nisan HHİA sonuçlarına göre 1.801.941 (yüzde 8.3) açık işsizin yanında, 1.605.414 (yüzde 7.4) kişi eksik istihdam nedeniyle atıl durumda bulunmaktadır. Bu kişilerin yüzde 23'ü ekonomik nedenlerle 40 saatten az çalışan, yüzde 1'i esas mesleğinde çalışmadığı için iş arayan, yüzde 76'sı ise geliri düşük olduğu için iş arayan kişilerdir. Bu tespit, Türkiye'de gelir azlığı temelinde şekillenen eksik istihdam sorununu göstermesi bakımından önemlidir.

İşsizlik olgusuna bir başka açıdan bakıldığında ise şu karakteristikler dikkati çekmektedir. (*)

- Daha çok kentlerde yoğunlaşmaktadır (% 12.9).

- Kentlerdeki işsizlikten daha çok kadınlar etkilenmektedir (% 19.6).

Kırsal kesimde işsizlik daha çok erkeklerde görülmektedir (% 6.4).

- İşsiz kitlenin yarısı gençlerden (12-24 yaş grubu) oluşmaktadır (% 50.3).

- İşsizlerin yüzde 69.3 gibi büyük bölümü hanehalkı reisi olmayanlardan, yüzde 39.7'lik kısmı hanehalkı reislerinden oluşmaktadır.

- İşsizlerin büyük çoğunluğu ilkokul mezunudur. (% 54,7) Diğerleri:

Okur-yazar olmayan; %4.5,

Okur- yazar olup bir okul bitirmeyen: %43,

Orta ve orta dengi meslek okulu mezunu; % 12.4,

Lise ve lise dengi meslek okulu mezunu; yüzde 20.1,

Yüksek okul veya fakülte mezunu; %4

- İktisadi faaliyet kolları arasında en çok işsizlik imalat (% 17.6), inşaat (%13.4), ticaret (%9.2), toplum hizmetleri (%7.8) ve tarım (%5.3) görülmektedir.

- İşsiz kitlenin meslek gruplarına göre dağılımlarında; tarım dışı üretim faaliyetlerinde çalışanlar ve ulaştırma makinaları kullananlar % 34 gibi bir oranla birinci sırayı almaktadır.

- İşsiz kalmanın nedenlerinde yoğunluk ilk kez iş arayanlar ve işini kaybedip de iş arayanlardadır (her iki grupda yüzde 40 oranındadır).

- İşini kaybedip de iş arayan işsizlerin iktisadi faaliyet kolları itibariyle dağılımında birinci sırada inşaat ve bayındırlık işleri (%28.4), ikinci sırada ise imalat sektörü (yüzde 28) gelmektedir.

- İşini kaybettiğinden dolayı işsiz kalanların yüzde 52.9 gibi büyük bir bölümü geçici bir işte çalışıp işin bitmesi nedeniyle işsiz kalmıştır.

- İşini "işi'n geçici bir netilik" taşıması nedeniyle yitirenlerin büyük bölümü inşaat işleri ile imalat sektöründedir. (%58.7).

- İşsizliğin bir başka nedenini, gelir azlığı, işten memnun olmama veya emeklilik gibi nedenlerle işinden ayrılma teşkil etmektedir (%12.5).

- İşsizlerin %69.9'u gibi büyük bölümü tam gün, % 23'ü tam gün veya part-time, %4.1'i ise part-time iş aramaktadır. Yüzde 3 gibi çok az bir kısmı, iş bulmuş, ancak iş bekleyen bir konumda bulunmaktadır.

- İşsizler, iş arama kanalı olarak çoğunlukla, bizzat kendi imkanlarını (%50.2), kullanmaktadır. Yüzde 34.5'u eş-dost aracılığıyla iş ararken, % 9.6'sı İş ve İşçi Bulma Kurumu kanalını tercih etmektedir.

- İş arama süresi bakımından yığılım bir yıl ve daha fazla (2 yıldan az) süredir iş arayanlar bulunmaktadır. (%24.3)

GÜMRÜK BİRLİĞİ VE İŞÇİ SINIFI

YILDIRIM KOÇ
Genel Başkan Danışmanı

Uzun süren tartışmalardan sonra, 13 Aralık günü Avrupa Parlamentosu'nda yapılan oylamada Avrupa Birliği'nin Türkiye ile gümrük birliği oluşturması kararı onaylandı. İçine girdiğimiz sürecin işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi üzerinde etkileri ne olacaktır?

Bu sorunun yanıtını tartışabilmek için, ulusötesi sermayenin ve Avrupa sermayesinin konuya nasıl yaklaştığına bakmak gereklidir.

Dünyada maliyetlerin düşürülmesi konusunda boğaz boğaza bir rekabet yaşanmaktadır. A.B.D. ve Japon kaynaklı ulusötesi sermaye grupları, kendi çevrelerinde çok düşük ücretli ülkelerle yakın ilişkin içindedir. Avrupa Birliği sermayesi ise böyle bir olanaktan yoksundur.

Avrupa birliği ülkelerinde işçilik maliyeti A.B.D.'nin üstündedir. A.B.D. Çalışma Bakanlığı verilerine göre, imalat sanayii işyerlerinde çıplak ücret maliyeti A.B.D.'de 100 kabul edilirse, Avrupa Birliği ülkelerinde 112'dir. Japonya'nın çıplak ücret maliyeti ise 141 düzeyine ulaşmaktadır.

Avrupa Birliği ülkelerinin dezavantajı yalnızca çıplak ücretler konusunda da değildir. Avrupa Birliği ülkelerinde yan ödemelerin toplam maliyet içindeki payı A.B.D.'dekinden daha yüksektir. 1994 yılında çıplak ücretin toplam işçilik maliyeti içindeki payı A.B.D.'de yüzde 77 iken, Avrupa Birliği ülkelerinde daha düşüktür.

A.B.D. sermayesi, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA) çerçevesinde Meksika'nın düşük maliyetli işgücünü kolayca sömürebilecektir. A.B.D. Çalışma Bakanlığı verilerine göre, 1994 yılında imalat sanayiinde Meksika ücretleri, A.B.D.'deki ücretlerin yaklaşık 5,5'ta 1'idir. Meksika'da çıplak ücret dışındaki maliyet unsurlarının payı da daha düşüktür.

Avrupa sermayesi, uluslararası alanda rekabet edebilmek için Türkiye'nin ucuz ve daha da ucuzlatılacak işgücünde gereksinim duymaktadır. Gümrük Birliği ile bu ucuz işgücüne istediği gibi ulaşmanın önündeki engeller de kaldırılmaktadır. Gümrük Birliği sonrasında Türkiye'nin dış ticaret politikasının Avrupa Birliği tarafından belirlenmesi, Avrupa Birliği sermayesinin gücünü daha da artırmaktadır.

Türkiye'de yabancı sermaye yatırımları hızla artmaktadır. 1980 yılı sonlarında Türkiye'de yabancı sermayeli şirket sayısı yalnızca 100 iken, 1995 yılı sonlarında 3100 civarına ulaşmıştır. Gümrük Birliği ile birlikte bu yatırımlar daha da artacaktır. Yabancı sermayeli şirketler, yalnız başlarına veya yerli ortaklar ile üretim birimlerini artıracak, üretim ve pazarlama ağlarını kuracaktır.

Avrupa Birliği sermayesi, 65 milyonluk bir Türkiye pazarını da denetimi altına alma çabasında başarılı olmuştur.

Avrupa sermayesi gümrük birliği konusunda hevesli iken, Avrupa sendikacılık hareketi ve ilerici çevreleri bu konuda tereddütlü davranmışlar, Türkiye'deki insan hakları ihlallerini ve demokratikleşme sürecindeki yavaşlığı ileri sürerek, bu süreci ertelemeye çalışmışlardır. Sendikacılık hareketinin bu tereddütünde belirleyici etmen ise, gümrük birliği ile Türkiye'nin ucuz işgücünün kendileri açısından yaratacağı olumsuz rekabet havasıdır.

Gümrük Birliği ile birlikte, Avrupa Birliği'nin ve ulusötesi sermayenin Türkiye'nin dış ticaret politikası üzerinde kesin belirleyiciliği söz konusudur. Ancak Avrupa Birliği'nin müdahalesi dış ticaretin ötesinde çok daha geniş kapsamlı olacaktır.

Avrupa Birliği, kamu açıklarının kapatılması amacıyla kamu kesimi işyerlerinin özelleştirilmesi ve tasfiyesi sürecinin, kamu kesimi işyerlerinden işçi çıkarılmasının ve zorunlu emeklilik uygulamasının hızlandırılmasını, kamu kesiminde toplu sözleşme politikasında katı bir çizgi izlenmesini talep edecektir. Bugüne kadar IMF'nin başka kanallardan yaptığı baskı, günümüzde Avrupa Birliği aracılığıyla daha doğrudan ve daha etkili bir biçimde sürdürülecektir. Bu koşullarda, 1997 kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinin 1995 yılındakinden çok daha zor geçeceğini şimdiden söyleyebiliriz.

Gümrük Birliği ile birlikte çeşitli işkollarında büyük bir sıkıntı yaşanacaktır. Bu işyerlerinin bir bölümü kapanacak veya küçülecek, çok sayıda işçi işten çıkarılacak, işsizlik artacaktır. Artan işsizliğin işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi üzerindeki etkisi ise son derece olumsuz olacaktır.

Bazı işletmeler, Avrupa Birliği'nden gelen mallar karşısında rekabet edebilmek için teknolojilerini geliştirecektir. Ancak teknolojik gelişme belirli bir süre alacaktır. Bu süre içinde işçiler üzerindeki baskı artacak, gerçek işçi ücretleri düşürülecek, çalışma koşulları kötüleşecek, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri iyice ihmal edilecektir.

Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin bir bölümü, ayakta kalabilmek için yerli ve yabancı kaçak işçi kullanımını artıracak, küçük atelyelerde fason üretime ve eve iş verme sistemine kayacaktır. Özellikle tekstil işkolunda zaten yaygın olan eve iş verme sistemi altındaki sömürü, önümüzdeki yıllarda hızla daha da artacaktır. İşyeri sahibiyle birlikte birkaç kişinin çalıştığı küçük atelyeler de yaygınlaşacaktır.

Bütün bu gelişmeler, siyasal ve ekonomik nedenlerle kırsal bölgelerden kentlere hızlı bir göçün yaşanmasıyla bütünleştiğinde, işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi için zor bir dönem yaşanacağını göstermektir.

Diğer taraftan, sermayenin ve hükümetlerin bu acımasız tavrı, mücadeleci sendikalara duyulan gereksinimi daha da artıracaktır. Uluslararası sendikal ilişkiler de gelişecektir.

Gümrük birliği süreci ilk aşamada işçi sınıfı ve sendikacılık hareketini zayıflatacaktır. Eğer sendikacılık hareketi toplu sözleşme sendikacılığını aşabilirse, meşru ve demokratik eylemleri daha etkili bir biçimde sürdürebilirse ve diğer toplum kesimlerin de öncüsü olabilirse, sermayenin bu acımasız politikası çok daha güçlü ve politize bir sendikacılık hareketi yaratacaktır. Bu dönüşüm gerçekleştirilemezse, sendikacılık hareketini büyük sıkıntılar bekliyor demektir.

KÖŞEMDEN

KAYA ÖZDEMİR

BİR YIL DAHA GERİDE KALDI

İŞ'i gerek demokratikleşme gerekse ücret adaletini sağlayarak Milli gelirden gereken payı almak yolunda önemli hizmetler beklemektedir. 1996 yılından başlayarak dört yıl için göreve getirilen yönetim kadrosu ciddi bir planlama ve çalışma programı hazırlayarak önümüzdeki yılların çalışanlar için daha huzurlu yıllar olmasını sağlamada üstün gayret göstereceklerini bekleniyor.

Oldukça zor bir dönemden geçtik. İşçiler çalışanlar dar ve sabit gelirler acımasız bir ekonomi politikasına kurban edilmek istendi! Eğer TÜRK-İŞ'in etkili ve kararlı mücadelesi olmasaydı memurlarda emeklilerde rant çıkarcılarının uyguladıkları ekonomi terörü altında inim inim inleyeceklerdi. Kızılay meydanına büyük bir cesaretle inen yarım milyona yakın emekçinin kararlı ve gür sesi orta direğin kısmen rahatlamasına ve bu kesimin nefes almasına sebep oldu.

1995 yılını çok çetin geçen Toplu İş Sözleşmesi müzakerelerini on ay gibi bir süre kamu oyunu meşgul ettiği iktidar partiler ile iplerin koparıldığı iktidarın büyük ortağının çalışanları özellikle işçileri defterinden sildiği bir yıl olarak hatırlayacağız! Yine bu yılı kaprisler uğruna kurulan azınlık hükümetinin güven oyu alamıyarak düştüğü DYP-CHP koalisyonunun yeniden kurularak ülkeyi seçime götürdükleri bir yıl olarak anacağız. 1995 yılının özellikle son ayları TÜRK-İŞ Onyedinci Olağan Genel Kurulu ile Türkiye'nin BAB Gümrük Birliğine kabul edildiği bir olarakta hatırlanacaktır.

TÜRK-İŞ'in son genel kurulu başarının görmezlikten gelindiği akıl almaz bir seçim mücadelesinin bütün değer yargılarını alt üst ettiği ber genel kurul olarak ta acı bir tebessümle hatırlanacaktır. 1983 te Sadık Şide Şevket Yılmaz uyuşmazlığında olduğu gibi genel kurul bu kez de demokratik geleneği sürdürmüş ve uyuşmazlık halinde bulunan liderlerin birlikte hizmet vermelerini ve aralarındaki uyuşmazlığı gidermelerini istemiştir. Genel Kurulun iradesini yöneticilerin saygı ile karşılayacakları ve eteklerindeki taşları atarak hizmet üretmeye yönelecekleri ortak istek ve dilek halindedir. TÜRK-İŞ'in gerek demokratikleşme gerekse ücret adaletini sağlayarak Milli gelirden gereken payı almak yolunda önemli hizmetler beklemektedir. 1996 yılından başlayarak dört yıl için göreve getirilen yönetim kadrosu ciddi bir planlama ve çalışma programı hazırlayarak önümüzdeki yılların çalışanlar için daha huzurlu yıllar olmasını sağlamada üstün gayret göstereceklerini bekleniyor.

Gümrük Birliğine Türkiye'nin kabulü geç kalmış tersine çalışan bir mekanizmanın ilk adımıdır. Getireceği kadar götüreceği de vardır. Çalışanlar emek verimliliği ücret adaleti açısından Avrupa ülkeleri ile Türkiye arasında önemli bir köprübaşılık görevi yapabilirler. Demokratikleşmenin hızlandırılması, Ekmek Barış ve Özgürlük kavramlarının toplumun bütün kesimlerini kapsayacak bir biçimde etkinleştirilmesi ve Sosyal Güvenlik şemsiyesinin genişletilerek ilgili kurumların tek çatı altında toplanmasını sağlayabilirler. İşsizlik sigortası ve iş güvencesi yasaları bu dönemde hızla hayata geçebilir.

Ülkemizdeki bütün sorunların kademe kademe çözümünde Avrupa ile işbirliğinde yarar vardır. Ulusal değerlerimizi yitirmeden kendimizi AB topluluğu karşısında hor görmeden uygar ilişkileri geliştirerek tarafların çıkarına bu işbirliği geliştirilebilir. Unutmayalım ki Avrupa'da enflasyon tek rakamlıdır. Ulusal gelir düzeyleri bize göre daha yüksektir.

Enflasyonu kararlı bir biçimde düşürerek tek rakamlı hale getirip sanayileşmeyi kamçılayarak fert başına düşen geliri artırarak verimliliği mutlaka göz önünde bulundurarak İkibinli yıllara bir muasır medeniyet ülkesi olarak kavuşabiliriz. Ulusal onurumuzu ihmal etmeden ufkumuzu geliştirmede Bilgi toplumu haline gelmede sayısız yarar vardır. Bu hem ülkemizde çalışanların hem de gurbette yayayıp çalışan vatandaşlarımızın ortak onurudur.

Zeki ve Çalışkan bir millet olduğumuz isbatlamanın tam zamandır. 1996 ve ileriki yıllar 1995'i aratmasın ve çok daha güzel başarılı yıllar olsun dileklerimizi ortak düşünce haline getirelim. Nice Yıllara.

H. Avni YAZICI / TÜRK-İŞ
Sosyal Güvenlik Uzmanı

Sosyal Güvenlikte Gelişmeler

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre alınacak prim ve verilecek ödenekler ile bağlanacak gelir ve aylıkların hesaplanmasına esas olacak gösterge ve üst gösterge tabloları, 15.11.1995 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiştir.

Bu değişiklikle, her derece ve kademedeki göstergelere 3478 puvan ilave olunmuştur. Evvelce 2335 olarak düşünülen bu artışın sonradan daha yüksek bir oranda gerçekleşmesi, 24 Aralık genel seçimleri ile ilgili görülmektedir.

Yine 15.11.1995 tarihinden geçerli olmak üzere memur maaş katsayı da 1225'den, 1695'e yükseltilmiştir.

Gösterge tablolarında yapılan yeni düzenlemeler sonucu;

Gösterge Tablosu	Üst Gösterge Tablosu
Taban göstergesi 1136+3478=4614	Taban göstergesi

Tarih	Asgari Kazanç	İş Kanuna Tabi İşyerlerinde Asgari	Azami Kazanç
1.11.1995-14.11.1995	649.418.-	3.801.588.-	3.801.588.-
15.11.1995-30.11.1995	4.171.056.-	4.512.000.-	9.155.712.-
Toplam.....	4.820.474.-	8.313.588.-	12.957.300.-
1.12.1995	7.820.730.-	8.460.000.-	17.166.960.-TL

Prime esas yeni kazançlara göre işçi ve işverenlerin Kasım 1995 ayında ödeyecekleri primler:

	İşçiler	İşverenler (%19.5)	Toplam (%33.5)
1) Prime esas kazancın alt sınırına göre, (4.820.474)	674.866.-	939.992.-	1.614.858.-
2) Asgari Ücrete göre (8.313.588)	1.163.902.-	1.621.150.-	2.834.100.-
3) Prime Esas Azami Ücrete Göre (12.957.300.)	1.814.022.-	2.526.674.-	4.340.696.-
Aralık 1994 ve takip eden aylarda da;			
1) Prime esas kazancın alt sınırına göre (7.820.730)	1.094.902.-	1.525.042.-	2.619.944.-
2) Asgari Ücrete Göre (8.460.000)	1.184.400.-	1.649.700.-	2.834.100.-
3) Prime esas azami kazancına göre (17.166.966) olacaktır.	2.403.374.-	3.347.557.-	5.750.931.-TL.

15.11.1995 tarihinden itibaren emekli işçiler de;

	Aylık Bağlama Oranı	Aylık	Sosyal Yardım Zammı Bin	Toplam	Aylık Bağlama Oranı	Aylık	Sosyal Yardım Zammı Bin	Toplam
Asgari aylık göstergesi (4614-5178)	%60	4.692.438	4.690	9.382.438	%60	5.266.026	4.690	9.956.026
Ortalama Aylık Gösterge (4894-7653)	%60	4.977.198	4.690	9.667.198	%60	7.783.101	4.690	12.473.101

1700+3478=5178

Tavan göstergesi 1696+3478 = 5174 Tavan göstergesi

6650 + 3478 = 10128

yükseltilmiş bulunmaktadır.

Yine yapılan bu düzenleme sonucu prime esas kazançlar da;

Emekli aylığı alacaklardır. Tabidir ki 5000 günden fazla ödenen her 240 gün malulluk, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ile kadınların 50, erkeklerin 55 yaşından sonra doldurdukları her tam yaş için bu oranlar yüzde 1 artırılmaktadır.

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi tesbitlerine göre; Ekim 1995 ayında 4 kişilik bir ailenin asgari gıda giderlerinin 11 milyon 984.000.-TL. olduğu düşünülürse, gösterge ve katsayılardaki artışlara rağmen işçi emekli aylıklarının bugünden yetersizliği kendiliğinden anlaşılır.

Bir de madalyonun görünmeyen yüzü vardır. 1994 yılından gelir ve aylık almakta 2 milyon 175 bin 149 kişinin, 1 milyon 597 bin 486'sı gösterge tablosundan, 577 bin 663'ü de üst gösterge tablosunun değişik kademelerinden aylık almaktadırlar. Yani aradaki oran 1/3'tür.

Ayrıca gösterge tablosundan aylık ve gelir almakta olan 1 milyon 597 bin 486 kişinin 991 bin 360'ı ortalama göstergenin (4894) altında bir göstergeden aylık ve gelir almaktadırlar. Bir başka ifadeyle, bu kişiler gösterge tablosundan aylık ve gelir almakta olanların yüzden 62'sini oluşturmaktadırlar.

Sosyal güvenlik kuruluşlarının evrenselleşen uygulamalarında "Edim-karşı edim" kuralı, yani sigortalanan risk karşılığında prim alınması ve gerekli ödemelerin de bu şekilde biriken ve değerlendirilen kaynaklardan yapılması ilkesi vardır.

506 sayılı Kanunun "Günlük Kazanç Sınırları" başlıklı 78. maddesini değiştiren bir kanun tasarısı TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunca sosyal kesimlerin işçi-işveren görüşü alınmadan kabul edilmiş ve TBMM Genel Kuruluna intakal ettirilmiştir.

Bu değişiklik kabul edildiğinde prim hesabına esas kazancın üst sınırı asgari ücretin 5 katına, bugün için 42 milyon 3000 bin liraya çıkarılacak ve fakat bu kesintiler karşılığında işçilere bir sosyal hak ve menfaat verilmeyecektir. Yani sosyal sigorta uygulaması karşılıksız bir vergiye dönüştürülmüş olacaktır (*).

Gösterge tablolarında yapılan bu yeni düzenleme ile riziko ortaklığı içinde prim ödeyerek emekli olmuş kişilerin mağduriyetleri de ortadan kaldırılmıştır. Yine yukarıda açıklanan "Edim-karşı edim" ilkesine de uyulmuş bulunulmaktadır.

Ayrıca Kurumun prim gelirlerinde de belirli bir artış sağlandığından denge korunmuştur.

TBMM Genel Kurulunda görüşülmek üzere sıra bekleyen tasarı ile yapılmak istenen değişiklik sosyal sigortacılığın kendi kural ve ilkelerine teknik yönden aykırıdır.

Yine Anayasa Mahkemesi (Esas 1991/5, karar 1991/9, RG. 7.5.1992/21221, S. 17) kararıyla "....siyasi iktidarlar, Sosyal Sigortalar Kurumunun yönetiminde, sosyal sigortacılığın teknik gereklerine uygun hareket etmek zorundadırlar..." yönünde içtihat oluşturmuştur.

Anayasa Mahkemesi bir başka kararıyla (Esas 1990/28, karar 1991/11, AMKD. 27/1, S. 353) "... Anayasanın, bireylerin gelecekte karşılaşacağı sosyal riskler karşısında yoksulluğa düşmemeleri için bunlara asgari ölçülerde bir yaşam düzeyi amaçlandığı ve bunu bir hak olarak benimsediği tartışmasızdır. Bu amaç, sosyal sigorta kuruluşlarınca kendi kuralları çerçevesinde yerine getirilir. Bu kuruluşlar Anayasal görevlerini yapabilmek için, önceden gelir (prim) elde etmek ve bu gelirleri finansman yöntemlerine göre değerlendirmek, sonuçta risklerle karşılanlara kendi ilkelerine göre dağıtmak ve diğer görevlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Sosyal sigorta kuruluşları görev ve yükümlülüklerini yerine getirmek için zorunlu olarak sosyal sigorta hukukunun ilkelerini uygularlar..." şeklinde de görüş oluşturmuştur.

Bu kararlar ve burada yer veremediğimiz yüksek mahkemenin diğer kararları, sosyal sigortacılıkta karşılığında yeni hak ve menfaatler tanınmadan prim alınmayacağının bir göstergesini oluşturmaktadır.

Doğrusu yukarıda açıklandığı şekilde gösterge tabloları, sosyal yardım zamları ve memur maaş katsayısındaki artışlarla işçilerin ve işçi emeklilerinin hak ve menfaatlerinin korunmasıdır. Bu da yapılmıştır. Yine katsayı ve gösterge tablolarındaki artışlar Kurumun prim gelirlerini de müsbet yönde etkilemiştir. TBMM Genel Kurulunda görüşülmek üzere sıra bekleyen tasarının ya geri çekilmesi veya küçük duruma düşürülmesi kaçınılmaz bir durum olarak görülmektedir.

Bu zarari durum işçilerin ve işçi emeklilerinin haklarını koruyacağı gibi, yine işçi ve işverenlere yükletilmek istenen mali külfeti de ortadan kaldıracak asıl önemli olanı, Anayasanın sosyal hukuk devleti ilkesine de uygun düşecektir.

Sosyal sigorta uygulamalarını tek taraflı düzenlemeler, sosyal güvenlik hak ve menfaatlerini kısıtlamalar ve idari para cezaları ile yürütmekte beis görmeyen bir zihniyetin karşılığında yeni bir hak ve menfaat getirmeden vergi misili sigorta primi toplamak istemesini ve bu kolay finansman yolunu yasallaştırmak yönünde epey yol katetmiş olmasını yadırgamıyoruz.

Bu tutum yönetenlerin sosyal güvenliğe bakışının bir görüntüsünü oluşturmaktadır. İşçiler ve işçi emeklileri hatta işverenler yönünden asıl acı olan durum bu zihniyetin yönlendireceği sosyal güvenlik hizmetlerinin etkinlik ve yaygınlık yönüdür.

Ülkenin ve işçilerin artık verimsiz düzenlemelere ve tekrarcı çabalara ihtiyacı ve tahammülleri yoktur. Onun için de, prime esas kazancın üst sınırını cari asgari ücretin 5 katına çıkaran tasarı geri çekilmeli veya Genel Kurulca reddolunmalıdır.

ARALIK '95 GIDA HARCAMASI

* Dört kişilik ailenin aylık gıda harcaması 13 milyon sınırına dayandı.
* Asgari ücretli çalışanın iki aylık geliri gıda harcamasını karşılamıyor.

* Fiyat artışlarının aile bütçesine getirdiği aylık ek yük 361 bin lira... Bir yıllık ek yük ise neredeyse bir aylık net asgari ücret kadar: 5 milyon 497 bin lira...
* Gıda yanısıra yapılması gereken giyim, sağlık, eğitim, ulaşım, kira, elektrik vb. harcamalar da dikkate alındığında yaşam mücadelesini sürdürmek giderek zorlaşıyor.

Ülkemizde süregelen fiyat artışları nedeniyle, özellikle dar ve sabit gelirli geniş halk kesimlerinin günlük yaşam mücadelesi giderek zorlaşmaktadır. Yapılmak gereken ulaşım, giyim, sağlık, eğitim, kira, elektrik, su, yakacak gibi zorunlu harcamalar, zaten bugünkü koşullarda bir ailenin yeterli ve dengeli beslenebilmesi için aile bütçesinden gıdaya yeterli payın ayrılmasına imkan vermemektedir. Bu durumda dar gelirliler başta olmak üzere çalışanlar, ancak günlük yaşamlarını sürdürebilecek beslenmeyi gerçekleştirmek zorunluluğuyla karşı karşıya kalmaktadır.

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi tarafından, çalışanların yoğun olarak alış veriş yaptıkları yerler dikkate alınarak sürekli olarak yapılan piyasa araştırması, aile bütçesinde önemli bir ağırlığa sahip olan gıda harcaması tutarının Aralık 1995 ayında da arttığını ortaya çıkarmıştır. Araştırma sonucuna göre; aile bütçesinin vazgeçilmez kalemini oluşturan gıda harcaması tutarı Aralık ayı itibariyle bir önceki aya göre yüzde 2.9 oranındaki artış göstererek onüç milyon sınırına dayanmış ve 12.778.000.-TL'na ulaşmıştır. Söz konusu artışın yalnızca Aralık ayında aile bütçesine getirdiği ek yük 361.000-TL olmuştur. Aylık gıda harcaması tutarı bir önceki Aralık ayına göre neredeyse asgari ücret kadar artış göstermiştir.

Bilimsel veriler esas alınarak farklı yaş grupları itibariyle oluşturulan gıda harcama kalıbına göre, dört kişilik ailenin Aralık'95 ayında yapması zorunlu asgari harcama tutarı, bir önceki ay ve bir önceki yıl ile kıyaslamalı olarak aşağıda yer almaktadır.

Gıda için her ay yapılması zorunlu bu tutar bile, "çalışanların geçim sorunu"nun boyutunu ortaya koyması bakımından anlamlıdır. Çalışanların karşı karşıya bırakıldığı olumsuz ekonomik koşullar öncelikle gelir ve refah düzeyinde etkisini göstermektedir.

Bugün itibariyle net asgari ücretin 5.514.193.-TL/Ay, ortalama memur maaşının (yapılan erken genel seçime de bağlı olarak) net 12.665.000.- TL/Ay, kamuda çalışan işçinin giydirilmiş ortalama ücretinin net 21.077.000.-TL/Ay olduğu ortamda, bir ailenin yaşamını insanca sürdürmesi olanaksız hale gelmiştir.

Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yapılan "hanehalkı tüketim harcamaları anketi" sonucuna göre; bir aile, aylık toplam harcamasının % 40.12'sini gıda için yapmaktadır. Asgari ücret belirlemesi yapılırken de bu oran esas alınmakta ve bir ay, gıda yanısıra giyim, ulaşım, sağlık, eğitim vb. için yapılması gereken toplam harcama tutarına ulaşılmaktadır. Aynı hesaplama yöntemi kullanıldığında, 1995 yılı sonu itibariyle varolan ülke koşullarında insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürebilmek için yapılması gereken asgari harcama tutarı net 31,5 milyon lira olmaktadır.

Öte yandan, yapılan piyasa belirlemelerine göre, çalışmaya baz oluşturan bazı gıda maddeleri fiyatları ve yıllık fiyat artışları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Aylık gıda harcama kalıbı içindeki farklı ağırlıkları nedeniyle yansımaları da farklı olan bazı temel gıda maddelerindeki fiyat artışları 1995 yılı itibariyle şöyle olmuştur: Ekmek yüzde 50, et yüzde 112, yumurta yüzde 133, beyaz peynir yüzde 67, toz şeker yüzde 96, nohut yüzde 35, kuru fasulye yüzde 20 oranındadır. Aynı dönemde mevsim değişiklikleri nedeniyle her dönem değişik ürünlerin hesaplamada dikkate alınması sonucunda mevsimlik sebze ortala-

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN AYLIK GIDA HARCAMASI (TL)

	Aralık'94	Aralık'94	Aralık'95
Yetişkin İşçi	2.443.000.-	4.404.000.-	4.528.000.-
Yetişkin Kadın	1.575.000.-	2.619.000.-	2.696.000.-
15-19 Yaş Grubu Çocuk	1.995.000.-	3.373.000.-	3.432.000.-
4-6 Yaş Grubu Çocuk	1.268.000.-	2.021.000.-	2.122.000.-
TOPLAM	7.281.000.-	12.417.000.-	12.778.000.-

ması yüzde 77.1, meyve ortalaması yüzde 114.2 oranında artış göstermiştir.

Özellikle 1994 yılının Nisan ayında uygulamaya konulan "ekonomik önlemler" sonucu temel mal ve hizmetlerde meydana gelen fiyat artışları gıda maddelerinde de kendini göstermiş, iki yıllık süre içinde çoğu maddenin fiyatındaki artış 3-4 kat olmuştur.

Aylık gıda harcamasındaki değişimin yer aldığı tablo incelendiğinde de görüleceği üzere; "5 Nisan Kararları" ile birlikte önemli ölçüde artmış olan aylık tutarın yansıması 1995 yılının ilk yarısında devam etmiş, ancak takip eden aylarda mevsim koşullarının etkisi ve erken genel seçim nedeniyle büyük ölçüde ertelenen kamu zamlarına bağlı olarak fiyatlarda nisbi bir yavaşlama ortaya çıkmıştır.

1993 yılının son ayı itibariyle oniki aylık gıda harçamasındaki artışın yüzde 70.5 oranında olduğu gözönünde tutulduğunda, 1994 yılı itibariyle yüzde 137.5 olan artış oranının 1995 yılında yüzde 75.5'e gerilemiş olması dikkati çekmektedir. Ancak kuşkusuz bu durum, "enflasyon düşüyor" değerlendirmesi yapılmasına yol açacak nitelikte değildir.

Nitekim, DİE tarafından yapılan kentsel yerler tüketici fiyatları endeksinin Kasım' 95 verilerine göre, son oniki ay itibariyle gıda fiyatlarındaki artış yüzde 82.1 ve genel indeks yüzde 83.8 oranında artış gösterirken, çoğu Avrupa ülkesinde bu oranlar yüzde 5'in altında kalmakta ve OECD ortalaması hesaplanırken Türkiye'deki artış oranı hariç tutulmaktadır. Aşağıdaki tabloda, bazı ülkeler itibariyle gıda ve tüketici fiyatları indeksindeki on iki aylık artış oranları verilmektedir.

Aylık gıda harcamasında ulaşılan 12.778.000.- liralık düzey, asgari düzeyde yapılacak aylık gıda harcamasını bile karşılamaktan uzak gelir düzeyi ile çalışmak durumunda olan geniş halk kesimlerinin karşı karşıya kaldığı ekonomik ve sosyal durumu tüm gerçeğiyle ortaya koymaktadır.

Bazı Gıda Maddeleri Fiyatlarındaki Değişim (Tl/kg.)

	(1) Aralık'93	(2) Aralık'94	(3) Aralık'95	2/1 (%)	3/2 (%)
Ekmek	10.000.-	24.000.-	36.000.-	140	50
Et	75.000.-	170.000.-	360.000.-	143	112
Yumurta(adet)	1.100.-	3.000.-	7.000.-	173	133
Süt	10.000.-	24.000.-	30.000.-	140	25
B. Peynir	52.000.-	120.000.-	200.000.-	131	67
Margarin	20.80.-	64.000.-	100.000.-	208	56
Toz Şeker	12.500.-	23.000.-	45.000.-	70	96
Çiçek yağı	26.000.-	70.000.-	90.000.-	169	29
Nohut	14.000.-	63.000.-	85.000.-	350	35
K. Fasulye	20.000.-	79.000.-	95.000.-	295	20
Pirinç	14.500 -	44.000.-	55.000.-	203	25
Sebze Ort.	8.600.-	20.830.-	36.883?,	142	77.1
Meyve Ort.	8.300.-	17.140.-	36.714.-	107	114.2
Makarna	15.000 -	28.000.-	55.000.-	87	96

Türk-İş Araştırma Merkezi tarafından hesaplanan gıda harcamasındaki değişim; bir önceki ay, yıl sonu ve son on iki ay itibariyle aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Gıda Harcamasındaki Değişim

Aylar	Gıda Harcaması Tutarı (TL/AY)	Bir Önceki Aya Göre Artış %	Aralık Ayına Göre Artış %	Son Oniki Ayilık Artış %
Aralık'94	7.281.000 -	6.8	137.5	137.5
Ocak'95	7.682.000.-	5.5	5.5	148.0
Şubat'95	8.125.000.-	5.8	11.6	143.3
Mart'95	8.839.000.-	3.2	15.2	140.3
Nisan'95	8.941.000 -	6.6	22b8	105.9
Mayıs'95	9.672.000.-	8.2	32.8	98.8
Haziran'95	9.680.000.-	0.1	32.9	95.6
Temmuz'95	10.140.000.-	4.8	39.3	115.6
Ağustos'95	10.740.000.-	5.9	47.5	119.0
Eylül'95	11.407.000.-	6.2	56.7	98.5
Ekim'95	11.984.876.-	5.1	64.6	87.8
Kasım'95	12.417.000.-	3.6	70.5	82.2
Aralık'95	12.778.000.-	2.9	75.5	75.5

Seçilmek Bazı Ülkeler İtibariyle Gıda ve Tüketici Fiyatları İndeksindeki Değişim

ÜLKELER	Gıda Fiyatları Artış %	Tüketici Fiyatları Artış %
ABD	2.7	2.8
Japonya	-0.3	0.1
Fransa	1.4	1.5
Almanya	1.8	2.3
Yunanistan	7.0	8.9
İtalya	7.0	5.6
İspanya	4.7	4.7
Türkiye	82.1	83.8
AB	2.8	3.2
OECD	6.6	6.5

TGS'nin AA Sözleşmesi 16 Gazete ve Ajans'da Yürürlükte

Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın Anadolu Ajansı ile yaptığı toplu iş sözleşmesi 16 Gazete ve Ajansta da yürürlüğe girdi.

Bakanlar Kurulu'nun 21 Aralık 1995 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Teşmil Kararı'na göre basın çalışanlarına ücret zammı, sosyal haklar ve kıdem tazminatı hesabında artış sağlandı.

Buna göre kapsama giren basın kuruluşları; arasında Yeni Asır, Hürriyet, Sabah, Türkiye, Milliyet, Meydan, Akşam, Posta, Yeni Şafak, Yeni Yüzyıl, Bugün, Takvim, Zaman, Milli Gazete ve yan kuruluşları da bulunuyor.

TÜMTİS ÜYELERİNE BASKI

Tümtis'e üye İzmir Taşra Ambarları işverenlerinin sendikasızlaştırma amacıyla tazminatsız olarak işten çıkardığı işçilere yönelik baskılar sürüyor.

21 Aralık günü vizite kağıdı almak isteyen işçilere taşeron işçiler saldırarak birçoğunun yaralanmasına neden oldu.

28 Aralık tarihinde ise Türk-İş Bölge temsilcisi Mustafa Kundakçı'nında bulunduğu bir basın toplantısında Genel Başkan Sabri Topçu, diğer sendika yöneticileri ve üyelere yönelik yeni bir saldırı yaşandı. Bu saldırıda da birçok kişi çeşitli yerlerinden yaralandı.

Sendikasızlaştırmaya yönelik saldırılar İzmir'de artarak sürmektedir.

Türk-İş dergisi olarak İzmir Taşra Ambarları işçilerinin haklı mücadelelerini desteklediğimiz bir kez daha duyuruyoruz.

ERDEMİR'DE 'YETKİ' TÜRK METAL'İN..

Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek, Erdemir işçilerinin kısa bir süre sonra Türkiye'nin en iyi maaş alan işçisi haline geleceğini bildirdi.

Sendikalar arası yetki ihtilafı sebebiyle 16 aydır Toplu İş Sözleşmesi yapılamayan Erdemir'de, yetkiyi mahkeme kararı ile aldıktan sonra, işçileri ziyaret için Kdz. Ereğli'ye giden Türk Metal ve Avrasya Metal İşçileri Federasyonu Genel Başkanı Mustafa Özbek, Ereğli'de coşku ile karşılandı.

Genel Başkan Özbek, burada düzenlediği basın toplantısında Erdemir işçilerinin halen 1 Eylül 1994'deki maaşı ile geçinmeye çalıştığını söyledi.

Özbek, daha önce Türk Metal'in aldığı yetkiye itiraz ederek sözleşmeyi geciktiren DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikasını suçladı. Özbek, "Bu sendikanın yetkiye muhatap bile olmamasına rağmen işçiden intikam alırcasına hala imzayı sürdürmekte. Ama nafile" diye konuştu.

Mustafa Özbek, Ocak ayının ilk haftasından itibaren Erdemir'de toplu sözleşme için çalışmalara başlayacaklarını ve sözleşmeden önce işçilere tatmin edici bir avans temin edeceklerini belirterek şunları söyledi: "Önümüzdeki kısa zamanda Ereğli'ye 3-5 trilyon lira girecek, buranın ekonomisi canlanacak. Çünkü süper bir zam ve yüklü paralar alacağız."

Özbek, yapılacak sözleşmede, geçen 16 aylık dönemin de dikkate alınacağını ve buna göre zam talep edileceğini sözlerine ekledi.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU'NUN YENİ YIL MESAJI

Ülkemiz son yıllarda tarihinin en büyük bunalımdan birini yaşamıştır. 1995 yılı çalışanlar açısından olumsuzluklarla geçen bir yıl olmuştur. Bu dönemde işçi sınıfımıza sendikalarımıza yönelik IMF ve Dünya Bankası kaynaklı saldırılar had safhaya varmıştır. İşçi sınıfımıza yönelen bu saldırıların başında özelleştirme, taşeronlaşma ve sendikasızlaştırma uygulamaları gelmektedir.

Son Koalisyon Hükümeti döneminde, toplumun en demokratik kuruluşları olan ve demokrasinin vazgeçilmez unsurlarından biri sayılan sendikalarımıza karşı sistemli bir şekilde etme politikaları uygulanmıştır.

TÜRK-İŞ bu dönemde, başta kendi üyeleri olmak üzere, sendikasız işçilerle, memurlarla, sözleşmeli personelle, emeklilerle, işsizlerle birlikte büyük bir mücadele yürütmüş ve toplumun tüm çalışan kesimlerinin sorunlarına sahip çıkmıştır. Türkiye tarihinin en büyük mitingini gerçekleştirerek "tarih yazmıştır".

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu olarak bu mücadeleye destek veren tüm sendikalarımıza üyelerimize tekrar teşekkür ediyor, onlara şükranlarımızı sunuyoruz.

1996, ülkemiz için refah, mutluluk ve toplumsal barışın yılı olmalıdır. Toplumumuzun özgürlükçü, eşitlikçi, demokratik ve adalete dayanan bir düzenin ülkemizde hakim kılınmasını, ekonomik ve sosyal alanda çağdaş bir düzeye ulaşmamızı sabırsızlıkla umutla beklemektedir.

TÜRK-İŞ, demokrasiye işlerlik kazandırılmasını, özellikle de çalışanların demokratik haklarının ve özgürlüklerinin biran önce gerçekleştirilmesini istemektedir.

TÜRK-İŞ, halkımızın büyük çoğunluğunun onayladığı cumhuriyetçi, demokrat, laik, sosyal hukuk devleti anlayışının biran önce hayata geçirilmesini sağlayacak bir koalisyon hükümetinin oluşturulmasını ve genel seçimler öncesinde halkımıza verilen sözlerin yerine geterilmesini istemektedir.

TÜRK-İŞ yönetim Kurulu olarak halkımızın yeni yılını kutlar, mutluluklar dileriz.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

TÜRK-İŞ

Genel Bşk. : **BAYRAM MERAL**
Bayındır Sokak No: 10 ANKARA
Tel: 433 31 25-26-27-28-29 Fax: 433 68 09 - 433 85 80

01	**TARIM-İŞ** Genel Bşk. : **SABRİ ÖZDEŞ** Bankacı Sok. No: 10 Tel : 419 04 56-(6 Hat) Kocatepe/ANKARA Fax: 419 38 47	14	**DOK GEMİ-İŞ** Genel Bşk. : **NAZIM TUR** Küçükpiyale Paşa Mah. Kızılay Meydanı No. 24/26 Tel: 237 25 90 (5 Hat) Kasımpaşa/İSTANBUL Fax: 237 39 89
01	**ORMAN-İŞ** Genel Bşk. : **SELAHATTİN GÜNGÖR** Ataç Sok. Selam Apt. No. 1/5-10 Tel: 431 28 96 Yenişehir/ANKARA Fax: 434 12 67	15	**TÜRKİYE YOL-İŞ** Genel Bşk. : **BAYRAM MERAL** İstanbul Cad. No: 58 İskitler / ANKARA Tel : 342 22 40-51 Fax: 341 27 05
02	**TÜRKİYE MADEN-İŞ** Genel Bşk. : **H. HÜSEYİN KAYABAŞI** Strasburg Cad. 7/4-5 Sıhhiye/ANKARA Tel : 231 73 55-56-57 Fax: 229 89 31	16	**TES-İŞ** Genel Bşk. : **FARUK BARUT** Meriç Sok. No: 23 Beştepe / ANKARA Tel : 212 65 10 (20 Hat) Fax: 212 65 52
02	**GENEL MADEN-İŞ** Genel Bşk. : **ŞEMSİ DENİZER** Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel : (372) 251 32 04 ZONGULDAK Fax: 253 66 35	17	**TEZKOOP-İŞ** Genel Bşk. : **MUSTAFA BONCUKLU** Üçyıldız Cad. No: 29 Subayevleri - ANKARA Tel : 318 39 79-86 Fax: 318 39 88
03	**PETROL-İŞ** Genel Bşk. : **BAYRAM YILDIRIM** Altunizade Mah. Kuşbakışı sok. No. 25 Tel: (212) 391 66 67 Üsküdar/İSTANBUL Fax: 391 66 78	17	**TÜRK KOOP-İŞ** Genel Bşk. : **AHMET BALAMAN** İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Fax: 229 58 36 Tel : 230 08 55 - 229 44 80 Yenişehir / ANKARA
04	**TEKGIDA-İŞ** Genel Bşk. : **ORHAN BALTA** 4. Levent Konaklar Sokak Tel: (212) 264 49 96-97-98 Levent/İSTANBUL Fax: 278 95 34	18	**TÜMTİS** Genel Bşk. : **SABRİ TOPÇU** İnkilap Caddesi No: 35/1 Aksaray/İSTANBUL Tel : (212) 530 07 43 Fax: 588 26 20
05	**ŞEKER-İŞ** Genel Bşk. : **ÖMER ÇELİK** Karanfil Sokak 59 Bakanlıklar/ANKARA Tel : 418 42 73-74 - 418 19 88 Fax: 43592 58	19	**DEMİRYOL-İŞ** Genel Bşk. : **ENVER TOÇOĞLU** Necatibey cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel : 231 8030-31 ANKARA Fax: 231 80 32
06	**TEKSİF** Genel Bşk. : **ZEKİ POLAT** Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Tel: 431 21 70-71-72-73 ANKARA Fax: 435 78 26	20	**TÜRKİYE DENİZCİLER** Genel Bşk. : **TURAN UZUN** Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 244 48 38-249 56 29 Tophane/İSTANBUL Fax: 244 52 21
07	**DERİ-İŞ** Genel Bşk. : **İ. YENER KAYA** Gençtürk Cad. Birlik İşhanı 17/3 Fax: 528 62 07 Tel : 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	21	**HAVA-İŞ** Genel Bşk. : **MUSTAFA YAĞCI** İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Fax: 571 90 51 Tel : (212) 660 14 95 - 99 Bakırköy/İSTANBUL
08	**AĞAÇ-İŞ** Genel Bşk. : **GÜRAL ERÇAKIR** Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel : 229 53 95 - 229 08 27 Fax: 231 52 19 Sıhhiye / ANKARA	22	**LİMAN-İŞ** Genel Bşk. : **HASAN BİBER** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel : 231 74 18 Fax: 230 24 84 Sıhhiye / ANKARA
09	**SELÜLOZ-İŞ** Genel Bşk. : **MİTHAT SARI** Ankara Cad. İpek Apt.No: 87 Tel: (262) 321 18 99 İZMİT Fax: 321 34 51	23	**TÜRKİYE HABER-İŞ** Genel Bşk. : **CENGİZ TEKE** Kültür Mah. Yüksel Cad. No: 38 Yenişehir / ANKARA Tel : 431 90 44-45 Sıhhiye/ANKARA
10	**BASIN-İŞ** Genel Bşk. : **ALİ EKBER GÜVENÇ** Hanımeli Sokak No: 26/6-7 Fax: 229 43 15 Tel : 230 29 08-229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	**SAĞLIK-İŞ** Genel Bşk. : **MUSTAFA BAŞOĞLU** Necatibey Cad. 23/9-10 Tel : 231 80 45 Fax: 230 23 96 Sıhhiye / ANKARA
11	**BASİSEN** Genel Bşk. : **METİN TİRYAKİOĞLU** İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel : (212) 251 99 00 Galatasaray/İSTANBUL Fax :252 38 35	25	**TOLEYİS** Genel Bşk. : **CEMAİL BAKINDI** İnebey Mah. Küçük Langa Cad.No:16/18 Kat:1 Bilir İş Mrk. Tel: 530 73 82-585 52 07 Fax: 530 72 99 Aksaray/İSTANBUL
11	**BASS** Genel Bşk. : **TURGUT YILMAZ** Menekşe 2 20/19 Kızılay ANKARA Fax: 418 36 93 Tel : 418 89 09 - 418 49 57	26	**TÜRK HARB-İŞ** Genel Bşk. : **İZZET ÇETİN** İnkılâp Sokak 20 Tel : 417 50 97-98-99 Kızılay/ANKARA
12	**TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ** Genel Bşk. : **TAMER ERALAN** Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Fax: 251 95 79 Tel : 231 72 30 (5 Hat) Sıhhiye / ANKARA	27	**TGS** Genel Bşk. : **ZİYA SONAY** Basın Sarayı Kat: 2 Fax: 511 48 17 Tel : (212) 514 06 94-96 Cağaloğlu/İSTANBUL
12	**KRİSTAL-İŞ** Genel Bşk. : **MUSTAFA BAĞÇECİ** Kazancı Yokuşu, Ağaççırağı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel : (212) 251 95 77 (3 Hat) Taksim / İST. Fax : 251 95 79	28	**TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ** Genel Bşk. : **EFENDİ GÜVERCİN** Yeni Selim Paşa Sokak No: 62 Fax: 513 93 68 Tel : 513 82 54-55-56 Aksaray/İSTANBUL
13	**TÜRK-METAL** Genel Bşk. : **MUSTAFA ÖZBEK** Akıncılar Sokak No: 14 Tel : 231 79 40 (4 Hat) Maltepe / ANKARA Fax: 229 77 14	29	**TÜRK-SEN** Genel Bşk. : **ÖNDER KONULOĞLU** A. Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Fax: (0392) 228 78 31 Tel : 227 24 44 Lefkoşe / KIBRIS